

Danderyds kommun

Årsredovisning 2013

DANDERYDS
KOMMUN

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande	4
Omvärld	5
Målstyrning	9
Måluppfyllelse	11
Ekonomisk rapportering	19
Finansiell analys	25
Personal	30
Miljö	33
Resultaträkning	35
Balansräkning	36
Finansieringsanalys	37
Notförteckning	38
Driftredovisning	43
Borgensåtaganden	45
VA-räkenskaper	46
Avfall-räkenskaper	48
Djursholms AB räkenskaper	49
Kommunstyrelsen	53
Överförmyndarnämnden	56
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	58
Byggnadsnämnden	61
Tekniska nämnden	63
Tekniska nämnden VA-verksamheten	66
Tekniska nämnden Avfall	69
Fastighetsnämnden	71
Kultur- och fritidsnämnden	74
Barn- och utbildningsnämnden	77
Socialnämnden	80
Produktionsstyrelsen	83
Djursholms AB	87
Nämndernas ledamöter	90
Redovisningsprinciper	92
Definitioner till årsbokslutet 2013	93

Grönt ljus för om- och tillbyggnad av Mörby centrum

År 2013 blev ännu ett mycket bra år för Danderyds kommun. Resultatmässigt visar sig det genom ett överskott om 15 miljoner kronor och att alla kommunens åtta övergripande mål har nåtts eller överträffats. Danderyd visar fina resultat i flera av de granskningar och jämförelser som presenterats under 2013. I SCB:s medborgarundersökning når Danderyd högsta betygsindex av de deltagande kommunerna avseende till exempel nöjdhet, förskola och grundskola.

Ett annat exempel är att Danderyd år 2013 hade bäst resultat i de öppna jämförelser för grundskolan som varje år sammanställs av SKL, Sveriges Kommuner och Landsting. När detta förord skrives har vi glädjande nog nyss fått besked om att vi år 2014 behåller vår förstaplacering. Skolan är sedan lång tid tillbaka en uttalad politisk prioritering i Danderyd. Förstaplatsen i SKL:s ranking två år i rad är resultatet av ett målmedvetet arbete i syfte att ge Danderyds barn och ungdomar så goda förutsättningar som möjligt inför vidare studier och arbetsliv.

Den enskilt största händelsen under 2013 var att kommunfullmäktige i oktober i bred politisk enighet godkände avtal med Diligentia AB om utveckling och förnyelse av Mörby centrum med omgivning. Avtalen ger Diligentia möjlighet att förlänga Mörby centrum norrut över Mörbyleden och in på den före detta OK/Q8-tomten. Kommunen kommer att rusta upp de slitna utemiljöerna runt centrum – torg, park, gång- och cykelvägar, parkeringar mm. Beslutet innebär att Mörby centrum kommer att kunna erbjuda fler butiker med större bredd, mer service och trevligare miljö, vilket ger goda förutsättningar att långsiktigt kunna hävda sig i konkurrensen.

Flera spännande bostadsprojekt planeras i Danderyd. Under 2013 godkände kommunfullmäktige detaljplanen för kvarteret Dalen 16, före detta tekniska nämndhuset. Planen möjliggör cirka 35 nya lägenheter. Mörby centrum-projektet innebär ett hundratal nya bostäder. Utöver dessa beslutade detaljpla-

ner pågår planarbete för bland annat fastigheterna Sjukhuset 9 och 10 (Östra Mörbylund) med cirka 300 lägenheter samt projekten Östra Eneby torg och kvarteret Kraftledningen (Rinkeby) med nytt särskilt boende på före detta Solgårdstomten. Totalt beräknas de projekt som just nu utreds kunna resultera i nästan 1 000 nya bostäder de kommande åren.

Rakt igenom Danderyd går en av Sveriges mest trafikerade vägar, E18, som dagligen trafikerar av cirka 70 000 fordon. Halterna av partiklar längs med vägen är höga och bullret väller in över kommunen. Under 2013 träffade kommunen en överenskommelse med vägghållaren Trafikverket och Stockholms läns landsting om att genomföra en så kallad ÅVS, åtgärdsvalsstudie. Syftet är att identifiera åtgärder för att förbättra miljön längs med vägen. En av de frågeställningar som kommer att belysas är möjligheten till en framtida överdäckning och/eller tunnelförläggning av E18 genom Danderyd och dess konsekvenser i form exploatering och stadsmiljöutveckling.

Sammanfattningsvis har alltså 2013 varit ett bra och händelserikt år för Danderyds kommun. Det har fattats flera framåtsyftande beslut som kommer att göra ett bra Danderyd ännu bättre. Detta gäller inte minst den angelägna om- och tillbyggnaden av Mörby centrum, som kommer att ge oss ett upprustat, utbyggt och trevligare kommuncentrum.

Olle Reichenberg

Olle Reichenberg
Kommunstyrelsens ordförande

Danderyds kommun och den ekonomiska utvecklingen i stort

Danderyds kommun visar ett positivt resultat om 15 miljoner kronor år 2013, vilket motsvarar 465 kronor per invånare och 1 procent av skatteintäkterna inklusive utjämning. Nämnderna lämnar ett överskott om 63,2 miljoner kronor. Det motsvarar 4,2 procent av den totala budgetramen om 1 515,2 miljoner kronor. De har hållit sig inom tilldelade ramar och har samtidigt i olika undersökningar visat mycket goda resultat beträffande verksamheternas kvalitet. Framför allt förskolor och skolor visar överlag en pedagogisk verksamhet av mycket hög standard.

Svensk ekonomi utvecklades fortsatt svagt under 2013. Tillväxten i BNP stannade vid 0,9 procent jämfört med 1,3 procent 2012. Trots det har antalet sysselsatta ökat med 0,4 procent medan arbetslösheten hållit sig kvar på cirka 8 procent. Anledningen är att befolkningen i arbetsför ålder ökat kraftigt. Den utdragna lågkonjunkturen, har bidragit till en låg löneökningstakt, 2,5 procent och låg inflation, -0,1 procent. Sammantaget har det inneburit en successivt dämpad ökning av det reala skatteunderlaget. Å andra sidan har kommunsektorns pris- och löneökningar förändrats långsammare än arbetsmarknaden i övrigt och bidragit till att kommunernas överskott sammantaget utgjort cirka 2,5 procent av intäkterna. Det motsvaras av pre-

liminärt cirka 10,8 miljarder kronor (SKL MakroNytt 1/2014). Den huvudsakliga orsaken till överskottet är den tillfälliga återbetalningen av premier från AFA Försäkring ett tillskott om 7,6 miljarder kronor. För Danderyds kommun innebar det 18 miljoner kronor i ytterligare intäkter 2013. Men kommunernas resultat belastas också av 2,8 miljarder kronor i ökade kostnader beroende på förändring av diskonteringsräntan för pensionsskulden (RIPS). För Danderyds kommun har det inneburit cirka 10 miljoner kronor i ökade kostnader.

En kommuns ekonomi – i synnerhet hur mycket kommunerna erhåller i skatteintäkter och i den kommunala utjämningen – bestäms till stor del av faktorer som kommunen själv har svårt att påverka; utvecklingen av BNP, sysselsättning samt löne- och prisförändringar. Skatteunderlaget, kommunens skattekraft, grundar sig på den taxerade inkomsten hos medborgarna i kommunen. För 2013 ökade skatteunderlaget med 3,9 procent i Danderyds kommun. Motsvarande ökning i riket var 3 procent och i länet 4,2 procent. Kommunens skattekraft per invånare uppgick till 326 854 kronor per invånare, en ökning med cirka 2,5 procent från 2012. Inklusiv utjämning blev skatteintäkterna 1,7 miljoner kronor högre än budgeterade 1 519,4 miljoner kronor, vilket innebär ett utfall i det närmaste i nivå med budget.

Stockholmsregionens utveckling

Under senare år har Stockholmsregionen, som under 2013 hade en folkmängd om cirka 2,2 miljoner invånare, vuxit med mellan 15 000 till 20 000 invånare per år. Prognosen är att tillväxten kommer öka ytterligare framöver. Stockholms län är den region i riket med den största befolkningstillväxten, inte minst inom nordostsektorn där Danderyd ingår. Fördelen för Danderyds kommun är att befinna sig i en storstadsregion där arbetsmarknaden kan betraktas som gemensam över kommungränserna. Regionen har en stor arbetsmarknad i branscher som finans, elektronik och handel. Samtidigt ställer det krav på kommunen att vara en attraktiv arbetsgivare när konkurrensen om arbetskraften ökar.

Den ökande folkmängden i regionen gör att TMR (f.d. regionplanekontoret) bedömer att det kommer behövas cirka 37 000 nya bostäder fram till 2030. Eftersom Danderyd är en del av stockholmsregionen måste många frågor hanteras tillsammans med andra kommuner eller med regionala organ.

Stockholms Ström-projektet syftar till att bygga ut en ring för kraftmatningen till Stockholmsregionen. Danderyds kommun har tidigare i överenskommelse med Svenska Kraftnät bidragit med 62 miljoner kronor i medfinansiering. För Danderyd betyder projektet att dagens 220 kV luftledningar mellan Hagby och Bergshamra och luftledningar i Rinkebyskogen kommer att ersättas av mark- och tunnelförlagda ledningar i ny sträckning. Under 2013 har markarbeten skett genom Rinkebyskogen och genom Danderyd. Under Mörby centrum pågår arbetet med att driva en tunnel för elledningar. I Anneberg pågår arbete med att bygga en transformatorstation.

Stockholm Nordost (STONO) är en sammanslutning av de sex kommunerna Danderyd, Täby, Vallentuna, Norrtälje, Vaxholm och Österåker. STONO samarbetar kring frågor som rör tillväxt, infrastruktur och näringsliv. Danderyds kommun driver flera projekt gemensamt med STONO. En *gemensam vision* för att utveckla regiondelen har sedan tidigare antagits av de sex nordostkommunerna. Tidsperspektivet för visionen sträcker sig från 2010 till 2040 med utblick mot 2050. Visionen visar hur de sex kommunerna, gemensamt och var för sig, tar sitt ansvar för tillväxten och vilka insatser detta kräver från andra ansvariga aktörer, till exempel Trafikverket och landstingets trafikförvaltning.

Kommunstyrelsen har ställt sig bakom Stockholm Nordosts (STONO) yttrande angående trafiknämndens förstudie om *Tvärförbindelse mellan Roslagsbanan och Arlanda*. Studien visar att cirka 3 600 passagerare per dag skulle välja att ta Roslagsbanan till Arlanda om Kårstalinjen skulle förlängas med en gren som angör Arlanda. Detta skulle innebära stora miljövinster för både Arlanda flygplats och de kringliggande kommunerna som har stor genomfartstrafik.

Kommunstyrelsen har ställt sig bakom gemensamt yttrande från Stockholm Nordost angående Handlingsplan för regionala stadskärnor. Handlingsplanen visar hur den regionala kärnan Täby-Arninge ska kunna bli en konkurrenskraftig etableringsmiljö och utvecklas med bostäder, arbetsplatser och service.

Kommunstyrelsen har ställt sig positiv till förslaget Handlingsprogram för regionala stadskärnor som Tillväxt, miljö och regionsplanering har tagit fram. Stockholmsregionen, som idag är starkt enkärnig, blir mer flerkärnig. Avsikten är att koncentrera utvecklingen utanför den centrala regionkärnan till de yttre regionala stadskärnorna och motverka utspridningen av verksamheter och bebyggelse.

Utvecklingen i Danderyd

Under året ökade befolkningen i Danderyds kommun med 225 invånare till 32 185, en ökning med 0,7 procent jämfört med föregående år. En ökning kan noteras i åldrarna 7–12, 19–64 och 65–79 samtidigt som en nedgång skett i de yngre åldersgrupperna 0–6 år och 13–18 år. Enligt kommunens långsiktiga prognos fram till 2017, beräknas befolkningen sammantaget öka med 1 200 invånare, vilket motsvara cirka 3,8 procent. En ökning förväntas i alla åldersgrupper utom 80 år och äldre. Den största ökningen gäller 16–18 år med 19,5 procent. Ökningen för den arbetsföra befolkningen prognostiseras till 4,9 procent. En mycket svag ökning noteras för de lägre åldrarna upp till 12 år.

Förändringarna i befolkningsstruktur ställer krav på kommunen, bland annat på att minska antalet förskolor och samtidigt öka antalet grundskolor. Elevunderlaget till gymnasiet minskar såväl i kommunen som i hela regionen.

Befolkningsprognosen är ett viktigt underlag för lokalförsörjningen i kommunen så att förskolor, skolor och äldreboenden svarar mot behovet.

Aldersgrupper	2012 Utfall	2013 Utfall	2014 Prognos	2015 Prognos	2016 Prognos	2017 Prognos	Föränd- ring	Föränd- ring %
0–6 år	2 993	2 785	2 816	2 754	2 734	2 791	6	0,2
7–12 år	3 021	3 170	3 196	3 220	3 209	3 182	12	0,4
13–15 år	1 342	1 306	1 357	1 411	1 487	1 561	255	19,5
16–18 år	1 375	1 344	1 334	1 333	1 305	1 367	23	1,7
19–64 år	16 903	17 132	17 193	17 324	17 485	17 980	848	4,9
65–79 år	4 311	4 423	4 478	4 481	4 506	4 547	124	2,8
80 år–	2 015	2 025	1 952	1 952	1 967	1 980	–45	–2,2
TOTALT	31 960	32 185	32 326	32 475	32 693	33 408	1 223	3,8

För en kommun är befolkningsökningen till viss del beroende av bostadsbyggandet. Befolkningsprognosen i Danderyds kommun bygger på ett antagande om

totalt 990 färdigställda bostäder i Danderyds kommun fram till 2022, varav 871 lägenheter samt ytterligare 119 småhus.

Typ	2013 Utfall	2014 Prognos	2015 Prognos	2016 Prognos	2017 Prognos	2018–2020 Prognos	Summa
Flerbostadshus	20	36	55	70	350	340*	871
Småhus	37	18	14	20	10	20	119
Summa	57	54	69	90	360	360	990

* Inklusive studentbostäder

Under 2013 byggdes i kommunen 20 villor och 37 lägenheter. Det är i stort sett enligt den nivå som tidigare prognostiserats för bostadsbyggande, vilken i sin tur ligger till grund för kommunens befolkningsprognos.

Danderyd har jämfört med året innan en lägre arbetslöshet och fortsatt låga kostnader för försörjningsstöd i jämförelse med många andra kommuner. Under 2013 låg arbetslösheten totalt på 2,6 procent (2,8 procent 2012) och för ungdomar i ålderskategorin 18 till 24 år 3,8 procent (4,7 procent 2012). Arbetslösheten totalt i länet uppgick till 7,0 procent och för ungdomar 11,3 procent.

Danderyds kommun har drygt 2 850 företag och cirka 19 000 arbetstillfällen, varav hälften inom offentlig sektor. Av Danderyds drygt 32 000 invånare är det cirka 4 500 som har arbete i Danderyd och cirka 12 000 som arbetspendlar från Danderyd. Inpendlande yrkesarbetare till Danderyd är cirka 15 000. Danderyds sjukhus och kommunen är de största arbetsgivarna. De privata företagen finns främst inom tjänstesektorn som till exempel data- och elektronikföretag samt konsult-

företag. Nyföretagandet i Danderyd är fortsatt bland de högsta i landet.

Kommunen arbetar aktivt för en kontinuerlig dialog med företagarna genom företagsmässa, en för året ny förbättrad webbservice samt frukostmöten med intressanta föreläsare. Vidare sker samverkan med de sex nordostkommunerna för bättre infrastruktur och tillgång till arbetstillfällen inom nordostsektorn.

Utmaningar

Danderyds kommun står inför stora utmaningar de kommande åren. Kommunen har högt ställda ambitioner att förena hög kvalitet inom välfärden med låg skatt. Utmaningar för framtiden är att möta en förändrad demografisk sammansättning av befolkningen. Det ställer krav på hög flexibilitet och matchning gentemot verksamhetens behov av lokalförsörjning.

Platsbrist avseende grundskolor beräknas uppstå i västra Danderyd, Enebyberg och Djursholm. Samtidigt prognostiseras ett överskott på platser avseende förskolor. Danderyds kommun har under senare år gjort stora satsningar i miljöeffektiviseringar och underhåll av kommunens fastigheter. En fortsatt utma-

ning är kontinuerligt underhåll och att möta verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler.

Kommunen har ett stort investeringsbehov framöver i äldreboenden, förskolor och skolor, fritids- och idrottsanläggningar samt i infrastruktur. Det innebär stora påfrestningar på ekonomin. Möjligheten till självfinansiering är begränsad och kraven på medfinansiering av de i regionen gemensamma infrastrukturprojekten kan knappast klaras utan nyupplåning.

Kommunen står inför omfattande insatser inom området stadsplanering. Utvecklingen av *Mörby centrum* till en modern handelsplats med bostäder, torg, stadspark och med goda kommunikationer är av stor strategisk betydelse för kommunen. Avtal med Diligentia om genomförande av Mörby centrumprojektet samt genomförandebudget godkändes under hösten 2013.

I juni godkände kommunstyrelsen en handlingsplan för *överdäckning/tunnelförläggning av E18* genom Danderyd. Under hösten 2013 har en överenskommelse träffats med Trafikverket och landstinget om att genomföra en åtgärdsvalsstudie för överdäckning/tunnelförläggning av E18 genom Danderyd. Åtgärdsvalsstudien syftar till ta fram förslag på åtgärder på lång och kort sikt. Arbete har också påbörjats med att ta fram en projektplan som ska redovisa förutsättningarna för ett program för en fördjupad översiktsplan.

En nyexploatering av främst bostäder och kontor kan även komma att ske vid Danderyds sjukhus genom en *överdäckning av E18*. Genom detta kan en sammanhållen kommunikationspunkt för kollektiv-

trafik med buss, tåg och tunnelbana i den så kallade Knutpunkt Danderyd etableras.

Partikelhalten på E18 måste komma ned till en nivå som är förenlig med lagstiftningen inom miljöområdet. På sikt kan en tunnelförläggning alternativt en överdäckning av E18 utgöra en lösning på problemet som har sitt ursprung från trafiken på E18. Denna fråga utreds närmare. Kortsiktigt måste andra åtgärder vidtas, som till exempel permanent sänkning av hastigheten på E18.

Inom kris- och säkerhetsområdet kommer kommunen under 2014 bland annat att arbeta med förberedelser inför de två valtillfällena. Syftet är att skapa en säker och trygg ordning kring dessa.

Ett beslut om klimat- och sårbarhetsanalys för kommunen kommer att antas under år 2014. Detta kommer att leda vidare till åtgärdsförslag för att kunna genomföra sådant som bedöms viktigt för att möta kommande klimatförändringar.

Konkurrensen om arbetskraften ökar, vilket ställer större krav på kommunen som arbetsgivare. Därför krävs en strategi för kompetensförsörjning och rekrytering som bland annat innefattar frågor kring lönebildning och medarbetarnas utvecklingsmöjligheter. Bristen på högskoleutbildad pedagogisk personal är påtaglig i hela Stockholms län och även i Danderyds kommun. Omsättning av förskolepersonal ökar även på grund av fler pensionsavgångar.

Att skapa förutsättningar för att kunna driva verksamhet både i kommunal och privat regi är en utmaning eftersom konkurrensneutralitet ska råda. Förändringar i den kommunala organisationen, strategiska satsningar på bland annat IT och ny- och ombyggnationer påverkar nivåerna på både peng- (förskolor, skolor) och check (äldreomsorg)-ersättningar. Det är en utmaning att sätta rimliga ersättningsnivåer. Den gemensamma länsprislistan för gymnasiepeng lägger hinder i vägen för ekonomiska satsningar för att utveckla verksamheten. Länsprislistan är under utredning av kommunförbundet, KSL, och väntas bli klar tidigast hösten 2015.

Målstyrning

Konkurrensneutralitet gäller i Danderyds kommun

Danderyds kommun är sedan 1990-talet organiserad utifrån en beställar- och utförarmodell. Barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden är beställarnämnder som ersätter skola och omsorg utifrån av kommunfullmäktige fastställda peng- och checknivåer.

Skolverksamhet

I kommunen fanns 42 förskolor, varav 2 deltidsförskolor, 10 pedagogisk omsorg (familjedaghem) och 3 öppna förskolor. Ungefär hälften av föräldrarna valde kommunal utförare och andra hälften fristående utförare. 40 barn gick i förskola utanför kommunen samtidigt som 140 barn från andra kommuner gick i förskola i Danderyd.

I kommunen fanns 18 skolor för förskoleklass till och med årskurs 9. 10 av dessa är kommunala och 7 är fristående. Ungefär 300 elever gick i sammanlagt 45 olika skolor. Föräldrarna kan välja skola och ta med sig skolpengen utanför kommunen.

Eleverna i Danderyd kan fritt söka gymnasieskola bland samtliga gymnasieskolor i länet och i riket. Danderyds elever har rätt att ta med sig skolpengen. I Stockholms län finns en gemensam prislista som reglerar ersättning per elevplats på de olika programmen. Under

höstterminen 2013 antogs 42 procent till Danderyds gymnasium, 17 procent till Victor Rydbergs gymnasium i Djursholm samt 3 procent till Marina Läroverket i Danderyd. Eleverna sökte i övrigt till cirka 50 skolor, varav cirka 10 procent till Stockholms stad.

Äldreomsorg

Beträffande äldreomsorg svarar privata utförare för cirka 50 procent av verksamheten gällande hemtjänst och för cirka 60 procent av verksamheten gällande särskilt boende. Inom hemtjänsten finns 11 privata utförare och den kommunala utföraren. Inom särskilt boende finns 4 privat och 4 kommunalt drivna boenden.

Produktionsstyrelsen

För den kommunala regin svarar produktionsstyrelsen. I produktionen ingår resultatenheter för förskola, skola, gymnasieskolan samt äldreomsorg med hemtjänst och särskilt boende. Det fanns 31 resultatenheter 2013, varav 15 i förskola, 8 i grundskola och ett gymnasium, en kulturskola och en ungdomsmottagning. Den senare delas med Vaxholms stad och finansieras delvis av Stockholms läns landsting. Äldreomsorgen omfattar 5 resultatenheter, i dessa ingår LSS personstöd, hemtjänst samt äldreboenden.

(procent)	Kommunal regi i Danderyds kommun	Fristående utförare alt i annan kommun
Förskola	48 (50)	52 (50)
Förskoleklass	87 (87)	13 (13)
Skola årskurs 1–6	85 (87)	15 (15)
Skola årskurs 7–9	52 (52)	48 (48)
Gymnasiet	62 (64)	38 (36)
	Kommunal regi	Privata utförare alt i annan kommun
Hemtjänst	50 (40)	50 (60)
Särskilt boende	40 (40)	60 (60)

* Utfall 2012 inom () i tabellen

Danderyds kommun tillämpar målstyrning

Måluppfyllelse

Danderyds kommun tillämpar målstyrning. I modellen finns tre målnivåer, övergripande mål för kommunen – inriktningsmål för nämnderna – resultatmål för nämnderna.

Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen och inriktningsmål för nämnderna.

Kommunen har totalt åtta övergripande mål.

Kommunens övergripande mål

Övergripande mål 1

Övergripande mål 2 osv.

Inriktningsmål för nämnderna

Inriktningsmål
nämnd

Inriktningsmål
nämnd

Inriktningsmål
nämnd

osv.

Resultatmål för nämnderna

Resultatmål

Resultatmål

Resultatmål

osv.

Måluppfyllelse

Kommunen når eller överträffar sina ambitionsnivåer avseende samtliga övergripande mål.

Bedömning av måluppfyllelse för kommunens åtta övergripande mål baseras på måluppfyllelse avseende nämndernas inriktningsmål och Danderyds resultat i nationella undersökningar och jämförelser. De externa källor som används är följande:

- SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, Öppna jämförelser inom grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, övrig socialtjänst samt trygghet och säkerhet
- Socialstyrelsens brukarenkäter inom hemtjänst och särskilda boenden
- SKL:s jämförelseprojekt Kommunens kvalitet i korthet
- SCB:s Vad kostar verksamheten i din kommun
- Länsstyrelsen i Stockholms län, Livsstilsstudien
- Riksidrottsförbundets statistik om LOK-stöd
- Svenskt Näringslivs kommunrankning "Företagsklimat 2013"
- Nyföretagarcentrums barometer
- Tidningen Fokus rankning av kommuner (juni varje år)

Måluppfyllelse anges som grön, gul eller röd. Grön innebär att förväntad/budgeterad nivå överträffas. Gul anger att målet uppnås enligt förväntad/budget-

terad nivå. Röd måluppfyllelse anges om målet inte uppnås. Bedömningen av måluppfyllelse är relaterad till kommunens ambitionsnivå inom olika verksamhetsområden. Av detta följer att en röd markering inte behöver innebära låg kvalitet utan att kvaliteten inte når upp till ambitionsnivån.

Mål	Uppnått resultat 2013
Danderyd ska vara en bra och attraktiv kommun att bo och verka i.	◆
Danderyd ska erbjuda sina invånare stor valfrihet i den kommunala servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.	●
Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service.	◆
God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet.	◆
Kommunen ska ge goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturliv.	◆
Företag verksamma i kommunen ska erbjudas ett gott näringslivsklimat.	◆
Kommunen ska ha låg kommunalskatt.	◆
Danderyds kommun ska ha en god och hälsosam miljö samt arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling.	◆

Kommunfullmäktige har fastställt inriktningsmål för nämnderna. Dessa är kopplade till sju av kommunens åtta övergripande mål. Målet om låg kommunalskatt har inga inriktningsmål på nämndnivå. Nämndernas inriktningsmål är i sin tur kopplade till resultatmål som utgör underlag för bedömning av måluppfyllelsen.

Kommentarer till nämndernas måluppfyllelse framgår av respektive nämnds verksamhetsberättelse. I följande avsnitt analyseras måluppfyllelsen för kommunens åtta övergripande mål.

1. Danderyd ska vara en bra och attraktiv kommun att bo och verka i.

Målet bedöms motsvara förväntad nivå (gul). Bedömningen baseras på att nämndernas samtliga inriktningsmål utom ett uppnår eller överträffar förväntad nivå; kommunens goda resultat i SCB:s medborgarundersökning samt Danderyds placering i tidningen Fokus ranking av kommuner (2013).

SCB:s medborgarundersökning genomfördes under våren 2013. Medborgarna gav generellt kommunen mycket goda betyg. Kommunen fick högsta resultat av de 137 deltagande kommunerna i helhetsbedömningarna avseende kommunen som plats att bo och leva i, samt nöjdheten med kommunens verksamheter.

Område i SCB:s medborgarundersökning	Danderyd 2013	Danderyd 2011	Danderyd 2010	Snitt 137 kommuner höst 2012 och våren 2013	Högsta värde av samtliga 137 kommuner
Kommunen som en plats att bo och leva i	77	79	81	60	77
Kommunens verksamheter	67	65	66	54	67
Inflytandet i kommunen	53	53	55	41	56

I tidningen Fokus årliga ranking av bästa kommun att bo i placerar sig Danderyd även i år på femte plats. Rankingens baseras på faktorer som hämtas ur nationell statistik (Skolverket, SCB, Försäkringskassan med flera).

I SKL:s Öppna jämförelser trygghet och säkerhet jämförs faktiska utfall och upplevda förhållanden avseende olyckor, brott och kriser. Rapporten visar också hur kommunerna arbetar förebyggande och vilka resurser som läggs på verksamheterna. Uppgifterna bygger på nationell statistik. Danderyds kommun har generellt bra resultat.

Alla inriktningsmål bedöms uppnå eller överträffa förväntad nivå. Luften är generellt bra i Danderyd med undantag för områdena runt E18, där risken finns för överskridanden av miljökvalitetsnormer avseende partiklar. Trafikbuller från E18 och Roslagsbanan är ett annat miljöproblem. Kommunen är delvis beroende av beslut från andra intressenter såsom Trafikverket och SL när det gäller åtgärder som skulle kunna påverka måluppfyllelsen avseende buller och luft positivt.

De inriktningsmål som överträffar förväntad nivå omfattar:

- Danderyds kommun har långsiktigt hållbar energiförsörjning i sina fastigheter. Detta innebär minskande energiförbrukning samt riskspridning mellan energikällor.
- Danderyd präglas av god arkitektur och en säker miljö.
- Danderyds yttre miljö svarar mot högt ställda krav vad gäller naturvärden, estetiska och kulturhistoriska värden.

2. Danderyd ska erbjuda sina invånare stor valfrihet i den kommunala servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

Sammanvägt bedöms målet överträffa förväntad nivå (grön). Bedömningen baseras på de mycket goda resultaten i dels SKL:s Öppna jämförelser och Kommunens kvalitet i korthet samt på berörda nämnders måluppfyllelse för inriktningsmål avseende valfrihet inom barnomsorg, grundskola, gymnasieskola samt äldreomsorg.

Samtliga inriktningsmål uppnår eller överträffar förväntad nivå. Barn- och utbildningsnämndens

bedömning av valfrihet inom barnomsorg, grundskola och gymnasieskola är att den är mycket god. Det finns sedan många år tillbaka även ett väl utvecklat kundval inom hemtjänst och äldreboende.

3. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service.

Målet bedöms uppnå budgeterad nivå (gul). Bedömningen baseras på att flertalet av nämndernas inriktningsmål uppnår eller överträffar förväntad nivå samt på kommunens goda resultat i SCB:s medborgarundersökning. Vidare vägs Danderyds resultat i olika nationella jämförelser in. Helhetsbedömningen dras ner något av de tre inriktningsmål som inte uppnår förväntad nivå.

De tre inriktningsmål som ej uppnår förväntad nivå är socialnämndens mål om trygg och värdig ålderdom, byggnadsnämndens mål om ändamålsenlig information, god service och rådgivning, samt överförmyndarnämndens mål om att årsräkningarna ska vara granskade senast 30 augusti. De mål som överträffar förväntad nivå avser studieresultat i grundskola och gymnasieskola och att gymnasieutbildningen ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande yrkesliv.

Av SCB:s medborgarundersökning framgår att medborgarna generellt ger verksamheterna mycket goda betyg.

Danderyds kommun	2013	2011	2010	Högsta betygsindex deltagande kommuner höst 2012–vår 2013
NMI	67	65	66	67
Bemötande – Tillgänglighet	63	59	68	69
Förskolan	76	76	78	76
Grundskolan	77	77	78	77
Gymnasieskolan	78	79	80	78
Äldreomsorgen	64	64	64	69
Stöd för utsatta personer	56	60	60	63
Gator och vägar	59	60	55	65
Gång- och cykelvägar	57	56	59	68
Fritid – Idrott	68	66	73	70
Fritid – Kultur	60	55	55	76
Miljöarbete	55	56	47	66
Vatten och avlopp	82	82	82	90
Renhållning	68	66	67	77
Räddningstjänsten	70	70	75	84

Varje år genomförs en rad nationella jämförelser av bland andra SKL. Danderyds kommun hävdar sig generellt väl i jämförelse med andra kommuner. Av

följande tabell framgår ett utdrag ur de jämförelser som vägs in i bedömning av måluppfyllelse.

Nationell jämförelse	Mått	Danderyds placering av 290 kommuner
SKL:s Öppna jämförelser grundskola 2013	Sammanvägt resultat	1
SKL:s Öppna jämförelser gymnasieskola 2013	Genomsnittlig betygspoäng	1
SKL:s Öppna jämförelser gymnasieskola 2013	Andel elever som påbörjar studier vid universitet eller högskola inom tre år efter avslutad gymnasieutbildning	1
SKL:s Kommunens kvalitet i korthet 2013	Väntetid till särskilt boende	38*
SKL:s Kommunens kvalitet i korthet 2013	Personalkontinuitet i hemtjänsten	23*
SKL:s Kommunens kvalitet i korthet 2013	Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?	56*

* Danderyds placering jämfört med de resterande kommuner som deltar i Kommunens kvalitet i korthet

4. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet.

Sammanvägt bedöms målet uppnå förväntad nivå (gul). Bedömningen av god ekonomisk hushållning väger samman ett verksamhetsperspektiv med ett ekonomiskt perspektiv. Målet innebär att alla verksamheter i kommunen har ett ansvar för att säkerställa god ekonomisk hushållning inom ramen för politiskt beslutade uppdrag.

De tre områden som bedöms är; resultat i förhållande till mål, kommunens ekonomiska resultat i förhållande till mål samt jämförelser med andra kommuner. I bedömningen har också kommunens skattesats samt uppnådda resultat för de finansiella målen vägts in.

De tre områdena – resultat i förhållande till mål, kommunens ekonomiska resultat i förhållande till mål och jämförelser med andra kommuner – väger lika tungt.

En poängsättning av respektive delområde görs enligt följande:

Målet överträffas	●	grön	1 poäng
Målet uppnås	◆	gul	2 poäng
Målet uppnås ej	■	röd	3 poäng

Därefter görs en summering och resultatet divideras med antalet parametrar.

Den sammanvägda bedömningen görs genom en summering där resultatet divideras med antalet parametrar. Erhållen poäng avgör nivån på måluppfyllelsen.

Resultat i förhållande till mål

Nämndernas inriktningsmål avseende kostnadseffektivitet	Barn- och utbildningsnämnden	◆
	Socialnämnden	◆
	Kultur- och fritidsnämnden	◆
	Tekniska nämnden	◆
	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	◆
	Byggnadsnämnden	◆
	Fastighetsnämnden	◆
Nämndernas inriktningsmål avseende underhåll och värdet på kommunens realkapital	Fastighetsnämnden, fastighet	■
	Tekniska nämnden, VA	◆
	Tekniska nämnden, gata	■
	Kultur- och fritidsnämnden, anläggningar	◆
Kommunens ekonomiska resultat i förhållande till mål (se tabell finansiella mål)		◆
Skattesats i jämförelse med andra kommuner		◆
Jämförelse med andra kommuner		
- kostnadseffektivitet inom skola (grundskola och gymnasieskola), SKL 2012		●
- avvikelser från standardkostnad (SCB, Vad kostar verksamheten i din kommun 2012)	Grundskola	●
	Gymnasieskola	●
	Barnomsorg	●
	IFO	●
	Äldreomsorg	◆
God ekonomisk hushållning, sammanvägd bedömning		◆

Den sammanvägda bedömningen utifrån ovanstående sammanställning är att målet om god ekonomisk hushållning uppfylls, och till stor del även överträffar förväntad nivå.

Nämndernas inriktningsmål avseende kostnadseffektivitet

I Danderyds kommun innebär god ekonomisk hushållning att verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. Till kommunens övergripande mål har därför knutits ett inriktningsmål avseende kostnadseffektiv verksamhet som är gemensamt för alla nämnder. I bedömningarna har det vägts in resurser, resultat i förhållande till mål, volymer/prestationer samt jämförelser med andra kommuner alternativt den egna verksamheten över tid. Samtliga nämnder har bedömt att deras verksamheter sammantaget bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Nämndernas inriktningsmål avseende underhåll och värdet på kommunens realkapital

Underhåll av kommunens anläggningar planeras långsiktigt, detta i syfte att bibehålla värdet på kommunens realkapital. De nämnder som har mål för underhåll av anläggningar är fastighetsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och tekniska nämnden. Fastighetsnämnden bedömer att målet inte uppnås. Avvikelsen beror enligt nämnden framför allt på att planerade åtgärder enligt gällande underhållsplan (2013–2023) inte genomförts fullt ut. En översyn av fastighetsbeståndet fortgår och även arbetet med att göra rätt prioriteringar i ett åldrande fastighetsbestånd. Två av tre nämnder har omformulerat målet i 2014 års budget. Utgångspunkten är att verksamheternas behov av funktionalitet i större utsträckning ska styra prioriteringar av underhåll.

Kommunens ekonomiska resultat i förhållande till finansiella mål

Måluppfyllelsen beträffande de finansiella nyckeltalen är god. Av följande tabell framgår de finansiella nyckeltal som ingår i bedömningen. De aktuella nyckeltalen avser att täcka in såväl ett kort- som

långsiktigt perspektiv på god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv. Av budgetbeslut för 2013 framgår målnivåer för sju nyckeltal. Kommunen uppnår eller överträffar samtliga budgeterade målnivåer. Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet bedöms att uppnås med viss tveksamhet

Finansiella mål (procent)	Kort sikt 0–3 år	Lång sikt 3–5 år	Utfall	Bedömning
Resultat	> 0	> 2	1,0	◆
Resultat enligt balanskrav	> 0	> 0	1,2	◆
Genomsnittlig nettokostnadsutveckling	< 3,2	< 3	3,5	◆
Soliditet	60	60	63,1	◆
Soliditet inklusive pensionsåtaganden	33	33	31,9	◆
Självfinansieringsgrad av årets nyinvesteringar	50	50	97,7	●
Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna	100	100	98,1	●

Årets resultat blev 15 miljoner kronor och motsvarar 1,0 procent (enligt balanskravet 1,2 procent) av skatteintäkter och utjämning, vilket är i enlighet med kommunens kortsiktiga målsättning. Långsiktigt ska överskottet överstiga 2 procent. Den genomsnittliga kostnadsutvecklingen uppgår till 3,5 procent de senaste tre åren. För 2013 har kostnaderna ökat med 5,2 procent, vilket är två procentenheter över målet. De kostnader som ökat är löner (5,1 procent), köp av entreprenader (4,2 procent) samt avskrivningar (12,2 procent). Nettokostnadernas andel av budget är 2 procent lägre än förväntat. Kommunen har kunnat finansiera kostnadsökningen inom ramen för årets skatteintäkter. En fördjupad redovisning och analys av kommunens ekonomiska resultat och ställning samt finansiella nyckeltal framgår av avsnittet Finansiell analys.

Jämförelser med andra kommuner

I modellen ingår jämförelser med andra kommuner för att komplettera övriga områden där måluppfyllelse bedöms mot kommunens egna ambitionsnivåer.

En del av bedömningen avser mått på kostnadseffektivitet inom grund- och gymnasieskola enligt SKL:s Kommunens kvalitet i korthet där Danderyd har högsta/näst högsta placering bland deltagande kommuner.

Jämförelse med andra kommuner	Danderyds ranking
Kostnadseffektivitet gymnasieskola – kostnad i relation till andel som inte fullföljer ett gymnasieprogram (SKL:s Kommunens kvalitet i korthet 2013)	1
Kostnadseffektivitet grundskola – kostnad per betygspoäng (SKL:s Kommunens kvalitet i korthet 2013)	2

En annan del av bedömningen grundar sig på SCB:s beräkning av avvikelse från standardkostnad. I det statliga systemet för kostnadsutjämning beräknas en standardkostnad för varje verksamhet i kronor per invånare för respektive kommun. Standardkostnaden är den kostnad som kommunen skulle ha om man bedrev verksamheten på en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå och med hänsyn till de egna strukturella faktorerna enligt kostnadsutjämningen.

Måttet avvikelse från standardkostnad i tabellen nedan visar om kommunen har högre eller lägre kostnad än genomsnittet för länet.

Avvikelse mot standardkostnad Nationell jämförelse (procent)	Mått	Danderyds resultat	Snitt Stock- holms län
SCB:s Vad kostar verksamheten i din kommun (2012)	Avvikelse från standardkostnad		
	barnomsorg	-12,2	-12,1
	grundskola	-14,6	-5,6
	gymnasieskola	-7,7	-3,8
	äldreomsorg	-1,2	1,4
	IFO	-41,7	-12,1

Av tabellen framgår att Danderyds kostnadsnivå är lägre än standardkostnaden inom alla verksamheter. Som jämförelse har genomsnittsavvikelsen för Stockholms län lagts in.

5. Kommunen ska ge goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturliv.

Målet bedöms uppnå förväntad nivå (gul). Bedömningen baseras på att nämndernas inriktningsmål uppnår förväntad nivå samt på kommunens goda resultat i SCB:s medborgarundersökning.

SCB:s medborgarundersökning är en viktig del i kultur- och fritidsnämndens måluppföljning och ger information om vad medborgarna upplever eller anser om verksamheten. Danderyds resultat avseende hur medborgarna ser på kultur, fritidsmöjligheter och idrotts- och motionsanläggningar är fortsatt högt.

6. Företag verksamma i kommunen ska erbjudas ett gott näringslivsklimat.

Bedömningen är att målet är uppnått (gul).

Bedömning av måluppfyllelse baseras på kommunstyrelsens två inriktningsmål resultatet i SKL:s jämförelseprojekt Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) samt på Svenskt Näringslivs ranking. I bedömningen vägs också kommunens arbete med det lokala näringslivet in.

Kommunstyrelsens båda inriktningsmål avseende samverkan inom regionen för att påverka utvecklingen av infrastruktur och kommunikationer, respektive effektiv och snabb kommunal näringslivsservice bedöms uppfyllda. Miljö- och hälsoskyddsnämndens inriktningsmål om service och rådgivning till företag har lämnats utan bedömning då alltför få företag besvarade den enkät som utgör underlag till bedömning av måluppfyllelsen.

Av SKL:s projekt Kommunens kvalitet i korthet framgår att Danderyd ligger på andra plats i landet när det gäller antal företag som startats per 1 000 invånare.

Av Svenskt Näringslivs rapport om företagsamhet i landets kommuner framgår att Danderyds kommun har den mest företagsamma befolkningen. Mer än en fjärdedel av kommunens arbetsföra befolkning ansvarar för någon typ av företag. Näringslivsrankingen innehåller näringslivsrelaterad statistik och bedömer olika aspekter av det lokala företagsklimatet.

Danderyd samverkar med övriga kommuner inom Stockholm Nordost. Sedan hösten 2011 arrangeras nätverksträffar med frukostmöten för kommundialog i samarbete mellan kommunen, Företagarna Danderyd och Handelskammaren Danderyd.

7. Kommunen ska ha låg kommunalskatt.

Bedömningen är att målet är uppnått (gul).

Danderyds kommun har landets tredje lägsta kommunalskatt med 17:35. Lägst skatt har Solna stad med 17:12.

8. Danderyd ska ha en god och hälsosam miljö samt arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling.

Bedömningen är att målet är uppnått (gul). Bedömning av måluppfyllelse baseras på nämndernas inriktningsmål, samt resultatet från kommunspecifik fråga i SCB:s medborgarundersökning under våren 2013.

De fyra gemensamma inriktningsmålen bedöms nå budgeterad nivå. Barn- och utbildningsnämnden har under 2013 påbörjat ett utvecklingsarbete med sina inriktningsmål utifrån sitt uppdrag som beställarnämnd. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tre egna inriktningsmål inom miljöområdet, varav två bedöms överträffa förväntad nivå: att miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ge Danderydsborna en aktiv och ändamålsenlig service, samt målet att de livsmedel som

produceras, säljs och på andra sätt hanteras i kommunen ska vara säkra. Inriktningsmålet att arbete med att minska bullerstörningarna från framför allt E18 och Roslagsbanan ska drivas med kraft bedöms motsvara förväntad/budgerad nivå.

I SCB:s medborgarundersökning ställdes ett antal kommunspecifika frågor varav en med fokus på miljö. Den ställda frågan, var: ”Upplever du att något av följande är ett problem där du bor?” och avsåg fyra delområden: buller, bristande luftkvalitet, bristande vattenkvalitet samt nedskräpning. Frågan besvarades med en svarsskala från 1–10 beroende på i hur hög grad den svarande ansåg det vara ett bekymmer, där skalan sträckte sig från 0 = Nej, inte alls till 10 = Ja, i högsta grad.

Upplever du att något av följande är ett problem där du bor?

Buller	4,3
Bristande luftkvalitet	3,3
Bristande vattenkvalitet	2,2
Nedskräpning	3,6

De genomsnittliga svaren på dessa frågor var låga, vilket ska tolkas som att de svarande inte upplever de nämnda faktorerna som ett problem. Vattenkvaliteten upplevs vara allra minst problematiskt, medan bullret upplevs vara mest problematiskt.

Den sammanfattande bedömningen av målet avseende god och hälsosam miljö samt hållbar utveckling är att förväntade/budgerade målnivåer nås.

Ekonomisk rapportering

Målet om god ekonomisk hushållning uppnås

Den sammanvägda bedömningen är att målet om god ekonomisk hushållning uppfylls. Detta har bedömts utifrån de tre områdena resultat i förhållande till mål, kommunens ekonomiska resultat i förhållande till mål samt jämförelser med andra kommuner. I bedömningen har också vägts in kommunens skatte-sats samt uppnådda resultat för de finansiella målen.

Årets resultat är positivt

(mnkr)	Rev Budget 2013	Bokslut 2013	Avvikelse
Verksamhetens netto- kostnader inklusive avskrivningar	-1 552,9	-1 533,1	19,8
Avgår internränta	57,0	40,8	-16,2
Verksamhetens nettokostnader	-1 495,9	-1 492,3	3,6
Skatteintäkter	1 877,7	1 912,4	34,7
Generella statsbidrag och utjämning	-358,3	-391,3	-33,0
Finansiella intäkter	2,0	7,2	5,2
Finansiella kostnader	-21,8	-21,1	0,7
Resultat före extra- ordinära poster	3,7	15,0	11,3
Extraordinära intäkter	-	-	
Extraordinära kostnader	-	-	
Förändring av eget kapital	3,7	15,0	11,3

Årets resultat blev 15,0 miljoner kronor. Det ska jämföras med ett budgeterat överskott om 3,7 miljoner kronor. Resultatet är sämre än fjolårets som innebär ett överskott om 44,8 miljoner kronor. Skatteintäkterna är endast marginellt över budget jämfört med fjolåret då de kraftigt översteg budget bero-

ende på en höjning av skattesatsen 2012. Även 2013 bidrar återbetalning av kollektiva sjukförsäkringspremier från AFA Försäkring om 18 miljoner kronor till årets överskott. Det är framför allt nämnderna inklusive produktionsstyrelsen som sammantaget visar en positiv avvikelse om 48,5 miljoner kronor. Finansnettot blev cirka 6 miljoner kronor bättre än budget.

Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar ligger i stort sett i paritet med budgeterat 1 495,3. Avvikelsen är 3,6 miljoner i högre kostnader.

Resultat enligt balanskravet

(mnkr)	Rev budget	Bokslut	Avvikelse
Reavinst anläggning	-5,0	-2,9	2,1
Medelsförvaltning	0,0	-3,7	-3,7
Gamla pensionsutbetalningar inklusive löneskatt	30,0	9,4	-20,6
VA-verk och Avfall	7,7	0,0	-7,7
Summa	32,7	2,8	-29,9
Resultat avstämt mot balanskravet	36,4	17,8	-18,6

En avstämning mot balanskravet ska göras enligt kommunallagens krav på en ekonomi i balans, KL 8 kapitlet 4 §. Balanskravet är ett mått på att visa att en kommun inte lever över sina tillgångar. Det innebär till exempel att realisationsvinster från försäljning av anläggningar inte ska finansiera den löpande driften. För en kommun med stark finansiell ställning kan resultatet tillåtas korrigeras för poster vilka långsiktigt gynnar kommunen enligt god ekonomisk hushållning.

Danderyds kommun har justerat sitt resultat med 2,8 miljoner kronor och redovisar därmed ett resultat enligt balanskravet om 17,8 miljoner kronor. Korrigeringarna består av -3,7 miljoner kronor för kommunens resultat av medelsförvaltningen. Kommunens ansvarsförbindelse avseende pensionsskulden upparbetad före 1998 har inneburit belastning på resultatet med 9,4 miljoner kronor. Anläggningar har sålts och genererat en realisationsvinst om 2,9 miljoner kronor. Tidigare år har justering av resultatet från Vatten- och avloppsverket skett via balanskravet. Danderyds kommun följer från och med 2013 Rådet för kommunal redovisnings principer om att justeringen istället görs genom att resultatet intäktsförs mot eget kapital. VA

och Avfall är två verksamheter i kommunen vilka regleras enligt speciallagstiftning och ska i ekonomiskt hänseende betraktas som en avgränsad ekonomi mot skattefinansierad verksamhet.

Högre skatteintäkter jämfört med budget

Skatteintäkter (mnkr)	Rev budget	Bokslut	Avvikelse
Skatteintäkter	1 877,7	1 919,4	41,7
Slutavräkning 2013 (prognos)	0,0	-7,8	-7,8
Slutavräkning 2012	0,0	0,8	0,8
Summa	1 877,7	1 912,4	34,6
Generella bidrag och utjämning			
Regleringsavgift/bidrag	8,1	14,6	6,4
Kostnadsutjämning	239,4	239,6	0,2
Inkomstutjämning	-625,3	-666,2	-40,9
Kommunal fastighetsavgift	47,3	48,6	1,3
Strukturbidrag	2,1	2,1	0,0
Utjämningsavgift LSS	-30,0	-30,0	0,0
Summa	-358,3	-391,3	-32,9
Totalt	1 519,4	1 521,1	1,7

Utfallet 2013 för kommunens skatteintäkter inklusive utjämning blev 1,7 miljoner kronor över budget. Kommunalskatteintäkterna är 41,7 miljoner kronor högre än budget, men drogs ner av 7 miljoner kronor på grund av den så kallade slutavräkningen. Den reglerar ett för riket försämrat skatteunderlag och fördelas mellan kommunerna utifrån antal invånare. Kommunen har 2013 betalat drygt 390 miljoner kronor till den kommunala utjämningen, inklusive fastighetsskatt. Det är 33 miljoner mer än budgeterat. Kommunen erhåller endast 20 procent av ökningen i kommunalskatteintäkterna. Resterande del går till utjämningsystemet. Kommunens skatteintäkter grundar sig på antalet invånare 1 november året före bokslutsåret. Den kommunala fastighetsavgiften genererade 46,7 miljoner kronor.

Skattesatsen låg 2013 kvar på samma nivå, 17:35, som 2012. Kommunen ligger på tredje plats i länet och i riket beträffande kommunal skattesats. Sett till den totala skattesatsen (inklusive landstingsskatten) hamnar Danderyd på en åttonde plats i riket.

Nämndernas driftredovisning inklusive produktionsstyrelsen

Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	Rev budget 2013	Bokslut 2013	Avvikelse	Avvikelse (%)
Kommunstyrelsen	-59,4	-53,6	5,9	-9,8
Revision	-0,9	-0,9	0,0	-2,8
Överförmyndarnämnden	-2,4	-2,0	0,4	-15,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-4,6	-4,1	0,5	-10,3
Byggnadsnämnden	-8,0	-6,7	1,3	-16,1
VA-verksamhet + Avfall	-7,7	0,0	7,7	-100,0
Tekniska nämnden	-84,8	-81,8	3,0	-3,5
Fastighetsnämnden	-28,4	-27,5	0,9	-3,2
Kultur- och fritidsnämnden	-78,9	-76,5	2,4	-3,1
Barn- och utbildningsnämnden	-761,9	-751,0	10,9	-1,4
Socialnämnden	-535,2	-504,9	30,3	-5,7
Nämndernas nettokostnader inklusive avskrivningar	-1 572,2	-1 509,0	63,2	-4,0
Avgår internränta	57,0	40,8	-16,2	-28,4
Delsumma	-1 515,2	-1 468,2	47,0	-3,1
Pensioner, PO m m	-30	-30,3	-0,3	1,0
Semesterlöneskuld inklusive PO	0,0	-6,5	-6,5	
Realisationsvinster, exploatering	50,0	12,0	-38,0	-76,0
Försäljning av anläggningstillgångar	5,0	2,9	-2,1	-42,0
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Återbetalning AFA-premie 2007 och 2008	0,0	18,2	18,2	
Produktionens resultat	-5,7	-20,4	-14,7	257,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 495,9	-1 492,3	3,6	-0,2

I verksamhetens kostnader ingår nämndernas verksamheter, produktionsorganisationen (vilken bedriver verksamheterna barnomsorg, skola och omsorg i kommunal regi) och centrala poster som pensioner och semesterlöneskuld.

Nämnderna

Nämnderna redovisar ett resultat som är 63,2 miljoner kronor bättre än budget, vilket är 4,2 procent av den totala budgetramen om 1 515,2 miljoner kronor. Det innebär att nämnderna hållit sig inom tilldelade ramar. Samtliga nio nämnder inklusive kommunstyrelsen visar positiva avvikelser mot budget.

Socialnämnden redovisar ett överskott om 30,3 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,7 procent av nämndens totala budget. Äldreomsorgen redovisar ett överskott med 13,9 miljoner kronor, varav hemtjänsten svarar för 8,6 miljoner kronor i överskott. Avvikelsen

mot budget beror framför allt på färre hemtjänsttimmar. Endast 75 procent av biståndsbedömd planerad tid registreras av utförarna sedan det elektroniska tidsregistreringssystemet infördes.

Barn- och utbildningsnämnden visar en positiv avvikelse om 10,9 miljoner kronor motsvarande 1,4 procent av budgeten. Flertalet verksamhetsområden, däribland barnomsorgen och särskolan, visar överskott beroende på färre barn och elever.

Tekniska nämndens positiva resultat om 10,7 miljoner kronor, vilket motsvarar 13 procent av nämndens budget, beror huvudsakligen på överskott inom verksamhetsområdena VA och Avfall, vilka är egna kollektiv.

Övriga nämnder redovisar ett överskott om sammanlagt 11,2 miljoner kronor. Hälften av överskottet avser pågående utvecklingsprojekt inom kommunstyrelsen, men som till viss del kommer att genomföras under 2014.

Produktionsstyrelsen

Danderyds kommun har en beställar- och utförarmodell där produktionsstyrelsen omfattar skol- och omsorgs- verksamhet samt kulturskola och ungdomsmottagning i kommunal regi. Produktionsorganisationens resultat uppgår till -20,4 miljoner kronor, vilket är 14,7 miljoner sämre än budget. Produktionsstyrelsen underbalanserade sin budget med 5,7 miljoner för att kunna ta i anspråk tidigare upparbetade fonder. Både förskolor och äldreomsorg visar underskott, medan resultaten för grundskola och gymnasium är positiva. Största underskottet återfinns inom hemtjänsten med 12,1 miljoner kronor. Det ska delvis ställas i relation till socialnämndens överskott, vilket beror på oregistrerade och därmed ej fakturerade timmar. Ett omfattande åtgärds- och handlingsprogram för att komma i balans genomförs 2013 och framåt.

En jämförelse med 2012

Jämfört med föregående år har verksamhetens intäkter ökat med 2,5 procent motsvarande 12,3 miljoner kronor, från 488,2 miljoner kronor till 500,5 miljoner kronor. Verksamhetens kostnader har ökat med 4,2 procent motsvarande 76,3 miljoner kronor, från 1 820,8 miljoner kronor till 1 897,1 miljoner kronor. I kostnadsutvecklingen inryms förutom löne- och prisutveckling även volymförändringar. Under 2013 har volymerna sjunkit både inom barn- och utbildning och inom socialnämndens verksamhetsområden.

Kommunens nettokostnader inkluderat verksamhetens intäkter och kostnader inklusive avskrivningar ökade med 74,3 miljoner kronor, motsvarande 5,2 procent, mellan åren 2012 och 2013. Skatteintäkterna ökade med 57,1 miljoner kronor, 3,9 procent, samma år.

Investeringar

(mnkr)	Rev budget 2013	Bokslut 2013	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-9,6	-4,4	5,2
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-0,2	0,0	0,2
Byggnadsnämnden	-0,9	-0,6	0,3
VA	-12,0	-5,0	7,0
Tekniska nämnden	-32,3	-33,9	-1,6
Fastighetsnämnden	-204,0	-60,1	143,9
Kultur- och fritidsnämnden	-16,8	-4,5	12,3
Socialnämnden	-0,4	-0,2	0,2
Produktionsstyrelsen	-8,5	-6,2	2,3
Summa nettoinvesteringar	-284,7	-114,8	169,9

Danderyds kommun har investerat för 114,8 miljoner kronor under året. Det är tre nämnder som omfattas av större investeringsvolym – fastighetsnämnden, tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden. De större projekten som genomförts under året har varit inom fastighetsnämnden, Skogsglantan (ny förskola i Enebyberg), renovering och ombyggnation av Fribergaskolan etapp 1–2 samt skolpaviljonger till Brageskolan. Tekniska nämnden har investerat drygt 9 miljoner kronor i gator och vägar samt 8 miljoner kronor i trafiksäkerhet. 10 miljoner kronor är investerat i vatten och avlopp. Kultur- och fritidsnämnden har framför allt investerat i parkeringsplatser och energieffektiviseringar på Enebybergs IP.

Totalt sett har investeringsverksamheten inte nått upp till den volym som budgeterats. Avvikelsen uppgår till 169,9 miljoner kronor. Störst avvikelse, 143,9 miljoner kronor, redovisas för fastighetsnämnden och avser ny-, om- och tillbyggnationer. Fastighetsnämnden har begärt 79,5 miljoner i ombudgetering till 2014 avseende Fribergaskolan etapp 3–6, Kevingeskolan, pensionärsbostäder Enebyberg, Björkdungen och Brageskolan. Nämnderna har sammantaget begärt att 101,5 miljoner kronor ska ombudgeteras. Orsaken är att investeringsprojekten löper över flera år och ofta är föremål för överklaganden, vilket försenar processen.

Externa medelsförvaltningen

Medelsförvaltningen redovisar ett positivt resultat med 3,7 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse jämfört med en budget beräknad utan avkastning. Kommunens placeringar i svenska aktier

lämnade ett överskott med 13,3 procent, placeringar i utländska aktier har haft en positiv utveckling med 17,2 procent. Svenska räntebärande papper gav en negativ avkastning på 5,8 procent. Portföljerna följer jämförelseindex väl.

(mnkr)	Marknadsvärde 2013	Bokfört värde 2013	Marknadsvärde 2012	Bokfört värde 2012
Svenska räntepapper	76,1	76,1	80,8	78,9
Svenska aktier	20,7	17,0	18,3	16,6
Globala aktier	43,0	18,1	36,7	21,4
Summa	139,8	111,2	135,8	116,9

Marknadsvärdet på de placerade medlen var 139,8 miljoner kronor vid utgången av 2013. Bokfört värde uppgår till 111,2 miljoner kronor.

(mnkr)	December 2013	December 2012
Avsättning	115,1	99,9
Ansvarsförbindelse	616,3	582,5
Placerade medel	-111,2	-116,9
Återlånade medel	620,2	565,5

Totalt placerade kommunen 300 miljoner kronor i maj 1998 för att trygga framtida pensionsutbetalningar. Två externa förvaltare, Carlson Investment Management och Vanguard Investments Europe, förvaltar medlen enligt kommunens placeringsreglemente. Ett uttag om 9,4 miljoner kronor gjordes under 2013 för att finansiera en del av pensionsutbetalningarna intjänade före 1998. För pensioner intjänade efter 1998 görs årliga avsättningar i balansräkningen.

Den sammanställda redovisningen, kommunkoncernen, omfattar Djursholms AB

Djursholms AB är ett helägt dotterbolag vars syfte är att äga och förvalta kommunala fastigheter. Primärt omfattas fastigheter för rekreationsändamål samt park, gator och annan allmän plats. Bolaget ska verka för bevarandet av ett levande jordbruk samt i mån av resurser tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet. Fastighetsinnehavet omfattar ett 100-tal fastigheter där flera saknar såväl bokfört värde som taxeringsvärde då de varit i kommunens ägo under mycket lång tid. Bokfört värde uppgår totalt till 58,2 miljoner kronor.

Djursholms AB visar för 2013 ett resultat om 0,1 miljoner kronor och en omsättning om 14,5 miljoner kronor.

Årsredovisning för Djursholms AB framgår av Djursholms AB:s verksamhetsberättelse.

Kommunens intressen och delägarskap

Förutom det helägda bolaget har kommunen intressen i följande bolag eller kommunalförbund:

- Storstockholms Brandförsvarsförbund (org nr 222000-0356) 2,6 procent
- Käppalaförbundet (org nr 222000-0117) 8,2 procent
- Norrvatten (org nr 222000-0158) 8,6 procent
- AB Vårljus (org nr 56485-4791) 1,0 procent
- Roslagsvatten AB (org nr 556142-2394) 1,0 procent
- Söderhalls Renhållningsverk AB (org nr 556197-4022) 10,0 procent

Storstockholms Brandförsvarsförbund, SSBF, har från och med 2013 övergått till att ledas av en direktions istället för förbundsfullmäktige och en förbundsstyrelse som tidigare. Resultatet 2013 uppgår till 24,3 miljoner kronor. Förbundet har beslutat att avsätta resultatet i en särskild resultatutjämningsfond.

Intern kontroll

Resultat av genomförd intern kontroll 2013

Nämnderna har i sina verksamhetsberättelser redovisat resultatet av genomförd intern kontroll 2013. Av redovisningarna framgår avvikelser och vilka åtgärder som har vidtagits och ska vidtas för att förbättra den interna kontrollen. Nämnderna arbetar aktivt med sina kontrollplaner genom att kontrollpunkter utgår när resultatet förbättrats och att nya kontrollområden tillkommer där brister befaras. De avvikelser som avser förtroendekänsliga poster måste dock alltid tas på största allvar. I samband med årsredovisningen rapporterar nämnderna kontrollen av att syfte och deltagare finns angivna vid intern och extern representation.

För 2013 fastställde kommunstyrelsen att uppföljning och kontroll av verksamheten skulle utgöra ett för kommunen gemensamt granskningsområde. Granskningen ska ge en bild av hur kommunen säkerställer att nämnderna får det som beställts avseende äldreomsorg, skola, byggnationer och entreprenader i övrigt. Samma granskningsområde föreslås gälla för 2014.

Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Danderyds kommun används en finansiell analysmetod som benämns RK-modellen. Den utgår från fyra viktiga finansiella aspekter, det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella

utvecklingen. Varje aspekt analyseras med hjälp av de nyckeltal som finns under respektive rubrik.

Målsättningen är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen följer kommunallagens krav på ekonomisk hushållning.

RK-modellen: Fyra aspekter vid finansiell bedömning som mäter:

Vilken balans kommunen har haft över sina intäkter och kostnader

RESULTAT

KAPACITET

Vilken kapacitet (betalningsberedskap) kommunen har att möta finansiella svårigheter på lång sikt

Om risk föreligger som kan påverka kommunens resultat och kapacitet

RISK

KONTROLL

Vilken kontroll kommunen har över den ekonomiska utvecklingen

Kommunens nyckeltal som ligger till grund för den finansiella analysen återfinns efter sammanfattningen.

Sammanfattande kommentar finansiell analys Danderyds kommun 2013

Resultat:

- Danderyds kommun redovisade 2013 ett positivt resultat om 15,0 miljoner kronor. 18 miljoner kronor, som är återbetalade AFA-sjukförsäkringspremier, bidrar till överskottet. Exploateringsintäkterna blev mindre än beräknat men vägs upp av lägre kostnader på nämndnivå, produktionsstyrelsen inkluderat. 2011 års resultat bryter den positiva trenden med årliga överskott. 2011 genomfördes Fastighets- och miljölöftet till en kostnad av 32,9 miljoner kronor.
- Nettokostnadsandelen uppgår till 98,1 procent, vilket visar att kostnadsnivån hållits inom ramarna. Efter justering av jämförelsestörande poster blir nettokostnadsandelen 98,6 procent och ligger därmed fortfarande på en tillfredsställande nivå.
- Pensionskostnadernas andel uppgår till 3,9 procent. Pensionskostnaderna kommer successivt att öka men tryggas till viss del av kapital som avsatts för att möta framtida pensionsutbetalningar.
- Avskrivningarnas andel följer investeringstakten som skett över åren.
- Självfinansieringsgraden uppgick till 97,7 procent. Investeringsvolymen har minskat jämfört med föregående år. Sammantaget med det positiva resultatet blir det procentuella värdet högt. Kommunen har budgeterat ett målvärde om 50 procent.

Kapacitet:

- Soliditeten uppgick till 63,1 procent. Inklusivt pensionsåtagandet blev utfallet 31,9 procent. Kommunen har en god soliditet över tiden. Som en jämförelse uppgick den genomsnittliga soliditeten i Stockholms län 2012 till 47 procent. Inklusivt pensionsåtaganden var procentsatsen 16 procent. Om hänsyn tas till att medel särskilt avsatts för att möta pensionsutbetalningar för pensioner intjänade före 1998, blir soliditeten 37,4.

- Kommunens finansnetto visar att de finansiella kostnaderna täcks till 34,1 procent av finansiella intäkter. Totalt belastas kommunen med 13,8 miljoner kronor netto. I nettot ingår en pensionskostnad av engångskaraktär om 10,5 miljoner kronor på grund av justerad RIPS-ränta.
- Kommunens låga skuldsättningsgrad ger en hög soliditet.
- Strukturen på pensionskulden för ansvarsförbindelsen innebär att utbetalningarna är relativt konstanta fram till år 2025, för att därefter avta. Kommunen har också avsatt kapital för detta ändamål. För pensioner intjänade efter 1998 görs avsättningar i balansräkningen. Dessa beräknas öka med i snitt 4,2 miljoner inklusive löneskatt per år (KPA:s prognos). Prognosen sträcker sig fram till år 2018.

Risk:

- Balanslikviditeten blev 136,7 procent, vilket innebär att kommunens beredskap att kunna betala skulder ur ett kort och medellångt perspektiv är mycket god.
- Bedömningen är att borgensåtagandet innebär en förhållandevis låg risk i förhållande till kommunens finansiella ställning.

Kontroll:

- Budgetavvikelsen på totalt 11,3 miljoner kronor visar på en relativt god följsamhet. Avvikelsen år 2011 berodde på Fastighets- och miljölöftet.
- Av elva nämnder har fyra gjort en något för försiktig prognos under andra halvåret jämfört med faktiskt utfall för 2013.

Resultat och kapacitet

Resultat

Årets resultat och dess orsaker kartläggs. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna eller att en rörelseriktning mot obalans sker, är en varningssignal. Under detta perspektiv analyseras också investeringar och deras utveckling.

Årets resultat (mnkr)	2013	2012	2011	2010	2009
Årets resultat	15,0	44,8	-48,8	15,0	1,6
Årets resultat före extraordinära poster	15,0	44,8	-48,8	15,0	1,6
Underliggande resultat; exklusive jämförelsestörande poster	7,3	26,8	-40,8	15,0	1,6

Nyckeltalet nettokostnadsandel speglar hur stor del av skatteintäkter och statsbidrag som den löpande driftverksamheten tar i anspråk. Det är viktigt för kommunens ekonomi hur nettokostnaderna utvecklar sig

i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag. Det utrymme som finns kvar kan till exempel användas till amorteringar av långfristiga lån, finansiering av investeringar eller sparande. Nyckeltalet bör ligga under 100 procent.

Nettokostnadsandel (procent)	2013	2012	2011	2010	2009
Nettokostnad av skatteintäkter och utjämning	98,1	96,9	102,7	99,7	100,6
Nettokostnad (exklusive jämförelsestörande) av skatteintäkter och utjämning	98,6	98,1	102,1	99,7	100,6
Nettokostnad – exploateringsintäkter av skatteintäkter och utjämning	98,9	98,1	103,5	99,9	100,8
Nettokostnad (exklusive jämförelsestörande) – exploateringsintäkter av skatteintäkter och utjämning	99,4	99,3	103,0	99,9	100,8
Pensioner av nettokostnaden	3,9	4,1	3,6	3,6	3,7
Avskrivningar av nettokostnaden	6,4	6,1	5,6	5,5	5,4

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av finansieringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är betald. Om självfinansieringsgraden är 100 procent inne-

bär det att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar och inte behöver låna för att investera. Därmed stärks kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Investeringsvolym (procent)	2013	2012	2011	2010	2009
Investeringsvolym nettoutgifter (mnkr)	113,4	181,3	134,2	130,1	84,6
Självfinansieringsgrad av årets nyinvesteringar	97,7	70,7	20,8	58,9	78,8
Investeringsvolym/verksamhetens nettokostnader	7,6	12,8	9,4	9,6	6,5
Avskrivningar/nettoinvesteringar	84,5	47,8	59,9	57,3	83,5

Kapacitet

Kapacitet handlar om att mäta och redovisa vilken långsiktig finansiell motståndskraft kommunen har. Viktiga mått när kapaciteten analyseras är att studera hur soliditeten och låneskulden förändras över tiden.

Soliditeten visar kommunens långsiktiga betalningsförmåga, det vill säga hur stor del av balansomslutningen som finansierats med eget kapital, genom aktiekapital och ackumulerade vinster. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning och ett förändrat resultat.

Soliditet (procent)	2013	2012	2011	2010	2009
Soliditet	63,1	62,0	62,1	66,0	67,7
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	31,9	32,8	31,2	37,9	37,4
Soliditet inklusive ofinansierat pensionsåtagande	37,4	38,6	38,5	46,8	47,4
Tillgångsförändring	-1,2	4,2	2,1	3,9	1,2
Förändring av eget kapital	0,8	3,8	-3,9	1,2	0,1

Finansnettots utveckling är intressant ur finansieringssynpunkt. Det visar kommunens kostnader att finansiera tillgångarna med lånade medel.

Finansnetto (mnkr)	2013	2012	2011	2010	2009
Finansiella intäkter	7,2	7,7	10,2	16,9	16,5
Finansiella kostnader	-21,1	-8,9	-21,2	-5,6	-7,0
Finansnetto	-13,8	-1,2	-11,0	11,3	9,5

Skuldsättningsgraden speglar hur stor andel av tillgångarna som finansierats av främmande kapital. Skuldsättningsgraden har en nära koppling till nyckel-

talet soliditet. En hög skuldsättningsgrad medför en låg soliditet, och tvärtom.

Skuldsättningsgrad (procent)	2013	2012	2011	2010	2009
Låneskuld (mnkr)	299,8	304,8	312,3	156,8	164
Total skuldsättningsgrad	36,9	38,2	37,9	34,0	32,3
- varav avsättningsgrad	5,8	5,0	4,8	4,0	3,7
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	15,0	17,5	16,6	21,4	19,8
- varav långfristig skuldsättningsgrad	16,0	15,6	16,5	8,5	8,7

Från och med 1998 redovisas kommunens pensions-skuld enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade efter 1998 har avsatts i balansräkningen.

Intjänade pensioner före 1998 redovisas som ansvars-förbindelse utanför balansräkningen.

Pensionsskuld (mnkr)	2013	2012	2011	2010	2009
Avsättning pensioner	115,1	99,9	91,7	76,0	67,5
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	616,3	582,5	592,8	527,4	548,0
Total pensionsskuld	731,4	682,4	684,5	603,4	615,5

Risk och kontroll

Risk

Med risk avses hur kommunen är finansiellt exponerad. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Kommunen ska upprätthålla en sådan

likviditet eller kortfristig betalningsberedskap att de löpande utbetalningarna kan göras utan besvär.

Ett mått som mäter den kortfristiga betalningsberedskapen är balanslikviditeten (omsättnings-tillgångar delat med kortfristiga skulder). Om måttet är 100 procent eller över innebär att det skulder som förfaller inom den närmsta tiden kan betalas.

Likviditet (mnkr)	2013	2012	2011	2010	2009
Likvida medel	52,9	35,1	7,0	56,6	151,6
Balanslikviditet (%)	136,7	126,9	145,9	120,4	136,4
Rörelsekapital	192,9	92,1	130,9	74,9	84,7

Stora borgensåtaganden kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån.

Borgensåtaganden och koncernens resultat (mnkr)	2013	2012	2011	2010	2009
Koncernens resultat	15,9	45,4	-47,6	14,7	7,8
Kommunens borgensåtaganden	59,7	63,7	73,6	73,1	69,2

Kontroll

Med finansiell kontroll avses bland annat hur upprättad budget och prognos följs. En god följsamhet mot budget/prognos är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

Prognossäkerheten visar på hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till att en god ekonomisk hushållning upprätthålls. Det innebär att kommunen på ett bättre sätt kan korrigera eventuella svackor på kort sikt.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet (mnkr)	2013	2012	2011	2010	2009
Budgetavvikelse: resultat före extraordinära poster	11,3	6,7	-50,8	-2,3	-4,2
Budgetavvikelse: nämnder och styrelse	32,3	9,3	-40,1	-15,5	10,8

Nämndernas prognossäkerhet, (mnkr)	Prognos juni 2013	Prognos sep 2013	Utfall 2013	Avvikelse utfall - prognos sep 2013
Kommunstyrelsen	-56,8	-57,6	-53,6	4,0
Revision	-0,9	-0,9	-0,9	0,1
Överförmyndarnämnden	-2,1	-2,1	-2,0	0,1
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-4,9	-4,6	-4,1	0,5
Byggnadsnämnden	-8,1	-7,5	-6,7	0,8
VA-verksamhet	-7,7	-6,4	0,0	6,4
Tekniska nämnden	-89,4	-88,8	-81,8	7,0
Fastighetsnämnden	-28,4	-28,4	-27,5	0,9
Kultur- och fritidsnämnden	-78,0	-77,9	-76,5	1,4
Barn- och utbildningsnämnden	-760,0	-759,5	-751,0	8,5
Socialnämnden	-518,8	-514,0	-504,9	9,1
Nämndernas nettokostnad drift inklusive avskrivningar	-1 555,2	-1 547,7	-1 509,0	38,7
Avgår internränta	57,0	57,0	40,8	-16,2
Nämndernas nettokostnad	-1 498,2	-1 490,7	-1 468,2	22,5

Personal

Inledning

Under 2013 har arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare fortsatt, analyser har genomförts i kommunens ledningsgrupp och en strategi för att ta fram kommunens arbetsgivarmärke har påbörjats. Lönebildning är ett område för kommunen att utveckla långsiktigt och en viktig del tillsammans med andra attraktionsfaktorer för att kunna rekrytera och behålla medarbetare. Omvärldsbevakning samt inventering av rekryteringsbehov för olika yrkesgrupper har genomförts under året samt informationsinsatser för kommunens samtliga chefer kring processen kring årlig löneöversyn. Intentionen har varit att ge kommunens chefer ökad kunskap och verktyg för att genomföra den individuella lönesättningen där medarbetare tydligt ska uppleva sambandet mellan prestation och lön.

En planering av ett chefs- och ledarutvecklingsprogram för kommunens samtliga chefer har påbörjats som ska innehålla en del rörande det formella chefskapet och en del kring ledarskapet. Det ska som grund för detta finnas en roll och uppdragsbeskrivning för chefer som tydliggör förväntningar vad gäller chefskap och ledarskap.

Beräknade siffror för 2013 omfattar perioden 1 januari–31 december. För de uppgifter som kräver en mättidpunkt är denna gjord den 1 november (undan-

taget är pensionsavgångar där mättidpunkten är 31 december), vilket innebär att förändringar gjorda efter denna tidpunkt inte återspeglas i resultatet. Begreppet månadsavlönade innebär alltid antal anställningar, det vill säga tillsvidare- och visstidsanställningar med månadslön.

Personal i korthet

- Den 1 november 2013 fanns det 1 685 anställningar i kommunen. Det är en ökning med 42 anställningar jämfört med 2012 (1 658 personer).
- Antalet utförda övertidstimmar under 2013 motsvarade 7,4 helårsarbetare och antalet fyllnadstimmar 5,1 helårsarbetare. Kostnaden för fyllnads- och övertid 2013 uppgick till 4,6 miljoner kronor, en minskning med 1,2 miljoner kronor.
- Medelåldern för anställda i kommunen var 45,6 år, där kvinnorna är något äldre än männen (1,7 år).
- Medellönen för månadsavlönade var 28 474 kronor. Tillsvidareanställdas medellön var 28 935 kronor (Ökning med 973 kronor för månadsavlönade och 838 kronor för tillsvidareanställda.)
- För månadsavlönade utgjorde kvinnors medellön 98 procent av männens medellön. För tillsvidareanställda utgjorde kvinnors medellön 95 procent av männens medellön.

- Sjukfrånvaron ligger på 5,3 procent, vilket är en minskning med 0,1 procentenheter sedan 2012. Kvinnors sjukfrånvaro är fortsatt högre än mäns (55 procent högre).
- Friskvårdssubventionen nyttjades av 63,9 procent av medarbetarna under 2013, vilket var en ökning med 3,3 procentenheter sedan 2012 (1 060/1 658 = 0,639).

Personalstruktur

Tabell 1: Antal månadsavlönade per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	2012	2013	Förändring
Skola	844	862	+18
Förskola	250	237	-13
Äldreomsorg och funktionshinder	260	282	+22
Förvaltningskontor	236	252	+16
Bibliotek och fritid	53	52	-1
Totalt	1 643	1 685	+42

Tabell 2: Antal årsarbetare per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	2012	2013	Förändring
Skola	770	779	+9
Förskola	239	226	-13
Äldreomsorg och funktionshinder	226	247	+21
Förvaltningskontor	228	241	+13
Bibliotek och fritid	46	46	0
Totalt	1 509	1 539	+30

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron minskade från 5,4 procent år 2012 till 5,3 procent under 2013. Den korta sjukfrånvaron ökade från 59,2 procent till 61,6 procent samtidigt som den långa sjukfrånvaron över 59 dagar minskade från 40,8 procent till 38,4 procent.

Tabell 6: Sjukfrånvaro i procent av överenskommen arbetstid för månadsavlönade (både tillsvidareanställda och visstidsanställda)

Period 2013-01-01 – 2013-12-31

	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt	5,8	5,0	5,0	5,4	5,3
Därav långtidssjukfrånvaro (mer än 59 dagar)	53,2	41,8	42,2	40,8	38,4
Korttidsfrånvaro	46,8	58,2	57,8	59,2	61,6
Kvinnor	6,3	5,4	5,5	5,9	5,8
Män	3,6	3,5	3,6	3,5	3,7
Till och med 29 år	8,1	6,2	4,7	6,7	5,9
30–49 år	5,1	4,5	4,7	5,2	5,0
50 år eller mer	5,9	5,4	5,5	5,3	5,6
Skola	4,5	3,9	4,0	4,3	4,5
Förskola	5,9	5,4	5,1	6,8	6,5
Äldreomsorg och funktionshinder	11,1	9,6	9,7	9,8	9,5
Förvaltningskontor	4,4	3,6	4,2	3,6	3,3
Bibliotek och fritid	4,0	5,7	3,2	4,5	2,6

Kostnaderna för sjukfrånvaron under 2013 uppgick till 8,2 miljoner kronor (exklusive PO), föregående år var kostnaden 6,9 miljoner kronor, en ökning med 1,3 miljoner kronor.

Företagshälsovård och personalstödsprogram

Under 2013 har kommunen nyttjat företagshälsovårdskostnader för totalt 424 277 kronor, vilket är en ökning sedan 2012. Förvaltningskontoren står för 35 procent av kostnaderna för företagshälsovård, äldreomsorg och funktionshinder står för 22 procent, skola för 37 procent och förskola för 3 procent.

2013 års kostnader för företagshälsovård fördelar sig enligt följande; förebyggande insatser 28 procent, efterhjälpande insatser 70 procent och övrigt 2 procent. Under 2012 stod förebyggande insatser för 34 procent, medan efterhjälpande insatser utgjorde 63 procent.

De efterhjälpande insatserna såsom arbetsanpassning och rehabilitering har ökat under 2013, något som vi bör se över.

Tillsammans med Lidingö stad och Täby kommun upphandlades 2012 både ny företagshälsovård och personalstödstjänst. Danderyds kommun har avtal med Falck Healthcare både vad gäller företagshälsovård och personalstödstjänster.

Falck Healthcare tillhandahåller personalstöd till samtliga medarbetare. Tjänsten innehåller en för medarbetaren en kostnadsfri personlig rådgivning inom psykosociala, juridiska och ekonomiska områden. Varje medarbetare har möjlighet att utnyttja fem tillfällen för rådgivning per år.

Arbetsmiljöenkät

Vartannat år genomför personalavdelningen en kommunövergripande arbetsmiljöenkät. Undersökningen genomfördes i februari 2013 och skickades ut till samtliga medarbetare med månadslön. 83 procent av medarbetarna svarade på enkäten.

Syftet med arbetsmiljöenkäten är att kartlägga arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetets kvalitet på kommunens samtliga arbetsplatser

De frågeområden där kommunen har fått högt betyg från medarbetarna är medarbetarskap och arbetsförutsättningar. 90 procent av medarbetarna upplever att deras arbete känns meningsfullt. Medarbetarna vet vad som förväntas av dem i arbetet och man får stöd

och hjälp av sina arbetskamrater. 93 procent anser att de själva bidrar till ett bra arbetsklimat. Man upplever att män och kvinnor behandlas lika, men att kommunen inte alltid underlättar för både kvinnliga och manliga medarbetare att förena förvärvsarbete och föräldraskap. Enkäten visar att bara hälften av våra medarbetare hinner återhämta sig mellan perioder av hög arbetsbelastning, men 82 procent vet hur de ska prioritera arbetsuppgifterna då de har mycket att göra.

Alla chefer i kommunen har erbjudits hjälp med att få en presentation av sin verksamhets resultat, tillsammans med sina medarbetare. Därefter har en handlingsplan gjorts utifrån arbetsmiljöundersökningens resultat.

Arbetsmiljöundersökningen är en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet, där brister inom arbetsmiljön ska uppmärksammas.

Utbildning

Under 2013 har ett antal föreläsningar genomförts riktade till chefer och medarbetare i kommunen. Personalavdelningen har i övrigt lagt en planering för utbildningsinsatser riktade till chefer för 2014 inom områdena arbetsrätt, medarbetarsamtal, lönesamtal, arbetsmiljö, rekrytering samt rehabilitering. Under 2013 genomfördes en utbildningsinsats för kommunens samtliga chefer kring lagstiftning inom personalområdet.

Utmaningar

En stor utmaning för kommunen är kompetensförsörjningen och konkurrensen om arbetskraften. Det är angeläget att skapa tydliga inriktningar kring vart vi ska och vad vi vill. Det är av stor vikt att vi är tydliga med förväntningar kring ledarskap och medarbetarskap samt ger förutsättningar för våra medarbetare att kunna utvecklas och känna trygghet och genom detta kunna bidra till goda resultat inom sina verksamheter. Vi behöver ha en klar strategi för vår personalförsörjning och genom både intern samt extern samverkan skapa förutsättningar för detta.

Skogsgläntans förskola, näranoll-energihus (Foto: Sten Jansin)

Danderyds kommuns övergripande miljöarbete 2013

Danderyds kommuns övergripande mål inom miljöområdet är att verka för en god och hälsosam miljö. Detta innebär en god utomhusmiljö, en god inomhusmiljö i kommunens fastigheter, hållbar resursanvändning samt val av miljömässigt goda varor och tjänster.

Danderyd har en god utomhusmiljö

Trafik

För att förbättra luftkvaliteten är hastighetsbegränsningen sänkt på E18 till 70 km/h från Bergshamrabron fram till Danderyds kyrka. Sänkt hastighet innebär även att buller minskar och trafiksäkerheten förbättras. Under 2013 har omskyllning av hastigheter genomförts i enlighet med kommunens hastighetsplan, lägre hastigheter ger minskat buller och bättre trafiksäkerhet, framför allt för gång- och cykeltrafik.

Kommunen som har målsättning att öka gång-, cykel- och kollektivtrafik och samtidigt minska biltrafik, därför har en rad åtgärder vidtagits under 2013. Nya gång- och cykelvägar har anlagts på Norrängsvägen, Stockhagsvägen och Rosenvägen samt förlängning av gång- och cykelbanan på Norevägen. Arbetet har även gjorts med att förbättra gång- och cykelvägar runt skolor, där ny trottoar har anlagts på Ängsvägen, Cedervägen

och Svalnäsavägen. Nya cykelställ har satts upp vid Mörby station, Ösby station, busshållplats Svanholmsvägen och vid Mörby centrum. Under 2013 har arbetet med en cykelplan för Danderyds kommun tagit fart med syftet att höja andelen cyklister framöver. Danderyd har aktivt deltagit i regionalt samarbete kring den regionala cykelplanen och cykelstrada genom kommunen.

Natur och vatten

Arbete med att stärka den biologiska mångfalden och förbättra vattenkvaliteten i våra sjöar och kustvatten är angeläget. Ett medvetet och strukturerat arbete görs med skötsel av kommunens naturreservat och naturmark, exempelvis görs ängsslätter växelvis vid olika perioder för att stärka biologisk mångfald. Under året har ett förslag till naturreservat på kommunens mark i Rinkebyskogen slutförts.

Kommunen har under året haft aktivt samarbete inom flera nätverk med målsättning att förbättra naturmiljön, bland annat Rösjökilens, Edsvikens vatten-samverkan och Svealands kustvattenvårdsförbund.

Dagvatten är en källa till förorening av bland annat Edsviken, därför sker uppströmsarbete i enlighet med styrdokumentet för dagvatten. Vid planläggning ställs krav på hållbar dagvattenhantering och vid anläggningsarbete vid hårdgjorda ytor läggs dagvattenbrun-

nar efter infiltration genom grönyta, som exempelvis vid Mörbyledens mittrefug.

Klimat

Danderyds kommun arbetar för att minska klimatpåverkan och för att förbereda kommunen inför effekterna av kommande klimatförändringar. Kommunen har ställt sig bakom regionens klimat- och energistrategi där bland annat målet att minska växthusgasutsläpp med 19 procent till år 2020 jämfört med år 2005 återfinns. Den största klimatpåverkan i kommunen kommer från trafiken där ett aktivt arbete pågår i enlighet med kommunens trafikstrategi.

Enligt FN:s klimatpanel kommer temperatur och havsnivå att stiga samt väderförhållanden förändras i framtiden. De klimatförändringar som väntas i Danderyd i framtiden visar att det kommer att bli varmare och mer nederbörd samt att havsnivåerna kommer att stiga. Under 2013 har kommunen tagit fram ett förslag till klimat- och sårbarhetsanalys som innehåller analys och bedömning av risker av effekterna av ett förändrat klimat samt förslag till åtgärder.

Danderyd har en god inomhusmiljö

Kommunens tillsynsmyndighet har förelagt Trafikförvaltningen att sänka hastigheten på Roslagsbanan nattetid mellan kl. 22 och kl. 06 genom Danderyds kommun för att minska störande buller och spårskrik. Bullerdämpande åtgärder har under 2013 påbörjats i området mellan stationerna Djursholms Ösby station och Bråvallavägen.

För att undvika miljö- och hälsofarliga ämnen och olämpliga material i byggnader ställer kommunen miljökrav vid ny- och ombyggnation av kommunens fastigheter. Dessutom byts olämpliga material successivt ut i samband med underhåll och renovering.

Resultatet av tillsynsbesök vid skolor och förskolor i kommunen 2013 visar att 58 procent bedöms ha god kontroll i miljö- och hälsoskyddsperspektiv, vilket är en förbättring med 4 procent från år 2012.

Danderyd främjar en hållbar resursanvändning

Kommunen arbetar aktivt med energieffektivisering och främjar förnyelsebar energi. All el som köps in till kommunen kommer från förnyelsebara källor och oljeanvändningen fasas successivt ut.

Energianvändningen per kvadratmeter för kommunens fastigheter låg på 174 kilowattimmar per kvadratmeter 2013, vilket är en minskning av energianvändningen med 5,6 procent (genomsnittsåret senaste fem åren). Under 2013 har flera drifteffektiviseringsprojekt genomförts där sju stycken oljepannor ersatts med bergvärmeanläggningar och två luftvärmepumpsanläggningar har installerats. Oljeförbrukningen har minskat till 210 kubikmeter år 2013, vilket är en minskning med 72 procent på fem år. Samtidigt levererade solvärmeanläggningar på skolor, sjukhem och äldreboende 155 MWh, vilket är en ökning med 17 procent jämfört med år 2012.

Under 2013 invigdes Skogsgläntans förskola som har grönt tak med sedumväxter och solceller på taket. Byggnaden är mycket energisnål och klarar de svenska passivhuskriterierna, vilket är i linje med kommunens beslut att bygga näranoll-energihus.

Under 2013 har arbetet fortsatt med att ersätta gatubelysningen från natrium- och kvicksilverlampor till LED-ljuskällor. Det innebär en besparing på 750 MWh per år samtidigt som de giftiga kvicksilverlamporna avvecklas.

Kommunen arbetar i enlighet med gällande avfallsplan och fokuserar på avfallsminimering och ökad materialåtervinning. Mängden utsorterat matavfall har ökat under år 2013 med 5 kg per invånare jämfört med år 2012. Ökningen beror på matavfallsförsöket i västra Danderyd och att antalet verksamheter som sorterar ut matavfall ökat. Den sammantagna mängden hushållsavfall och matavfall har under år 2013 minskat med 6 kg per invånare jämfört med föregående år, vilket är i linje med avfallsplanens intentioner att minska avfallsmängden.

I Danderyds kommun finns en miljöstation och de rullande miljöstationerna Farliga Avfallsbilen och Grovis samt sex återvinningsstationer. Under 2013 avvecklades den största återvinningsstationen och en mindre återvinningsstation i Stocksund etablerades.

Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster

Danderyds kommun har en viktig uppgift att vara föregångare och förebild genom att ställa relevanta miljö- och etiska krav vid upphandling. Kommunen har beslutat på och arbetar med att ställa miljökrav i enlighet med Miljöstyrningsrådets avancerade krav.

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Koncern 2013	Koncern 2012	Kommun 2013	Kommun 2012
Verksamhetens intäkter	1	501,3	490,3	500,5	488,2
Verksamhetens kostnader	2	-1 893,4	-1 818,9	-1 897,1	-1 820,8
Avskrivningar	3	-97,1	-86,7	-95,8	-85,4
Verksamhetens nettokostnader	4	-1 489,2	-1 415,3	-1 492,3	-1 418,0
Skatteintäkter	5	1 912,4	1 842,8	1 912,4	1 842,8
Generella statsbidrag och utjämning	6	-391,3	-378,8	-391,3	-378,8
Finansiella intäkter	7	5,2	5,7	7,2	7,7
Finansiella kostnader	8	-21,1	-9,0	-21,1	-8,9
Resultat före extraordinära poster		15,9	45,4	15,0	44,8
Extraordinära intäkter					
Extraordinära kostnader					
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL		15,9	45,4	15,0	44,8

Balansräkning

(mnkr)	Not	Koncern 2013	Koncern 2012	Kommun 2013	Kommun 2012
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningar	9	0,8	1,1	0,8	1,1
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	1 469,0	1 337,1	1 436,7	1 305,1
Maskiner och inventarier	11	28,0	33,0	28,0	33,0
Pågående investeringar	12	81,7	192,0	80,8	191,1
Finansiella anläggningstillgångar	13	21,6	22,5	21,6	22,5
Summa anläggningstillgångar		1 601,1	1 585,6	1 567,9	1 552,7
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	14	77,7	79,7	77,5	79,5
Fordringar	15	106,5	157,3	165,0	215,4
Kortfristiga placeringar	16	109,0	114,5	109,0	114,5
Kassa och bank	17	57,3	39,2	52,9	35,1
Summa omsättningstillgångar		350,5	390,7	404,5	444,4
SUMMA TILLGÅNGAR		1 951,7	1 976,3	1 972,4	1 997,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER (mnkr)					
Eget kapital					
Eget kapital	18	1 209,0	1 168,6	1 229,9	1 190,1
Årets resultat		15,9	45,4	15,0	44,8
Summa eget kapital		1 224,9	1 214,0	1 244,8	1 234,9
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	19	115,1	99,9	115,1	99,9
Summa avsättningar		115,1	99,9	115,1	99,9
Summa skulder					
Långfristiga skulder	20	317,7	313,3	316,5	312,1
Kortfristiga skulder	21	293,9	349,0	296,0	350,2
Summa skulder		611,6	662,3	612,5	662,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 951,7	1 976,3	1 972,4	1 997,1
Ställda panter och ansvarsförbindelser	22	676,0	646,2	676,0	646,2
- varav kommunens borgen för Djursholms AB		1,2	1,3	1,2	1,3

Finansieringsanalys

(mnkr)	Not	Koncern 2013	Koncern 2012	Kommun 2013	Kommun 2012
Den löpande verksamheten					
Resultat före extraordinära poster		15,9	45,4	15,0	44,8
Justering ändring redovisningsprincip VA		-5,0	0,0	-5,0	0,0
Justering för avskrivningar		94,1	83,7	88,2	82,4
Justering för nedskrivningar		3,0	3,0	7,6	3,0
Justering för förändring av avsättning pension och löneskatt		15,2	8,2	15,2	8,2
Justering för förändring av rörelsekapital	23	3,3	80,3	3,5	80,1
Medel från den löpande verksamheten		126,4	220,6	124,5	218,5
Investeringsverksamheten					
Investering i mark, byggnader och tekniska anläggningar		-112,8	-176,3	-111,2	-176,0
Investering i maskiner och inventarier		-3,6	-9,1	-3,6	-9,1
Inköp/försäljning av anläggningstillgångar	24	2,9	0,0	2,9	0,0
Medel från investeringsverksamheten		-113,5	-185,4	-111,9	-185,1
Finansieringsverksamheten					
Nyupplåning		50,3	0,0	50,3	0,0
Periodiserade avgifter VA		6,9	2,3	6,9	2,3
Amortering av lån		-52,8	-7,6	-52,8	-7,5
Ökning (-)/minskning (+), långfristiga fordringar		0,8	-0,1	0,8	-0,1
Medel från finansieringsverksamheten		5,2	-5,4	5,2	-5,3
Årets kassaflöde		18,1	29,8	17,8	28,1
Likvida medel vid periodens början		39,2	9,3	35,1	7,0
Likvida medel vid periodens slut		57,3	39,2	52,9	35,1

Notförteckning

Not (mnkr)	2013	2012
1 Verksamhetens intäkter		
Koncernen		
Intäkter	501,3	490,3
	501,3	490,3
Danderyds kommun		
Försäljningsmedel	2,4	3,3
Taxor och avgifter	163,3	162,8
Hyror och arrenden	87,2	83,7
Bidrag	98,2	91,2
Försäljning av verksamhet och entreprenader	109,7	107,3
Försäljning av expl fastigheter	12,0	17,6
Försäljning av anläggnings- tillgångar	2,9	1,7
Övriga intäkter	5,9	2,3
Återbetalning AFA premie 2007 och 2008 jmförstörande post	18,2	18,0
Externa intäkter hänförliga till investeringsintäkter	0,7	0,3
	500,5	488,2
2 Verksamhetens kostnader		
Koncernen		
Kostnader	-1 893,4	-1 818,9
	-1 893,4	-1 818,9
Danderyds kommun		
Inköp av anläggningstillgångar	-0,8	-0,6
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-0,3	-0,2
Bidrag och transfereringar	-46,7	-52,7
Entreprenader och köp av verksamhet	-838,9	-805,1
Konsulttjänster	-19,5	-23,9
Löner, förmåner och div kostnadsersättningar	-537,0	-507,4
Sociala avgifter	-174,4	-160,2
Pensionskostnader	-58,4	-58,1
Personalsociala kostnader	-9,0	-6,9
Lokal- och markhyror, fastighetsservice	-57,8	-56,5
Hyra/leasing av anläggningstill- gångar	-12,5	-8,0
Bränsle, energi och vatten	-38,1	-39,3
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-46,1	-46,0
Kontorsmaterial och trycksaker	-3,0	-3,5
Reparation och underhåll av maskiner	-2,2	-1,9
Diverse främmande tjänster	-20,0	-20,1

Not (mnkr)	2013	2012
Tele-, datakommunikation och postbefordran	-6,8	-5,6
Transporter och resor	-8,6	-10,0
Representation	-0,5	-0,7
Annonser, reklam, information	-1,5	-2,0
Försäkringsavgifter och risk- kostnader	-8,5	-6,9
Övrigt (revision, div kostnader)	-6,2	-5,2
	-1 897,1	-1 820,8
3 Avskrivningar		
Koncernen		
Planenliga avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	-0,3	-0,2
Planenliga avskrivningar, fastigheter	-79,8	-75,5
Planenliga avskrivningar, maskiner och inventarier	-8,6	-7,8
Nedskrivning av anläggnings- tillgångar	-7,6	-3,2
Meravskrivning anläggningar	-0,9	0,0
	-97,1	-86,7
Danderyds kommun		
Planenliga avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	-0,3	-0,2
Planenliga avskrivningar, fastigheter	-79,3	-74,2
Planenliga avskrivningar, maskiner och inventarier	-8,6	-7,8
Nedskrivning av anläggnings- tillgångar	-7,6	-3,2
	-95,8	-85,4
Avskrivningar har gjorts i enlighet med rekommendationer från SKL.		
4 Verksamhetens nettokostnader		
Danderyds kommun		
Nämndernas nettokostnader		
enl driftredovisningen	-1 509,0	-1 469,6
Interna poster (internränta)	40,8	55,5
Delsumma	-1 468,2	-1 414,1
Produktionsorganisationens resultat	-20,4	-17,1
Pensioner (netto)	-35,5	-32,0
Fastighetsförsäljningar		
exploatering	12,0	17,6
Fastighetsförsäljningar anläggning	0,0	0,0
Bostadsrättsförsäljningar		
anläggning	2,9	0,0
PO-differens	5,2	5,6
Finansförvaltning	0,2	0,2

Not (mnkr)	2013	2012
Förvaltningsarvode	-0,3	-0,2
Förändring semesterlöneskuld inklusive PO	-6,5	3,9
Återbetalning AFA premie 2007 och 2008 jmförstörande post	18,2	18,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 492,3	-1 418,0
5 Skatteintäkter		
Danderyds kommun		
Preliminära skatteintäkter	1 919,4	1 828,3
Prognos för slutavräkning	-7,8	14,3
Justering slutavräkning föregående år	0,8	0,2
	1 912,4	1 842,8
6 Generella statsbidrag och utjämning		
Danderyds kommun		
Regleringsavgift/-bidrag	14,6	15,6
Kostnadsutjämning	239,6	228,0
Inkomstutjämning	-666,2	-640,7
Kommunal fastighetsavgift	48,6	46,7
Strukturbidrag	2,1	2,1
Utjämningsavgift LSS	-30,0	-30,5
	-391,3	-378,8
7 Finansiella intäkter		
Koncernen		
Utdelning aktier	0,0	0,2
Ränteintäkter likvida medel	0,3	0,3
Ränteintäkter kundfordran	0,1	0,0
Räntebidrag	0,0	0,0
Extern medelsförvaltning	4,8	5,2
	5,2	5,7
Danderyds kommun		
Utdelning aktier	0,0	0,2
Ränteintäkter dotterbolag	2,2	2,2
Ränteintäkter likvida medel	0,2	0,1
Ränteintäkter kundfordran	0,1	0,0
Extern medelsförvaltning	4,8	5,2
	7,2	7,7
8 Finansiella kostnader		
Koncernen		
Räntekostnader	-11,8	-12,5
Byggekreditivränta	2,9	5,4
Ränta pensionsskuld	-0,1	-0,3
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-1,2
Extern medelsförvaltning (realisationsförluster)	-0,3	-0,4
Extern medelsförvaltning (nedskrivningar)	-0,8	0,0
Pensionskostnad p g a justerad		
RIPS-ränta jmförstörande post	-10,5	0,0
	-21,1	-9,0

Not (mnkr)	2013	2012
Danderyds kommun		
Räntekostnader	-11,8	-12,4
Byggekreditivränta	2,9	5,4
Ränta pensionsskuld	-0,1	-0,3
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-1,2
Extern medelsförvaltning (realisationsförluster)	-0,3	-0,4
Extern medelsförvaltning (nedskrivningar)	-0,8	0,0
Pensionskostnad p g a justerad		
RIPS-ränta jmförstörande post	-10,5	0,0
	-21,1	-8,9
Byggekreditivränta avser den internränta som påförts pågående investeringar.		
9 Immateriella anläggnings- tillgångar		
Koncernen		
Immateriella anläggningstillgångar	0,8	1,1
	0,8	1,1
Danderyds kommun		
Immateriella anläggningstillgångar	0,8	1,1
	0,8	1,1
IB ackumulerat anskaffningsvärde	1,3	1,2
Investeringar	0,0	0,1
Utrangeringar		
Nedskrivning		
Försäljning		
Övriga förändringar		
Ackumulerade avskrivningar	-0,5	-0,2
	0,8	1,1
10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Koncernen		
Verksamhetsfastigheter	912,2	797,0
Markreserv	29,4	9,7
Fastigheter för annan verksamhet	104,0	111,7
Publika fastigheter	254,3	249,2
Fastigheter för affärsverksamhet (VA-verket)	169,1	169,5
	1 469,0	1 337,1
Ackumulerat anskaffningsvärde	2 629,7	2 400,7
Ackumulerade avskrivningar	-1 160,7	-1 063,6
	1 469,0	1 337,1
Danderyds kommun		
Verksamhetsfastigheter	879,9	765,0
Markreserv	29,4	9,7
Fastigheter för annan verksamhet	104,0	111,7

Not (mnkr)	2013	2012
Publika fastigheter	254,3	249,2
Fastigheter för affärsverksamhet (VA-verket)	169,1	169,5
	1 436,7	1 305,1
IB ackumulerat anskaffningsvärde	2 415,8	2 329,2
Investeringar	220,1	86,6
Utrangeringar		
Nedskrivning	-7,6	-3,0
Försäljning		
Övriga förändringar		
Akkumulerade avskrivningar	-1 191,6	-1 107,7
	1 436,7	1 305,1
11 Maskiner och inventarier		
Danderyds kommun		
Akkumulerat anskaffningsvärde	154,9	151,3
Akkumulerade avskrivningar	-126,9	-118,3
Försäljning inventarier	0,0	0,0
Nedskrivning inventarier	0,0	0,0
	28,0	33,0
12 Pågående investeringar		
Koncernen		
Pågående investeringar	81,7	192,0
	81,7	192,0
Danderyds kommun		
Pågående investeringar	80,8	191,1
	80,8	191,1
13 Finansiella anläggningstillgångar		
Danderyds kommun		
Aktier och värdepapper	4,1	4,1
Bostadsrätter	17,5	18,3
	21,6	22,5
14 Förråd, lager och exploateringsfastigheter		
Koncernen		
Oljelager	0,8	0,8
Exploateringsfastigheter	76,9	78,9
	77,7	79,7
Danderyds kommun		
Oljelager	0,7	0,6
Exploateringsfastigheter	76,9	78,9
	77,5	79,5
15 Fordringar		
Koncernen		
Kundfordringar	19,8	22,3
Diverse kortfristiga fordringar		
Momsfordran (Ludvika)	22,4	29,9
Övriga kortfristiga fordringar	0,0	12,7
Interimsfordringar		
Upplupna intäkter, Carlson	1,0	1,7

Not (mnkr)	2013	2012
Likvidfordran, Carlson		
Skatteintäkter	15,3	37,3
Fastighetsavgift	13,1	9,3
Periodiserade kostnader	21,6	27,1
Förutbetalda kostnader	6,0	5,9
Upplupna intäkter	7,3	11,1
Övriga interimfordringar	0,0	0,0
	106,5	157,3
Danderyds kommun		
Kundfordringar	19,8	22,3
Diverse kortfristiga fordringar		
Momsfordran (kommunmoms)	22,4	29,9
Djursholms AB	56,0	56,0
Övriga kortfristiga fordringar	0,2	13,6
Skattekonto	0,1	1,2
Interimsfordringar		
Upplupna intäkter, Carlson	1,0	1,7
Likvidfordran, Carlson		
Skatteintäkter	15,3	37,3
Fastighetsavgift	13,1	9,3
Periodiserade kostnader	21,6	27,1
Förutbetalda kostnader	8,2	5,9
Upplupna intäkter	7,4	11,1
Övriga interimfordringar	0,0	0,0
	165,0	215,4
Bokföringsmässig avskrivning har skett av de fordringar som är äldre än ett år, d v s med förfallodag före 31 december 2012, utom i de fall utredning pågår eller betalningsplan har upprättats.		
16 Kortfristiga placeringar		
Danderyds kommun		
Aktier och värdepapper		
Aktier, Carlson	16,6	16,0
Aktiefondandelar, Vanguard	18,1	21,4
Räntebärande värdepapper, Carlson	75,1	77,1
Nedskrivning, kortfristiga placeringar		
Nedskrivning, Carlson aktier	0,0	0,0
Nedskrivning, Vanguard	0,0	0,0
Nedskrivning, Carlson räntepapper	-0,8	0,0
	109,0	114,5

Not (mnkr)	2013	2012
Nedskrivningen av tillgångarnas bokförda värde är fr o m 2003 beräknad utifrån lägsta värdets princip för aktier och räntebärande värdepapper separat för respektive portfölj.		
17 Kassa och bank		
Koncernen		
Postgiro	0,3	0,5
Bank	57,0	38,7
- varav bank, Carlson	0,7	0,7
	57,3	39,2
Danderyds kommun		
Postgiro	0,3	0,5
Bank	52,6	34,6
- varav bank, Carlson	1,2	0,7
	52,9	35,1
18 Eget kapital		
Koncernen		
Rörelsekapital	189,8	90,3
Anläggningskapital	1 035,2	1 123,7
	1 225,0	1 214,0
Danderyds kommun		
Rörelsekapital	192,9	87,2
Anläggningskapital	1051,9	1 147,7
	1 244,8	1 234,9
Därav produktionsstyrelsens ackumulerade överskott	26,7	39,4
Därav VA-verkets ackumulerade överskott	0,0	0,1
Därav volymreglering		0,0
Därav fastighets- och miljölyft	0,0	0,0
19 Avsättningar		
Danderyds kommun		
Avsättningar för ålderspensioner	92,6	80,4
Avsättningar för särskild löneskatt	22,5	19,5
	115,1	99,9
Avsättning om 0,6 mnkr avseende pensioner för förtroendevalda ingår inte i avsättningen.		
20 Långfristiga skulder		
Koncernen		
Negativ anläggning VA	21,7	14,8
Handelsbanken	234,0	185,2
SEB	0,0	0,0
Nordea	50,0	50,0
Swedbank	20,5	70,8
Summa låneskuld	326,2	320,8
Kortfristig del av långfristig skuld	-8,5	-7,5
	317,7	313,3

Not (mnkr)	2013	2012
Danderyds kommun		
Negativ anläggning VA	21,7	14,8
Handelsbanken	229,3	184,0
SEB	0,0	0,0
Nordea	50,0	50,0
Swedbank	20,5	70,8
Summa långfristiga skulder	321,5	319,6
Kortfristig del av långfristig skuld	-5,0	-7,5
	316,5	312,1
21 Kortfristiga skulder		
Koncernen		
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	5,0	7,5
Leverantörsskulder	102,4	148,8
Momsskuld	2,8	4,0
Övriga kortfristiga skulder	1,4	2,3
Interimsskulder		
Retroaktiva löner	1,7	3,6
Timlöner	2,2	2,6
OB-ersättningar	1,4	1,2
Semesterlöneskuld	34,2	29,6
Upplupna räntekostnader	1,7	2,1
Upplupna personalkostnader (skatt och avgifter)	41,6	39,9
Förutbetalda skatteintäkter	7,8	0,0
Individuell pension inkl löneskatt	24,2	22,4
Utbetalda pensioner skls	1,3	0,6
Förutbetalda hyresintäkter	3,3	2,9
Övriga interimsskulder	62,7	81,5
	293,9	349,0
Danderyds kommun		
Kortfristiga skulder till koncernföretag	3,5	3,5
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	5,0	7,5
Leverantörsskulder	102,4	148,8
Momsskuld	2,8	4,0
Övriga kortfristiga skulder	0,0	0,0
Interimsskulder		
Retroaktiva löner	1,7	3,6
Timlöner	2,2	2,6
OB-ersättningar	1,4	1,2
Semesterlöneskuld	34,2	29,6
Upplupna räntekostnader	1,7	2,1
Upplupna personalkostnader (skatt och avgifter)	41,6	39,9
Förutbetalda skatteintäkter	7,8	0,0
Individuell pension inkl löneskatt	24,2	22,4
Utbetalda pensioner skls	1,3	0,6
Förutbetalda hyresintäkter	3,3	2,9
Övriga interimsskulder	62,7	81,5
	296,0	350,2

Not (mnkr)	2013	2012
22 Ställda panter och ansvarsförbindelser		
Danderyds kommun		
Ansvarsförbindelser pensioner (inkl löneskatt)		
Kommunen	616,3	582,5
Ansvarsförbindelse om 0,3 mnkr avseende pensioner för förtroende- valda ingår inte.		
Borgensåtaganden		
Djursholms AB	1,2	1,2
Egnahem och småhus, förlust- ansvar kreditgaranti	0,2	0,2
Övriga förpliktelser	58,3	62,3
	676,0	646,2
23 Medel från den löpande verksam- heten		
Koncernen		
Ökning (-)/minskning (+), förråd och varulager	2,0	-1,9
Ökning (-)/minskning (+), kortfris- tiga fordringar	50,8	26,9
Ökning (-)/minskning (+), medels- förvaltning (aktier/värdepapper)	5,5	25,9
Ökning (+)/minskning (-), kortfris- tiga skulder	-55,0	29,4
	3,3	80,3
Danderyds kommun		
Ökning (-)/minskning (+), förråd och varulager	2,0	-1,7
Ökning (-)/minskning (+), kortfris- tiga fordringar	50,3	23,9
Ökning (-)/minskning (+), medels- förvaltning (aktier/värdepapper)	5,5	25,8
Ökning (+)/minskning (-), kortfris- tiga skulder	-54,2	32,1
	3,5	80,1
24 Medel från investerings- verksamheten		
Danderyds kommun		
Inköp bostadsrätter	0,0	0,0
Försäljning av bostadsrätt, Sekreno	2,9	0,0
	2,9	0,0

Driftredovisning

Nämnd Verksamhet/program (tkr)	Utfall			Budget			
	Intäkt	Kostnad	Netto- kostnad	Intäkt	Kostnad	Netto- kostnad	Netto- avvikelse
Kommunstyrelsen							
Politisk ledning och partistöd	1	8 234	8 233	0	9 100	9 100	-867
Kommunledningskontor	40 943	69 287	28 344	39 727	69 426	29 699	-1 355
Brand- och totalförsvaret	1 510	15 697	14 187	1 150	18 450	17 300	-3 113
Övrig gemensam verksamhet	2 253	4 957	2 704	2 600	5 900	3 300	-596
Valnämnden och miljö- och hälsoskydd	0	80	80	0	0	0	80
Summa	44 707	98 255	53 548	43 477	102 876	59 399	-5 851
Revision							
Revisionsverksamhet	0	875	875	0	930	930	-55
Summa	0	875	875	0	930	930	-55
Överförmyndarnämnden							
Överförmyndarverksamhet	0	2 040	2 040	0	2 392	2 392	-352
Summa	0	2 040	2 040	0	2 392	2 392	-352
Byggnadsnämnden							
Nämnd och administration	6	3 318	3 312	0	3 236	3 236	76
Bygglov	4 066	5 678	1 612	3 400	5 660	2 260	-648
Detaljplan	1 884	2 994	1 110	1 900	3 250	1 350	-240
Kart och mät	2 827	3 502	675	2 200	3 400	1 200	-525
Övrig verksamhet	0	0	0	0	0	0	0
Summa	8 783	15 492	6 709	7 500	15 546	8 046	-1 337
Miljö- och hälsoskyddsnämnden							
Nämnd och administration	3	1 806	1 803	0	1 917	1 917	-114
Miljösamordnare	0	570	570	0	778	778	-208
Livsmedel	1 065	1 447	382	1 300	1 428	128	254
Hälsoskydd	485	1 561	1 076	600	1 693	1 093	-17
Miljöskydd	997	1 294	297	1 000	1 700	700	-403
Övrig verksamhet	0	0	0	0	0	0	0
Summa	2 550	6 678	4 128	2 900	7 516	4 616	-488

Nämnd Verksamhet/program (tkr)	Utfall			Budget			
	Intäkt	Kostnad	Netto- kostnad	Intäkt	Kostnad	Netto- kostnad	Netto- avvikelse
Kultur- och fritidsnämnden							
Administration och nämnd	6 990	10 433	3 443	6 981	10 896	3 915	-472
Anläggningar	3 229	26 898	23 669	2 455	26 928	24 473	-804
Föreningsstöd	1 479	14 257	12 778	1 226	14 577	13 351	-573
Fritidsgårdar	630	7 224	6 594	560	7 657	7 097	-503
Bibliotek	1 798	13 142	11 344	1 687	13 544	11 857	-513
Kulturskola och kulturstöd	184	11 924	11 740	66	11 476	11 410	330
Träffpunkt Enebyberg	910	7 833	6 923	820	7 585	6 765	158
Summa	15 220	91 711	76 491	13 795	92 663	78 868	-2 377
Tekniska nämnden							
Administration och nämnd	13 348	13 965	617	15 016	15 816	800	-183
Gator och trafik	4 330	71 776	67 446	4 475	72 242	67 767	-321
Parker och naturområden	162	14 101	13 939	25	16 335	16 310	-2 371
Småbåtshamnar	2 044	1 843	-201	1 800	1 716	-84	-117
Vatten och avlopp	58 888	58 888	0	58 000	62 645	4 645	-4 645
Avfall	23 062	23 062	0	20 500	23 507	3 007	-3 007
Energi och klimat	635	635	0	0	0	0	0
Summa	102 469	184 270	81 801	99 816	192 261	92 445	-10 644
Fastighetsnämnden							
Fastighetsförvaltning	235 655	263 155	27 500	232 000	260 400	28 400	-900
Summa	235 655	263 155	27 500	232 000	260 400	28 400	-900
Barn- och utbildningsnämnden							
Administration och nämnd	0	9 035	9 035	0	7 848	7 848	1 187
Barnomsorg	64 610	317 961	253 351	66 084	323 715	257 631	-4 280
Grundskola	6 573	363 619	357 046	6 422	363 255	356 833	213
Gymnasieskola	3 004	114 517	111 513	3 419	116 449	113 030	-1 517
Vuxenutbildning	0	5 973	5 973	0	6 779	6 779	-806
Särskola	213	10 721	10 508	194	15 458	15 264	-4 756
Övrig verksamhet	514	4 042	3 528	0	4 472	4 472	-944
Summa	74 914	825 868	750 954	76 119	837 976	761 857	-10 903
Socialnämnden							
Administration och nämnd	903	25 380	24 477	625	27 760	27 135	-2 658
Individ- och familjeomsorg	23 152	57 115	33 963	15 595	56 146	40 551	-6 588
Socialpsykiatri	1 254	15 949	14 695	1 780	17 901	16 121	-1 426
Äldreomsorg	40 131	362 153	322 022	39 923	375 834	335 911	-13 889
Funktionsnedsättning	6 013	115 780	109 767	6 325	121 840	115 515	-5 748
Summa	71 453	576 377	504 924	64 248	599 481	535 233	-30 309
Totalt	555 751	2 064 721	1 508 970	539 855	2 112 041	1 572 186	-63 216
Nämndernas nettokostnader			1 508 970			1 572 186	

Borgensåtaganden

(tkr)		Ursprungligt belopp	Kvarvarande belopp
Djursholms AB			
Avser Ekeby Gård		1 454,0	1 226,4
			1 226,4
Övrig bostadsförsörjning			
Kommunalt förlustansvar för egnahem (40 % av låneskuld)			153,9
Kommunal ansvarsförbindelse för statligt kreditgaranterade bostadslån (40 % av garanterat belopp)			0,0
			153,9
Övriga borgensåtaganden			
	Org nr		
Curlingklubbarna (Djursholm/Stocksund)	802417–9353/816400–1193	19 666,7	12 083,3
Daghemsföreningen Enebo	716420–2629	2 920,0	1 837,9
Danderyds Sportklubb	816400–3132	7 000,0	5 234,1
Danderyds Tennisklubb	812000–0578	20 000,0	13 415,0
Enebybergs IF	812000–0503	16 000,0	10 638,0
FC Djursholm	802416–2276	9 500,0	5 842,0
Föräldrakooperativet Krubban	716421–0630	2 220,0	1 275,0
SDE Hockeyförening	802452–1737	1 107,5	1 020,0
Stocksunds IF	816400–2381	9 496,0	6 883,5
Stiftelsen Stocksunds scoutstuga	816400–1185	100,0	70,0
			58 298,9
Totalt borgensåtagande 2013-12-31			59 679,2

VA-räkenskaper

Resultaträkning

(tkr)	Not	Utfall 2013	Utfall 2012
Rörelseintäkter			
VA-avgifter, fasta och rörliga		56 339	57 409
Anläggningsavgifter		530	549
Övriga intäkter	1	97	160
VA-fond, intäkt	2	1 923	
Summa		58 889	58 118
Rörelsekostnader			
Driftkostnader	3	- 11 072	- 12 596
Renvatteninköp, Norrvatten		- 9 009	- 7 537
Avloppskostnad, Käppala		- 14 219	- 13 593
Administrativa kostnader	4	- 8 294	- 7 187
Summa		- 42 594	- 40 913
Rörelseresultat		16 295	17 205
Avskrivningar		- 10 827	- 10 693
Resultat efter avskrivningar		5 468	6 512
Ränteintäkter		366	340
Räntekostnader		- 5 834	- 6 754
Resultat efter finansiella poster		0	98
Årets resultat		0	98

Balansräkning

(tkr)	Not	2013	2012
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	5	179 080	177 878
Omsättningstillgångar	6	8 870	10 636
Summa tillgångar		187 950	188 514
Skulder			
Skuld till VA-kollektivet	7	16 954	14 862
VA kommunlån		165 451	167 174
Kortfristiga skulder	8	4 517	3 231
VA-fond, ackumulerat resultat	9	2 951	2 853
VA-fond, året		- 1 923	98
Summa skulder		187 950	188 218

Noter

Not (tkr)	2013	2012
1 Övriga intäkter		
Ränteintäkter kundfordringar	57	52
Inkassoavgifter	33	18
Driftbidrag AMS	7	90
	97	160
2 VA-verksamheten ska uppvisa ett nollresultat. Eventuella över- eller underskott redovisas som skuld eller fordran på abonnenterna.		
3 Driftkostnader		
Driftentreprenad	-2 662	-2 664
Reparationer	-5 206	-7 252
Övrig tillsyn och skötsel	-1 101	-1 198
Hyra av vattenmätare	-797	-691
Övrigt	-611	-19
El	-695	-772
	-11 072	-12 596
4 Administrativa kostnader		
Löner	-3 048	-3 345
Administrativa entreprenader	-1 541	-1 181
Konsulter/utredningar	-350	-549
Övriga administrativa kostnader*	-3 355	-2 112
	-8 294	-7 187
* Tekniska kontorets administrativa kostnader för lokaler och gemensamma tjänster såsom IT, telefoni, ekonomi, personal, ärendehantering, sekretariat och vaktmästeri fördelas på verksamheterna baserat på antal anställda inom respektive verksamhet.		
5 Anläggningstillgångar		
Pågående projekt, not 1B	10 008	10 304
Fastighet för annan verksamhet	374 560	362 235
Akkumulerad avskrivning	-205 488	-194 661
Restvärde	179 080	177 878
Avskrivningstider	Ar	
VA-ledningar (fr o m 2009)	50	
VA-anläggningar (före 2009)	33	
Pumpstationer	25	
6 Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	8 588	10 310
Kassa och bank	282	326
	8 870	10 636
7 Skuld till VA-kollektivet		
Fr o m 2009 periodiseras 90 % av inbetalda anläggningsavgifter. Avgifterna intäktsförs med 2 % per år.		

Not (tkr)	2013	2012
Förutbetalda anläggningsavgifter 2009	4 951	4 951
Förutbetalda anläggningsavgifter 2010	4 622	4 622
Förutbetalda anläggningsavgifter 2011	3 099	3 099
Förutbetalda anläggningsavgifter 2012	2 664	2 664
Förutbetalda anläggningsavgifter 2013	2 360	
Totalt	17 696	15 336
Avgår intäktsförda avgifter ackumulerat	-742	-474
Skuld till VA-kollektivet	16 954	14 862
8 Kortfristiga skulder		
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	4 261	2 908
Leverantörsskulder	256	323
	4 517	3 231
9 VA-verksamheten ska uppvisa ett nollresultat. Eventuella över- eller underskott redovisas som skuld eller fordran på abonnenterna (VA-fond).		
VA-fondens ingående balans 201301	2 951	
VA-fondens utgående balans 201312	1 028	
Redovisningsprinciper		
Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Kommunallagen (KL), Kommunal redovisningslag (KRL) och Lagen om allmänna vattentjänster (LAV07). Redovisning av affärsverksamhet sker mot bakgrund av självkostnadsprincipen (RKR).		

Avfallsräkenskaper

Resultaträkning (tkr)

(tkr)	Not	Utfall 2013	Utfall 2012
Rörelseintäkter			
Avgifter		19 920	20 882
Avfallsfond, intäkt	1	3 142	
Summa		23 062	20 882
Rörelsekostnader			
Driftkostnader	2	-19 337	-18 212
Administrativa kostnader	3	-3 725	-3 613
Summa		-23 062	-21 825
Periodens resultat		0	-943

Balansräkning (tkr)

	Not	2013	2012
Tillgångar			
Fordran kommun		5 887	9 006
Omsättningstillgångar		5	0
Summa tillgångar		5 892	9 006
Skulder och eget kapital			
Kortfristiga skulder		28	0
Avfallsfond, ackumulerat resultat		9 006	8 063
Avfallsfond, året		-3 142	943
Summa skulder		5 892	9 006

Noter

1 Avfallsverksamheten ska uppvisa ett nollresultat. Eventuella över- eller underskott redovisas som skuld eller fordran på abonnenterna.

2 Driftkostnader

Driftentreprenad	-7 907	-7 997
Sophämtning	-11 430	-10 215
	-19 337	-18 212

3 Administrativa kostnader

Löner	-783	-1 020
Administrativa entreprenader	-1 296	-1 278
Konsulter/utredningar	-346	-1
Övriga administrativa kostnader *	-1 300	-1 314
	-3 725	-3 613

* Tekniska kontorets administrativa kostnader för lokaler och gemensamma tjänster såsom IT, telefoni, ekonomi, personal, ärendehantering, sekretariat och vaktmästeri fördelas på verksamheterna baserat på antal anställda inom respektive verksamhet.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Kommunallagen (KL) och Kommunal redovisningslag (KRL). Redovisning av affärsverksamhet – mot bakgrund av självkostnadsprincipen (RKR).

Djursholms AB räkenskaper

Resultaträkning

(kr)	Not	2013		2012	
Rörelsens intäkter					
Hysesintäkter	1	14 447 424		14 667 700	
Övriga rörelseintäkter	2	71 900	14 519 324	58 921	14 726 621
Rörelsens kostnader					
Administration	3	- 73 747		- 57 510	
Drift och underhåll	4	- 8 747 405		- 9 706 283	
Förvaltningsarvoden	5	- 797 852		- 748 232	
Fastighetsskatt		- 163 586		- 155 419	
Avskrivningar på fastigheter		- 2 290 583		- 2 237 693	
Övriga rörelsekostnader	6	- 292 665	- 12 365 837	- 55 624	- 12 960 761
RÖRELSERESULTAT			2 153 487		1 765 860
Resultat från finansiella investeringar					
Ränteintäkter		91 114		113 073	
Räntekostnader		- 2 184 012	- 2 092 897	- 2 169 227	- 2 056 154
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER			60 589		- 290 294
ÅRETS RESULTAT			60 589		- 290 294

Balansräkning

(kr)	Not	2013	2012
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	7	58 186 453	58 743 449
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	8	10	10
Omsättningstillgångar			
Varulager			
Oljelager		182 757	178 125
Kortfristiga fordringar			
Fordringar	9	4 373 873	4 863 673
Förutbetalda kostnader	10	4 831	38 219
Kassa och bank		4 400 495	4 150 005
SUMMA TILLGÅNGAR		67 148 419	67 973 481
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	11		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (800 aktier á 1 000 kr)		800 000	800 000
Reservfond		200 000	200 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		3 981 229	4 271 522
Årets resultat		60 589	-290 294
Summa eget kapital		5 041 818	4 981 229
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	12	1 226 448	1 237 798
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 993 824	3 118 332
Reverslån Danderyds kommun		56 000 000	56 000 000
Övriga kortfristiga skulder	13	1 450	2 170
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	2 884 879	2 633 952
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		67 148 419	67 973 481
Ställda säkerheter för egna skulder till kreditinstitut			
Fastighetsinteckningar		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys

(kr)	Not	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat före finansiella poster		2 153 487	1 765 860
Avskrivningar		2 290 583	2 237 693
Övriga ej likviditetspåverkande poster		–	–
		4 444 069	4 003 554
Erhållen ränta		91 114	113 073
Erlagd ränta		–2 184 012	–2 169 227
Betald inkomstskatt		–	–
		–2 092 897	–2 056 154
Ökning/minskning varulager		–4 632	63 660
Ökning/minskning kundfordringar		88 203	47 414
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar		434 986	–469 008
Ökning/minskning leverantörsskulder		–1 124 508	1 463 367
Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder		250 206	–711 528
		–355 746	393 905
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 995 426	2 341 305
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investeringar i anläggningstillgångar		–1 733 587	–434 939
Kassaflöde från investeringsverksamheten		–1 733 587	–434 939
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Amortering av skuld		–11 350	–12 503
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		–11 350	–12 503
Periodens kassaflöde		250 490	1 893 863
Likvida medel vid periodens början		4 150 005	2 256 142
Likvida medel vid periodens slut		4 400 495	4 150 005

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Principerna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäkter

Hysesintäkter och övriga rörelseintäkter redovisas i den period uthyrningen avser.

Fordringar

Fordringarna upptas till det belopp som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Varulager

Lagret av olja har värderats till anskaffningsvärde.

Avskrivningar

I resultaträkningen belastas rörelseresultatet med avskrivningar enligt plan, vilka beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd, varvid följande procentsatser använts:

Småhus	2 %
Hyreshus	2 %
Ekonomibyggnader	4 %
Industribyggnader	4 %
Specialbyggnader	3 %

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast de transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

NOTER TILL RESULTAT- OCH, BALANSRÄKNING SAMT KASSAFLÖDESANALYS

(kr)	2013	2012
1 Hyresintäkter		
Hyror bostäder	826 225	833 167
Hyror lokaler	12 659 624	12 530 028
Arrenden	1 169 049	1 525 248
	14 654 898	14 888 443
Outhyrt och rabatter, bostäder	-207 474	-220 743
	14 447 424	14 667 700
2 Övriga rörelseintäkter		
Diverse försäljningar	0	0
Diverse intäkter	71 900	58 921
	71 900	58 921
3 Ersättning till revisorer		
Revision	73 747	57 510
4 Drift och underhåll		
Tillsyn och skötsel	3 539 778	2 160 528
Löpande underhåll	994 497	1 610 251
Planerat underhåll	1 381 732	3 351 263
Övriga driftkostnader	2 831 398	2 584 241
	8 747 405	9 706 283
5 Förvaltningsarvoden		
Danderyds kommun, VD	538 621	490 020
Danderyds kommun, ekonomi	132 584	132 028
Danderyds kommun, tekniska kontoret	126 647	126 184
	797 852	748 232
6 Övriga rörelsekostnader		
Övriga försäljningskostnader	0	0
Diverse kostnader	292 665	55 624
	292 665	55 624
7 Byggnader och mark		
Anskaffningsvärde mark	8 477 660	8 477 660
Avgår; ackumulerad nedskrivning	-1 135 241	-1 135 241
Bokfört värde mark	7 342 419	7 342 419
Anskaffningsvärde byggnader	75 182 600	73 453 822
Avgår; ackumulerade avskrivningar	-22 973 380	-20 735 687
Periodens avskrivningar	-2 290 583	-2 237 693
Bokfört värde byggnader	49 918 638	50 480 442
Mark	7 342 419	7 342 419
Byggnader	49 918 638	50 480 442
Pågående projekt	925 396	920 588
Bokfört värde totalt	58 186 453	58 743 449

(kr)	2013	2012
8 Långfristiga värdepappersinnehav		
Djursholms Golfintressenters förening	10	10
9 Fordringar		
Fakturafordringar	5 513	93 716
Momsfordran	635 046	765 227
Skattefordran	231 610	502 973
Skattekonto	1 704	1 757
Diverse fordringar	3 500 000	3 500 000
	4 373 873	4 863 673
10 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda kostnader	4 831	38 219
11 Förändring av fritt eget kapital		
Enligt balansräkning föregående år	3 981 229	4 271 522
Årets vinst (-förlust)	60 589	-290 294
Enligt balansräkning innevarande period	4 041 818	3 981 229
12 Skulder till kreditinstitut		
Fastighetslån	1 226 448	1 237 798
13 Övriga kortfristiga skulder		
Skatteskuld	0	0
Diverse skulder	1 450	2 170
	1 450	2 170
14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Förskottsbetalda hyror	601 478	355 986
Övriga interimsskulder	2 283 401	2 277 966
	2 884 879	2 633 952

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott uppgående till 5,9 miljoner kronor. Nio av tio inriktningsmål är uppfyllda. Målet "I Danderyd är luften ren. Nivån på buller från vägar och kollektivtrafik underskrider fastställda gränsvärden" är inte uppfyllt. Ett långsiktigt arbete pågår kring detta.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	43,5	44,7	1,2
Verksamhetens kostnader	102,9	98,2	4,7
Nettokostnader	-59,4	-53,5	5,9

Viktiga händelser i verksamheten

- Utvecklingen av Mörby centrum till en modern handelsplats med bostäder, torg och stadspark och med goda kommunikationer är av stor strategisk betydelse för kommunen. Kommunfullmäktige har godkänt avtal om genomförande av Mörby centrum-projektet.
- Kommunstyrelsen har godkänt en handlingsplan för överdäckning/tunnelförläggning av E18 genom Danderyd och en överenskommelse har träffats med Trafikverket och landstinget om att genomföra en åtgärdsvalsstudie. Arbetet har påbörjats med att ta fram en projektplan som ska

redovisa förutsättningarna för ett program för en fördjupad översiktsplan.

- Kommunstyrelsen har gett byggnadsnämnden i uppdrag att påbörja planläggning av Stockundsskolan med flera. Syftet med projektet är att möjliggöra en om- och tillbyggnad av befintliga lokaler så att skolan blir mer ändamålsenlig än idag.
- Kommunstyrelsen har gett byggnadsnämnden i uppdrag att påbörja planläggning av två fastigheter i Djursholm för bostadsändamål.
- Detaljplanen för Dalen 16 (f.d. Tekniska nämndhuset) antogs av kommunfullmäktige. Planen möjliggör bebyggelse av cirka 35 lägenheter. En överenskommelse om exploatering har tecknats med byggherren.
- Kommunstyrelsen har antagit en ny grafisk profil för Danderyds kommun.
- Den nya externa hemsidan har vidareutvecklats avseende funktionalitet och verksamheternas digitala kommunikation.
- IT fortsätter regional samverkan för säkrare e-hälsa, för identitets- och behörighetshantering samt i strategiska IT-rådet på KSL (vård och omsorg som helhet ska fungera och förbättras med hjälp av e-tjänster.).

- Arbete med e-förvaltningsprogram för kommunen har påbörjats. Tekniska förberedelser för medborgarinloggning med e-legitimation, inklusive mobilt bank-ID, är klara.
- Inom området kris och säkerhet har arbete pågått med att säkerställa att informationen till kommunens invånare uppfyller uppställda krav på informationssäkerhet.
- Rekrytering av kommundirektör har genomförts.
- Kommunstyrelsen har ställt sig positiv till en förstudie om tvärförbindelse mellan Roslagsbanan och Arlanda.
- Kommunstyrelsen har ställt sig positiv till det förslag Tillväxt, miljö och regionplanering har tagit fram angående Handlingsprogram för regionala stadskärnor. Avsikten är att koncentrera utvecklingen utanför den centrala regionkärnan till de yttre regionala stadskärnorna och motverka utspridningen av verksamheter och bebyggelse.

Måluppfyllelse verksamhet

Dialogen fortsätter med Trafikverket och SL för att verka för en förbättrad miljö kring E18 respektive Roslagsbanan. Frågeställningen är komplex och ligger till stor del utanför kommunens rådighet. Arbetet beräknas därför ge effekt i ett längre perspektiv.

Inriktningsmål

I Danderyd är luften ren. Nivån på buller från vägar och kollektivtrafik underskrider fastställda gränsvärden.	■
Danderyd är enligt invånarna en trygg och säker kommun att bo och leva i.	◆
I Danderyds kommun är personalen tillgänglig och ger en god service till invånarna.	◆
I Danderyd får invånarna information om kommunens verksamheter och dess resultat. Invånarna kan också i hög grad utföra tjänster via Internet.	◆
Danderyds kommun samverkar inom regionen för att påverka utvecklingen av infrastruktur och kommunikationer.	◆
I Danderyd är den kommunala näringslivsservicen effektiv och snabb.	◆
Danderyd har en god utomhusmiljö.	◆
Danderyd har en god inomhusmiljö.	◆
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.	◆
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.	◆

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Politisk ledning och partistöd	9,5	0,9
Kommunledningskontoret inklusive festväning	4,6	1,4
Brand- och samhällsskydd	18,0	3,1
Övrig gemensam verksamhet	15,6	0,5
Totalt	9,9	5,9

Utfallet för kommunstyrelsen för 2013 uppgår till 53,5 miljoner kronor, vilket innebär ett överskott om 5,9 miljoner kronor. Överskottet fördelar sig mellan verksamheterna enligt följande.

Politisk ledning visar överskott om 0,9 miljoner kronor, vilket huvudsakligen beror på dubbelt budgeterad hyra och att medel för strukturåtgärder inte har utnyttjats fullt ut.

Kommunledningskontoret redovisar ett överskott om 1,4 miljoner kronor. De viktigaste orsakerna är

- att utfallet för interna intäkter är högre än budget, främst för personalavdelningen
- att IT-avdelningens telefonikostnader är lägre än budget beroende på osäkerhet vid budgeterings-tillfället då det samtidigt tecknades ett nytt avtal om telefoni som tjänst
- att utfallet för lönekostnader är högre än budget, till största delen beroende på att IT-avdelningen ersatte inhyrd personal och konsulter med anställda, vilket även medförde att konsultkostnader är lägre än budget
- att avskrivningar och internränta är lägre än budget beroende på senarelagda investeringar.

Brand- och samhällsskydds överskott om 3,1 miljoner kronor beror på minskad avgift till Storstockholms brandförsvaret.

Övrig gemensam verksamhet visar överskott om 0,5 miljoner kronor, vilket främst beror på att medel för juridisk hjälp till miljö- och hälsoskyddskontoret inte togs i anspråk.

Investeringsredovisning

Verksamhetsområde	Budget- avvikelse, %	Budget- avvikelse, mnkr
Kommunstyrelsen	55	5,3
Totalt	55	5,3

Utfallet för kommunstyrelsens investeringskostnader 2013 är 5,3 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket motsvarar 55 procent av budget. Endast 4,4 av budgeterade 9,6 miljoner kronor utnyttjades eftersom införandetiden har förlängts för många av investeringsprojekten. Av de outnyttjade medlen 5,3 miljoner kronor har ombudgetering till 2014 begärts för 4,4 miljoner kronor.

Utmaningar för framtiden

- Konkurrensen om arbetskraften ökar vilket ställer större krav på kommunen som arbetsgivare. Strategi för chefs- och ledarutveckling, kompetensförsörjning och rekrytering ska tas fram.
- En effektivisering bör ske i kommunens interna processer. Det gäller exempelvis avtalshantering, lokalplanering, arkivfrågor samt arbetet med samordning av kommunens GIS-verksamhet. Det pågår ett utvecklingsarbete som innebär digitalisering och automatisering av manuella processer kopplade till kommunens ärendehantering, bland annat genom införande av e-tjänster. Det kommer att innebära ökad service för Danderyds invånare och en effektivisering av den interna verksamheten.
- Utveckling av målmodell, kvalitetsuppföljning och verksamhetsstyrning ska drivas på. Det är en nyckelfråga att utveckla metoder och styrsystem för att säkra den röda tråden från övergripande mål till faktisk verksamhet.
- I syfte att finna former för ökad effektivitet inom administrationen är ökad mellankommunal samverkan, inom till exempel Stockholm nordost, nödvändig.

- Att färdigställa ett förankrat e-förvaltningsprogram för kommunen och att färdigställa det långsiktiga arbetet med en enhetlig och stabil IT-infrastruktur.
- Första halvårets intensiva arbete med att bygga ett nytt kommungemensamt intranät för lansering under hösten är en av avdelningens stora utmaningar. Under andra delen av året intensifieras förbättringsarbetet av kommunens hemsida samt verksamhetsstöd för att nå än bättre servicekvalitet och tillgänglighet till kommuninvånarna.
- Att genomföra och fullfölja införandet av beslutsstöd är en stor utmaning för ekonomifunktionen. Beslutsstödet är tänkt att vara det systemstöd vilket kommunens alla chefer och experter ska använda för budget, uppföljning och prognos avseende ekonomi och verksamhet.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott uppgående till 0,3 miljoner kronor.

Nämnden har under 2013 haft totalt 269 aktiva akter, av dessa är det 41 stycken akter som uppstartats under året; 52 stycken akter har avslutats. Under verksamhetsåret har nämnden granskat 180 stycken årsräkningar samt 40 stycken sluträkningar.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	0	0	0
Verksamhetens kostnader	2,4	2,0	0,4
Nettokostnader	-2,4	-2,0	0,4

Viktiga händelser i verksamheten

- Under verksamhetsåret har nämnden fortsatt arbetet med så kallade fördjupade granskningar av ställföreträdarna. Den fördjupade granskningen innebär att ställföreträdarna slumpmässigt väljs ut och att de i dessa ärenden ska inkomma med samtliga underlag och verifikationer i ärendena.
- Uppföljningen/kontrollen om hur ställföreträdarna sköter sina åtaganden gentemot huvudmannens person har fördjupats genom kontroller hos vårdinrättningar och boenden.
- Revision har skett av överförmyndarnämndens verksamhet.

Måluppfyllelse verksamhet

Nämndens huvudsakliga arbetsuppgift är att utöva tillsyn över förordnade gode män, förvaltare och förmyndare, och då främst att granska de redovisningshandlingar som ställföreträdarna har att lämna in. Många av ställföreträdarskapen är komplexa, vilket ställer krav på juridisk och ekonomisk sakkunskap men också tid för utredningsarbete.

Granskningen av årsräkningarna har fungerat bra under 2013. Målet var att samtliga årsräkningar skulle ha varit färdiggranskade per 31 augusti 2013, detta uppnåddes inte. Den 31 augusti hade cirka 92 procent färdiggranskats (totalt 165 stycken årsräkningar). Av de återstående 15 stycken årsräkningarna hade dock samtliga blivit påbörjade men bedömningen gjorts att ställföreträdarna behövde komplettera sina redovisningar. Vid utgången av 2013 var samtliga årsräkningar granskade.

Handläggning sker normalt inom 10 dagar och detta fungerar väl.

Arbetet med att utveckla verksamhetens rutiner pågår och kommer att fortskrida under 2014.

Inriktningsmål

Alla årsräkningar ska vara granskade senast 30 augusti. Under perioden mars-juni ska granskningar av årsräkningar prioriteras. Vid behov ska externa granskare tas in.	■
Handläggningen av ett ärende ska ha påbörjats inom 10 arbetsdagar från det att det inkom till förvaltningen.	◆
Ärenden som hör till överförmyndarnämndens verksamhet ska hanteras enligt gällande lagstiftning. Rutiner ska utformas så att brukarnas rättssäkerhet säkerställs.	◆
Det ekonomiska målet är att inte överskrida budget.	◆
Danderyd har en god utomhusmiljö.	
Danderyd har en god inomhusmiljö.	■
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.	◆
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.	◆

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budget- avvikelse, %	Budget- avvikelse, mnkr
Överförmyndarnämnden	14,7	0,4
Totalt		

Överförmyndarnämndens budget för 2013 var 2,3 miljoner kronor och verksamhetens nettokostnader uppgick under året till 2,0 miljoner kronor. Nämndens verksamhet styrs helt av lagbestämmelserna i föräldrabalken, varför det inte finns någon möjlighet att påverka antalet uppdrag eller verksamhetsvolym.

Under 2013 har arvodeskostnaderna för gode män och förvaltare varit något lägre än tidigare. Summan är svår att beräkna då det är avhängigt uppdragens art samt kostnadsfördelningen mellan huvudmännen och kommunen.

Måluppfyllelsen angående färdiggranskade årsräkningar uppnåddes inte 2013. Detta borde ha kunnat avhjälpas genom extra personal under den prioriterade granskningsperioden.

Utmaningar för framtiden

Överförmyndarnämnden ska fortsatt utveckla verksamheten för att bidra till rättssäker handläggning och för att medborgarna ska känna förtroende för verksamheten. För allmänheten ska överförmyndarnämndens kansli finnas tillgängligt för frågor via telefon samt för besök om så önskas.

Vidare kommer överförmyndarnämnden att fortsätta att arbeta med djupgranskningar. Detta innebär att ställföreträdarnas skötsel av huvudmännens tillgångar blir genomlyst grundligt, detta för att säkerställa rättssäkerheten för huvudmännen.

Överförmyndarnämnden avser fortsätta att arbeta med att utbilda gode män och förvaltare genom att genomföra minst två utbildningar för gode män och förvaltare 2014.

Den 1 januari 2014 förändrades reglerna gällande anvisning av ensamkommande barn. Förändringen innebär att fler barn kan komma att anvisas kommunen, vilket ger ett ökat behov av gode män för denna grupp ärenden. Idag har överförmyndarnämnden ett mycket begränsat antal ensamkommande barn, men dessa ärenden kan till följd av lagförändringen komma att öka.

Utöver överförmyndarnämndens egna mål och planerade verksamheter väntas även vissa andra lagförändringar träda i kraft under 2014. Bland annat kan överförmyndarnämnden komma att behöva bistå tingsrätten med att hämta in utredning i ärenden om godmanskap och förvaltarskap, i vilka tingsrätten fattar beslut; se SOU 2013:27.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar ett överskott uppgående till 0,5 miljoner kronor. Av nämndens nio inriktningsmål har åtta uppfyllts, ett saknar resultat.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	2,9	2,6	-0,3
Verksamhetens kostnader	7,5	6,7	0,8
Nettokostnader	-4,6	-4,1	0,5

Viktiga händelser i verksamheten

- Nämnden har fattat beslut om behovsutredning 2014–2016, som redovisar behovet av lagstadgad tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen.
- Kontoret har handlagt ett ärende angående sanering av förorenad mark på fastigheten Sökvabäck 5 och 7. Centrum för arbets- och miljömedicin har anlitas för bedömning i samband med hanteringen av ärendet eftersom det gällde en skolgård med små barn. De har tittat på föroreningsituationen som rådde innan sanering utfördes. Deras bedömning är att några hälsoeffekter till följd av vistelsen på skolgården är mycket osannolika. Kontoret har lagt ner ett omfattande arbete på ärendet, vilket innebär att andra arbetsuppgifter fått stå tillbaka.

- Trafikförvaltningen i Stockholms läns landsting har förelagts att sänka bullernivåer från tågtrafik vid enskilda fastigheter och nattetid kl. 22 till kl. 06 genom Danderyds kommun.
- Under maj månad tillträdde en ny miljö- och stadsbyggnadsdirektör, miljöchef och miljösamordnare.
- En advokatbyrå med miljöjuridisk kompetens har upphandlats.

Måluppfyllelse verksamhet

Åtta av nämndens inriktningsmål är uppfyllda, ett saknar resultat. Den bristfälliga måluppfyllnaden avseende kostnadseffektiviteten under första halvåret har en direkt koppling till vakanser och eftersläpning av arbetsuppgifter efter övergången från Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd. Från och med september har alla tjänster varit tillsatta och en kraftig upphämtning har gjorts under hösten. Det kan bland annat ses i antal prestationer/nyckeltal inom verksamheterna.

Då svarsfrekvensen på enkäten som skickades ut till företagarna angående service och rådgivning var så pass låg bedöms svaret som otillförlitligt och redovisas inte.

Efter att målen för 2013 formulerades har ytterligare resurser tillförts genom inrättandet av miljösamordnar-tjänsten. Detta medför att målnivåerna överträffas för

”Danderyd främjar en hållbar resursanvändning” och ”Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster”. Utöver tidigare inplanerade aktiviteter har miljösamordnaren tagit fram en läsvänlig version av kommunens miljöprogram, uppdaterat och utvecklat kommunens webbsidor som rör miljö samt påbörjat en översiktlig miljökartläggning av skolor och förskolor tillsammans med utbildnings- och kulturkontoret. Miljösamordnaren har också tillsammans med upphandlingsavdelningen tagit fram en rutin för miljöanpassad upphandling för att tydliggöra vilka miljö- och etiska krav som bör ställas vid upphandling och avrop.

16 bullerärenden gällande Roslagsbanan beslutades i nämnden 2013. Av 16 nya inkomna ärenden under 2013 har samtliga kommunicerats, det vill säga trafikförvaltningen har fått yttra sig i ärendet innan nämnden fattat beslut, ett kom upp till beslut i nämnden inom tre månader, två inom fem och ett inom sex månader. Kommunikering med trafikförvaltningen i Stockholms läns landsting är en bidragande orsak till de långa handläggningstiderna.

Inriktningsmål

I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser.	◆
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ge företag verksamma i kommunen en aktiv och ändamålsenlig service och rådgivning.	–
Danderyd har en god utomhusmiljö.	◆
Danderyd har en god inomhusmiljö.	●
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.	●
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.	●
Arbetet med att minska bullerstörningarna från framför allt E18 och Roslagsbanan ska drivas med kraft.	◆
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ge Danderydsborna en aktiv och ändamålsenlig service.	●
De livsmedel som produceras, säljs och på andra sätt hanteras i kommunen ska vara säkra.	●

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Nämnd och administration	2,9	0,1
Miljösamordnare	26,7	0,2
Livsmedel	-198	-0,3
Hälsoskydd	1,5	0,0
Miljöskydd	57,6	0,4
Totalt	10,6	0,5

Nämnden redovisar ett överskott på 0,5 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras med att medel avsedda för miljöjuridiska tjänster inte har nyttjats, miljösamordnartjänsten tillsattes först i maj månad samt att en miljöinspektörstjänst varit vakant.

Under året har kontoret arbetat med att ta fram ett säkrare underlag för intäkterna. Det underlag som låg till grund för budget 2013 erhöles från Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd och detta visade sig vara helt otillfredsställande. Under andra delen av året har intäktsprognozen legat i paritet med det utfall som redovisas i bokslut 2013. För att möta de lägre intäkterna har det rått återhållsamhet på kostnadsidan, vakanta tjänster och tjänstledigheter har tillsatts till viss del. Jämfört med 2012 är det främst personalkostnaderna som har ökat. Förklaringen är nytillsatta tjänster, en miljösamordnartjänst och en miljöchefstjänst, vilka tillsattes i maj 2013. Medel för detta är tilldelat i budgetramen.

Investeringsredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Stab	100	0,2
Totalt	100	0,2

Investeringsbudget avsedd för oförutsedda investeringar har inte nyttjats.

Utmaningar för framtiden

Nämnden har fastställt en behovsutredning för 2014–2016 baserad på uppskattningar av tidsåtgång för arbetsuppgifter under nämndens ansvarsområde. Behovsutredningen ska uppdateras årligen. Uppföljning av handläggningstider visar den faktiska tidsåtgången.

Det är svårt att förutse tidsåtgången för handläggning av bullerärenden rörande Roslagsbanan. Bland annat har länsstyrelsen ännu inte fattat beslut i ärenden som överklagats 2012. Effekten av kommande avgöranden hos länsstyrelsen kan bli att ärendehandläggningen tar mer tid än planerat.

I Danderyds kommun finns en del förorenade områden. Handläggning och eventuella ansvarsutredningar kan komma att ta mycket resurser i anspråk. Konsekvensen blir att tid för den planerade tillsynen måste tas i anspråk.

Trafikförvaltningen har lämnat in en ansökan om tillståndsprövning av Roslagsbanan till länsstyrelsen, vilken kommer att remitteras till nämnden för yttrande.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens ärendehanteringssystem kommer att behöva uppdateras eller bytas ut senast 2017. Det medför både en investeringsutgift och en ökad driftkostnad för förberedelser och implementering.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden redovisar ett överskott uppgående till 1,3 miljoner kronor. Av nämndens åtta inriktningsmål har samtliga utom det som avser ändamålsenlig information, god service och rådgivning uppfyllts.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	7,5	8,8	1,3
Verksamhetens kostnader	15,5	15,5	0,0
Nettokostnader	-8,0	-6,7	1,3

Viktiga händelser i verksamheten

- Arbetet med riksintresseplanerna i Djursholm är avslutat och överlämnat till kommunstyrelsen.
- Under året har nämnden fått i uppdrag att arbeta med planer som på sikt kan leda till att cirka 600 lägenheter, varav cirka 100 studentbostäder, byggs.
- Planarbete har påbörjats gällande utbyggnad av Danderyds sjukhus.
- Den första juli bytte Danderyds kommun referenssystem i höjd (ett system som anger punkters höjd över havet) till det nya nationella systemet RH 2000.
- Planarbete för nybyggnad av flerbostadshus i Kv Dalen är överlämnat till kommunstyrelsen.

- Bygglov har givits för nybyggnad av en större kontors- och förrådsbyggnad på Rinkebyvägen.
- Bygglov har givits för nybyggnad av ett flerbostadshus, nio lägenheter.

Måluppfyllelse verksamhet

I Statistiska centralbyråns medborgarundersökning 2013 överträffar kommunen målnivåerna avseende trivsamt bebyggelse och tillgång till parker, grönområden och natur.

Handläggningstiden för bygglovsärenden har förkortats under hösten. Årets resultat, att 85 procent av ärendena har handlagts inom sex veckor, är en markant förbättring jämfört med 2012 års resultat som var 50 procent. Främsta orsaken till att målet om ändamålsenlig information, god service och rådgivning inte nås beror på vakanta tjänster under första delen av 2013 samt att mängden ärenden har ökat. På grund av det stora intresset har dialogen kring utformningen av planerna varit omfattande, vilket har ökat handläggningstiden. I övriga fall där handläggningstiden överskrider målnivån är orsaken behov av mer utredning samt ändrade planuppdrag. Kart- och mätuppdrag har utförts enligt målen.

Inriktningsmål

Danderyd präglas av god arkitektur och en säker miljö.	●
Danderyds yttre miljö svarar mot högt ställda krav vad gäller naturvärden, estetiska och kulturhistoriska värden.	●
I Danderyd ges ändamålsenlig information, god service och rådgivning i alla frågor som byggnadsnämnden handlägger.	■
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser.	◆
Danderyd har en god utomhusmiljö.	◆
Danderyd har en god inomhusmiljö.	◆
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.	◆
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.	◆

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Nämnd och administration	-2,3	-0,1
Bygglov	28,7	0,7
Plan	17,8	0,2
Kart och mät	43,7	0,5
Totalt	16,6	1,3

Nämnden redovisar ett överskott på 1,3 miljoner kronor. Intäktssidan inom bygglovs- och kart- och mätverksamheten har överträffat budgeterad nivå. Fler bygglovsansökningar, främst nybyggnationer, har inkommit under året. Inom kart- och mätverksamheten har intäkterna från produktionen av kartor och nyttjanderättöverenskommelser ökat. Kostnadsidan är i balans med budget.

Nämndens bruttokostnad har ökat med 2,7 procent jämfört med 2012. 2013 uppnåddes och överträffades budgeterade intäktsnivåer, vilket innebär att nettokostnaden för nämnden är avsevärt lägre än 2012. Intäkterna är konjunkturberoende och varierar över tiden. Prognosen på bygglovsintäkter och kart- och mätavdelningens intäkter har under året varit lagd med försiktighet. Prognosen på kostnadssidan har varierat något, främst på grund av en viss osäkerhet kring vakanta tjänster, partiella tjänstledigheter och tillsättande av vikarier och konsultinsatser.

Investeringsredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Kart och mät	45,4	0,3
Bygglov	1,6	0,03
Totalt	40,0	0,33

Nämndens investeringsbudget är uppdelad i fyra projekt: kartsystem, mätbil, GIS (geografiskt informationssystem) samt programvara för arkiveringsystem. Förklaringen till budgetavvikelsen är att vissa kartinvesteringsprojekt har skjutits framåt i tiden på grund av stor efterfrågan på kartprodukter och hög arbetsbelastning inom kart- och mätavdelningen.

Utmaningar för framtiden

Större bygglov som förväntas komma till stånd de närmaste åren är exempelvis Mörby centrum och Kv Sjukhuset.

Inom bygglov är det viktigt att korta handläggningstiderna och öka service och tillgänglighet på ett sådant sätt att målen uppnås och att kundnöjdheten ökar.

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens resultat exklusive VA och Avfall visar på en positiv avvikelse om 3 miljoner kronor. Investeringsredovisningen visar en avvikelse före justering av exploateringsintäkter och förutbetalda anläggningsavgifter på 4,9 miljoner kronor. Flera projekt inom anläggningsavdelningen är pågående eller uppskjutna i tid och 2,8 miljoner kronor är ombudgeterade till nästkommande år.

Tekniska nämnden uppfyller tio av elva inriktningsmål.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	99,8	102,5	2,7
Verksamhetens kostnader	192,3	184,3	8,0
Nettokostnader	-92,5	-81,8	10,7

Viktiga händelser i verksamheten

- Programarbete för fyra stycken kajobjekt är genomfört.
- Införande av en ny digital tjänst för boende- och infartsparkering.
- Ett nytt program för hantering av felanmälan kom i drift 1 oktober. Systemet heter Infracontrol online och är webbaserat.
- Omskyltning av hastigheter har skett enligt hastighetsplanen.

- Åtgärder för trafiksäkerhet och cykelinfrastruktur pågick under året.
- Hundrastgård vid Skuggboparken är anlagd.
- Minneslund för husdjur i Cedergrenska parken är anlagd.
- Vid Ekebysjön har naturvårdsåtgärder utförts enligt skötselplan.
- Vid Nora träsk och i Edsviken har åtgärd utförts för att främja fiskelivet.
- Arbete pågår med att ta fram en drift- och underhållsplan för åren 2014–2018.
- Vinter/vårperioden år 2013 har slitit hårt på landfästen och pontoner. Under första halvåret har en ponton sjunkit och två landfästen brutits sönder.
- Arbete med att förnya avtalen med anslutna samfällighetsföreningar, med anledning av den nya VA-taxan, fortsätter.
- Ett verktyg för framtida arbete med dimensionering och strategisk planering av VA-nätet påbörjades.
- Mycket tid har under perioden gått till att hantera ledningar på privat mark. Detta gäller både gamla områden och exploateringsområden.
- Enligt utslag i VA-nämnden är kommunen ansvarig för översvämningsskador på fastighet för inträngande vatten från ledningsnätet vid olämpligt byggande, och det genom sitt ansvar som planläg-

gare. Detta är inte möjligt att skriva bort i bygglovs-villkor.

- Största återvinningsstationen i kommunen har avvecklats, då det tillfälliga bygglovet löpt ut, och inget nytt bygglov för erforderlig återvinnings-plats har beviljats.
- En mindre återvinningsstation i Stocksund har etablerats och den redan etablerade återvinnings-stationen i Mörby centrum har beviljats ett perma-nent bygglov.
- Kommunfullmäktige har fattat beslut om nya del-mål i kommunens avfallsplan för åren 2013–2016.

Måluppfyllelse verksamhet

Av de elva beslutade inriktningsmålen är tio upp-fyllda till förväntad nivå.

Statusen på flera av kommunens kajer är dålig och ras har inträffat under det gångna året.

Inriktningsmål	
Danderyds kommun har väl framkomliga och trafik-säkra gång- och cykelvägar, gator och vägar.	◆
Danderyds kommun har allmänna platser och kom-munal mark som är trygga, välstädade och vår-dade.	◆
Danderyds kommun transporterar och omhän-dertar avfall på ett miljömässigt och för samhället effektivt sätt.	◆
Danderyds va-verksamhet tillhandahåller rent vat-ten utan avbrott, samt omhändertar avloppsvatten på ett miljömässigt hållbart sätt.	◆
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffek-tiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, upp-nådda resultat, prestationer och resurser.	◆
Danderyds kommun har en långsiktig planering av underhållet och bibehåller på så sätt värdet på kommunens realkapital.	■
Danderyds kommun har en hamnverksamhet som efter behov upplåter plats för Danderydsbornas fri-tidsbåtar.	◆
Danderyd har en god utomhusmiljö.	◆
Danderyd har en god inomhusmiljö.	◆
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.	◆
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.	◆

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budget-avvikelse, %	Budget-avvikelse, mnkr
Nämnd och stab	23	0,2
Gata och trafik	0	0,3
Park och natur	15	2,4
Hamnar	140	0,1
Vatten och avlopp	–	3,0
Avfall	–	4,6
Totalt		10,6

Årets budget på 10,2 miljoner kronor gällande vinter-våghållningen inom gata och trafik avviker negativt med 0,7 miljoner kronor. Inom park och natur har erhållits bidrag avseende naturreservatet Rinkeby-skogen. Inom samma område har ny driftentreprenör medfört lägre fasta driftkostnader. En inventering och uppdatering av anläggningsregistret har medfört lägre kapitaltjänstkostnader för år 2013 inom flera av tekniska nämndens verksamheter.

VA och Avfallsverksamheten uppvisar ett noll-resultat enligt rekommendation av Rådet för kommunal redovisning. Årets underskott redovisas som intäkt i resultatet. Den utgående balansen på VA är 1,0 miljoner kronor och på Avfall 5,9 miljoner kronor i skuld till abonnenterna per den 31 december 2013.

Investeringsredovisning

Verksamhetsområde	Budget-avvikelse, %	Budget-avvikelse, mnkr
Gata och trafik	7	1,9
Park och natur	21	0,6
Hamn	24	0,4
Vatten och avlopp	58	7,0
Exploatering	–	5,2
Totalt		15,1

Förutbetalda periodiserade anläggningsavgifter inom va hanteras tekniskt i redovisningen som negativa investeringar med följd att totalen för investering minskas i redovisningen.

Inom projektet rörande kommunens kajer blev kostnaderna för programarbetet lägre än beräknat. Justeringar av mängder inom projektet Svitiodsvägen gav ett lägre utfall. Trafiksäkerhetsåtgärder för Enebybergsvägen pågår och första etappen planeras till att genomföras under år 2014. En dialog pågår med arrendatorn angående infartsparkeringen vid Fören-

ingsvägen/Vendevägen. Kostnadstäckning om 5,2 miljoner kronor erhöles vid slutuppgörelse gällande exploateringsprojekten Sätra ängar och Kullen. Befintliga pontoner är tekniskt uttjänta, och landfästen ersätts och är under utförande.

Av beviljat ramanslag inom va-enheten för investeringar på 12 miljoner kronor har 10 miljoner kronor använts. Investeringsarbeten som pågått under år 2013 är:

- Nya serviser i befintligt nät.
- Källvägen, färdigställande gällande förnyelse och komplettering med dagvatten. Arbetet utfördes på grund av ledningarnas ålder och att avloppssystemet var ett kombinerat system där dagvatten leddes till avloppet. Längd cirka 290 meter.
- Stockholmsvägen, förnyelse och flyttning av ledningssträckning från kvartersmark. Längd cirka 300 meter. De gamla ledningarna var från omkring år 1905 och avloppsroren hade mist sin hållfasthet.
- Svitiösvägen, förnyelse cirka 360 meter då vattenledningen var korroderad.
- Bergstigen, förnyelse och komplettering av dagvatten i samband med behov av ny förbindelsepunkt. De gamla ledningarna är från tidigt 1900-tal.

Utmaningar för framtiden

Tekniska kontorets främsta uppgift är att ge våra invånare så goda förutsättningar som möjligt att bo och verka i vår kommun.

Att ha ansvar för kommunens vackra miljö, tekniskt avancerade infrastruktur och ändamålsenliga fastigheter förpliktigar, men ett hållbart samhälle skapas inte genom att endast tillgodose dagens behov – tekniska kontoret måste vara lyhört gentemot framtiden och kommande behov. Utöver den dagliga driften behövs löpande anpassningar, ombyggnationer och investeringar utifrån medborgarnas behov och myndigheters krav.

Med den kompetens, erfarenhet och vilja som finns på tekniska kontoret och det förändringsarbete som nu pågår är vi övertygade om att vi med framgång kommer att fortsätta skapa en god och hälsosam miljö samt fortsätta verka för en långsiktigt hållbar utveckling i vår kommun.

Flera stora strategiska trafikplaneringsprojekt pågår på regional nivå. Tekniska kontoret arbetar ständigt för att kunna vara med och påverka inom detta område,

då detta är frågor som har inverkan för våra invånare under lång tid framöver. Arbetet med trafiksäkerhet, mobility management och attitydförändringar till inriktning mot alternativa resesätt växer i takt med att hela samhället är under förändring.

Vid en genomgång av kommunens belysningsanläggningar, stolpar, armaturer och kablar, framgår att reinvestering bör genomföras. Anläggningarna är till stor del gamla och i stort behov av åtgärder.

Ett flertal av kajobjekten har bedömts som uttjänta ur ett tekniskt perspektiv med avseende på skick, konstruktion och geoteknik. I genomförd kajutredning påvisas även risk för översvämning vid vissa av kajobjekten som i framtiden bör förses med översvämningsskydd.

För VA-området är problemen med tillskottsvatten fortfarande stora. Detta gäller inom hela Käppalaförbundets upptagningsområde. Inom Danderyds kommun är det särskilt i Djursholm som problemet är störst, då många avloppsledningar ligger under grundvattennivå. För att utvecklingen ska gå åt önskat håll måste dagvattnet bli renare. Den möjliga vägen mot renat dagvatten är att skapa en hållbar dagvattenhantering uppströms.

Kommunen äger idag många allmänna VA-ledningar på kvartersmark utan servitut eller ledningsrätt. Det betyder att det saknas rätt att komma in på vissa fastigheter för reparation och förnyelse, samtidigt som vi har skyldighet att försörja fastigheterna med vattentjänster via dessa ledningar. Denna utmaning har ökat ytterligare under året, då det har framkommit att flera kommunala fastigheter som har använts som härskande fastighet för många ledningssträckor har sålts av kommunen utan att lösa de fastighetsrättsliga frågorna.

Brist på permanent beviljade bygglov för återvinningsstationer är en ständig utmaning. Plats för återvinningsstationer måste i möjligaste mån beaktas när kommunen tar fram nya detaljplaner eller gör detaljplaneändringar för att långsiktigt kunna lösa frågan. Den nya entreprenaden inom avfall som träder i kraft under år 2014 kommer att innebära en rad förändringar och val som fastighetsägare måste ta ställning till. Utsortering av matavfall, andra hämtningsintervall av avfall och nya tjänster som dörrhämtning av farligt avfall är exempel på satsningar i den kommande entreprenaden.

Tekniska nämnden

VA-verksamheten

Organisation

VA-verksamheten i Danderyds kommun består av fyra personer som har en gemensam chef tillsammans med avfallsverksamheten. All drift, jourverksamhet, vattenmätarbyten, läcksökning, fakturering och kundtjänst är utlagd på entreprenad. Inga personalförändringar har skett under året.

Periodens resultat

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	58	58,9	0,9
Verksamhetens kostnader	62,6	58,9	3,7
Nettokostnader	-4,6	0,0	4,6

Drift

Tillsyn och underhåll fortgår enligt driftinstruktion.

Renvatten

Arbetet med en ny förbundsordning för kommunalförbundet Norrvatten pågår. Tankegångarna är att förbundet ska ledas av en direktions istället för förbundsfullmäktige, vilket anses effektivisera styrningen av förbundet. VA-verksamheten har förordat en förbundsordning som inkluderar en definierad taxekonstruktion.

Under året ökade volymen omätt vatten oroväckande mycket. Efter läcksökning och reparationsinsatser sjönk nivån till en normal nivå igen.

Spillvatten

Problemet med tillskottsvatten består i Käppala-förbundets upptagningsområde. Ett förbundsövergripande arbete har påbörjats för att komma till rätta med problemet. I Danderyd är det framför allt i Djursholm som problemet finns. Orsaker till tillskottsvatten i Djursholm är troligtvis en lång ledningssträcka i förhållande till spillvattenmängd och att många ledningar ligger under grundvattennivån.

Kommunens spillvattennät är relativt ”nytt” och är till allra största delen förnyat efter 1960 och framåt.

Det finns ett behov av upprustning av VA-verksamhetens avloppspumpstationer och planeringen för detta har startat. Styrsystem och pumpar förnyades i stor skala i mitten av 1990-talet medan kraftinstallationen är original från 1960-talet när pumpstationerna byggdes.

Dagvatten

Det är mer och mer klarlagt att en hållbar dagvattenhantering består av rätt hantering uppströms. Sedan 1970-talet består denna av, bortsett från minskad användning av gödning och olämpliga material, att leda ut dagvatten på växtklädda växtbäddar. Den allra billigaste

åtgärden är att släppa ut stuprörsvattnet på gräsmattan. Vågar ska i sin tur ligga högre belägna än angränsande grönytor så att vägdagvattnet går dit. På så sätt återförs näringsämnen som härrör från växt- och djurliv till växtjordar och växtlighet istället för att via dagvatten-nätet ledas till sjöarna där de ger upphov till övergödning. Samtidigt bryts organiska föroreningar ned av solljus och organisk aktivitet i ytlagren, en process som inte sker i sjöarnas bottensediment. Även metalljoner binds till jordlagren där de förorsakar mindre skada än i sjöarnas vattenmassa. Trafikverket har i sin omvärldsbevakning noterat att många länder ligger före Sverige i förståelsen för detta.

Abonnenter

Ett antal tomtdelningar har gjorts under året. Utöver att VA-verksamheten får in anläggningsavgifter från de nybildade fastigheterna så ökar även antalet anslutna abonnenter. De kommer framöver att vara med och dela på kostnaderna för förnyelse och drift utan att VA-nätet behöver utökats.

Ekonomi

Drift

Intäkterna ligger 1 miljon kronor under budget, vilket beror på en regnig sommar med låg vattenförbrukning år 2012. Orsaken till eftersläpningen är att debitering sker på preliminära beräkningar efter förra årets verkliga förbrukning. Den lägre kostnaden för reparationer, 2,3 miljoner kronor, har till viss del, uppskattningsvis 1,3 miljoner kronor, en förklaring i att planerade reparationer av förbindelsepunkter släpar efter. Särskilt kan noteras att det har betalats ut drygt 0,5 miljoner kronor för en översvämmande villakällare. Under året har vattenvolym köpt vid kommungräns ökat och varit hög fram till hösten, då VA-verksamheten lyckades hitta läckor som sedan har reparerats. Under årets tre sista månader har till kommungräns levererad vattenvolym återgått till en normal nivå. Kostnaden för konsulter är 0,6 miljoner kronor lägre än budget. De konsultkostnader VA-verksamheten haft har framför allt varit juristkostnader som kan härledas till arbetet med att ta fram förslag till nya avtal med samfällighetsföreningar och att juridiskt företräda kommunen i skade- och taxefrågor. Kapitaltjänstkostnaden hamnade 1,3 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Investeringar

Av beviljat ramanslag för investeringar på 12 miljoner kronor har 10 miljoner kronor använts. Investeringsarbeten som pågått under året är:

Nya servisanslutningar i befintligt nät med 0,4 miljoner kronor.

Källvägen, färdigställande med 0,7 miljoner kronor gällande förnyelse och komplettering med dagvatten. Arbetet utfördes på grund av ledningarnas ålder och att avloppssystemet var ett kombinerat system där dagvattnet leddes till spillvattennätet. Längd cirka 290 meter.

Stockholmsvägen, 3,5 miljoner kronor, förnyelse och flyttning av ledningssträckning från kvartermark. Längd cirka 300 meter. De gamla ledningarna var från omkring år 1905 och avloppsrören hade mist sin hållfasthet.

Svitiodsvägen, 4,6 miljoner kronor, förnyelse cirka 360 meter då vattenledningen var korroderad.

Bergstigen, 0,8 miljoner kronor, förnyelse och komplettering med dagvatten i samband med behov av ny förbindelsepunkt. De gamla ledningarna var från tidigt 1900-tal.

Investeringarna följer beslutad reinvesteringsplan och VA-verksamheten utför inga investeringar som inte är befogade. Därav har inte ramanslaget år 2013 till fullo utnyttjats.

Utmaningar för framtiden

En fortsatt utmaning från tidigare år är hur VA-verksamheten ska uppnå en kostnadseffektiv VA-hantering i samklang med övriga verksamheter i kommunen. För detta krävs det en samordnad planering i exploateringsärendena där den gemensamt mest optimala lösningen väljs och där kostnadseffektivitet, miljöhänsyn och robusthet kommer in tidigt i processen. Frågan blir än viktigare då markbrist i Stockholm ökar trycket på att bygga på, ur vattensynpunkt, mindre lämpliga platser.

Ändrat klimat och havsnivåer är faktorer som starkt påverkar VA-verksamheten. Vid högre havsvattenstånd hamnar befintlig bebyggelse och avloppsanläggningar under vattennivån vid extremnivåer. Eftersom

en VA-anläggning kan ha en teknisk livslängd på ett-hundra år så gäller det att vara mycket förutseende.

Vi har idag en åldersstruktur med en stor andel av nätet anlagt eller förnyat under 1960- och 1970-

talet. Med en förväntad livslängd på 75 år kommer förnyelsebehovet vara stort från år 2035. Fram till dess kommer även genomsnittsåldern öka på nätet med risk för ökade underhålls- och reparationskostnader.

Nyckeltal

Specifikation	2009	2010	2011	2012	2013
Antal avloppsstopp	39	47	52	46	35
Antal vattenläckor	16	30	20	18	18
Odebiterat vatten	35 %	45 %	26 %	21 %	33 %
Såld vattenmängd (1 000 m3)	2 166	2 132	2 202	2 122	2 037
Avloppsmängd (1 000 m3)	4 562	4 259	4 112	5 394	*
Grundavgift (kr per år inklusive moms)	3 108	3 108	3 108	1 125	1 125
Lägenhetsavgift (kr per år inklusive moms)	1 133	1 133	1 133	0	0
Rörlig avgift (kr/m3 inklusive moms)	15,00	15,00	15,00	13,10	13,10
Tomtyteavgift (kr/m2 per år inklusive moms)				1,76	1,76
Mätaravgift, qn 2,5 (kr per år inklusive moms)				1 400	1 400

*)Käppalaförbundet har ej redovisat siffror för år 2013.

Tekniska nämnden

Avfall

Avfallsverksamheten ansvarar för insamling och omhändertagande av hushållsavfall och därmed jämförligt hushållsavfall från verksamheter. Verksamheten finansieras genom avfallstaxa som beslutats av kommunfullmäktige. VA- och Avfallsavdelningen ansvarar för den övergripande avfallshanteringen i kommunen så som planering, ekonomi, upphandling och entreprenadavtal.

Året som har gått

Den största återvinningsstationen i kommunen har avvecklats då det tillfälliga bygglovet löpt ut och inget nytt bygglov för erforderlig återvinningsplats beviljats. En mindre återvinningsstation i Stocksund har etablerats och den befintliga återvinningsstationen i Mörby centrum har beviljats ett permanent bygglov.

Under år 2013 påbörjade förvaltningen en ny upphandling av renhållningsentreprenaden. Upphandlingen är nu föremål för överprövning.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om nya delmål i kommunens avfallsplan för åren 2013–2016. De nya delmålen fokuserar på avfallsminimering och ökad materialåtervinning av bland annat matavfall.

Avfallsverksamheten har under andra kvartalet förvärvat avfallskärl som används av kommunens abonnenter men som tidigare inte ägdes av kommunen.

Avfallsverksamheten uppvisar ett gott ekonomiskt resultat för helåret.

Det tidigare ackumulerade överskottet fortsätter att minska och år 2013 har 3,1 miljoner kronor återbetalats till avfallskollektivet genom en underfinansierad avfallsverksamhet. Det ackumulerade överskott som nu återstår att återbetala till avfallskollektivet är 5,9 miljoner kronor.

Periodens resultat

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	20,5	23,1	2,6
Verksamhetens kostnader	23,5	23,1	0,4
Nettokostnader	-3,0	0,0	3,0

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamheten uppvisar ett nollresultat enligt RKR, Redovisning av affärsverksamhet. Från och med år 2013 redovisas eventuella över- eller underskott som

skuld eller fordran i eget kapital. Den utgående balansen uppgår per 2013-12-31 till en skuld om 5,9 miljoner kronor. Underskottet beror på att verksamheten tidigare haft ett ackumulerat överskott som fonderats och som ska återbetalas till avfallskollektivet. Det

totala underskottet är 0,1 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen beror delvis på lägre intäkter till avfallskollektivet men även på lägre administrations- och konsultkostnader.

(tkr) Verksamhet	2013								
	Budget			Utfall			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Avfall	20 500	23 507	-3 007	23 062	23 062	0	-2 562	445	-3 007
Totalt	20 500	23 507	-3 007	23 062	23 062	0	-2 562	445	-3 007

Avfallsverksamheten ska uppvisa ett nollresultat enligt RKR, Redovisning av affärsverksamhet. Från och med år 2013 redovisas eventuella över- eller underskott som skuld eller fordran på avfallskollektivet. Den utgående balansen uppgår till en skuld per 2013-12-31 om 5 867 tkr.

Investeringsredovisning

Kommunfullmäktige har under år 2013 fattat beslut om en budget som innebär investering i avfallskärl för avfallsverksamheten under nästkommande år.

Utmaningar för framtiden

Brist på permanent beviljade bygglov för återvinningsstationer är en ständig utmaning. Återvinningsstationer måste i möjligaste mån beaktas när kommunen tar fram nya detaljplaner eller gör detaljplaneändringar för att frågan ska kunna lösas långsiktigt.

Den nya entreprenaden som träder i kraft under år 2014 kommer att innebära en rad förändringar och val som fastighetsägare måste ta ställning till. Det är en utmaning att informera om dessa förändringar och valmöjligheter på ett pedagogiskt sätt. Utsortering av matavfall, andra hämtintervall av avfall och nya tjänster som dörrhämtning av farligt avfall är exempel på satsningar i den kommande entreprenaden.

Prestationer och nyckeltal

Mängden utsorterat matavfall har ökat under år 2013 med 5 kg per invånare jämfört med föregående år. Ökningen beror på matavfallsförsöket i västra Danderyd och att ett antal verksamheter som sorterar ut matavfall ökat. Sammantagna mängden hushållsavfall och matavfall har under år 2013 minskat med 6 kg per invånare jämfört med föregående år, vilket är i linje med avfallsplanens intentioner att minska avfallsmängden.

Specifikation (Kg per invånare)	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2013	Utfall 2013
Hushållsavfall	200	194	192	196	181
Matavfallsinsamling			8,0	3,5	13,0
Grovsopor	136	134	129	140	*
Farligt avfall	5,1	5,1	5,1	5,5	*
Glasförpackningar	21,4	17,9	20,7	21,0	*
Pappersförpackningar	9,4	8,9	10,0	10,0	*
Metallförpackningar	0,8	0,7	0,6	1,0	*
Plastförpackningar	3,0	3,1	2,8	3,0	*
Tidningar	52,4	50,0	45,2	50,0	*

*) Redovisas i halvårsbokslutet 2014.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämndens resultat visar på en positiv budgetavvikelse om 0,9 miljoner kronor som till viss del härleds till flera års insatser kring energieffektivisering och gynnsamma upphandlingar inom samma område. Av de sju inriktningmålen uppfylls målen gällande "långsiktigt hållbar energiförsörjning i sina fastigheter" och "främjar en hållbar resursanvändning" över förväntan, medan målet gällande "långsiktig planering" inte når förväntad nivå.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	232,0	235,7	3,7
Verksamhetens kostnader	260,4	263,2	-2,8
Nettokostnader	-28,4	-27,5	0,9

Viktiga händelser i verksamheten

- Den nybyggda förskolan Skogsglantan, som är ett passivhus, har tagits i bruk.
- För Fribergaskolan etapp 1–2 har inflyttning skett.
- Konstgräsplan vid Mörbyhallen är tagen i bruk.
- Paviljonger på Brageskolan är uppförda och verksamheten har flyttat in.
- Marksanering på Elevverket har utförts och marken i etapp ett är färdigställd (skolgård).
- Luftvärmepumpar har installerats på ett flertal fastigheter.

Måluppfyllelse verksamhet

Fastighetsnämndens mål är till största delen uppfyllda.

En större insats i fastighetsbeståndet har gjorts, för att långsiktigt minska energiförbrukningen. Flera oljeförbrukande anläggningar har under året konverterats till alternativ uppvärmning som fjärrvärme och bergvärmepumpar, vilket främjar en hållbar resursanvändning. Vid upphandling av varor och tjänster följer kommunen Miljöstyrningsrådets riktlinjer så långt det är möjligt.

Årets effektiviseringskrav innebar ett sparbetning som till viss del har inverkat på utförandet av det planerade underhållet och följaktligen gett en negativ målavvikelse.

Inriktningsmål

Danderyds kommun har långsiktigt hållbar energiförsörjning i sina fastigheter. Detta innebär minskande energiförbrukning samt riskspridning mellan energikällor. ●

Danderyds kommuns fastighetsverksamhet tillhandahåller ändamålsenliga lokaler för kommunala verksamheter. ◆

Danderyds kommun har en långsiktig planering av underhållet och bibehåller på så sätt värdet på kommunens realkapital. ■

Danderyd har en god utomhusmiljö. ◆

Danderyd har en god inomhusmiljö. ◆

Danderyd främjar en hållbar resursanvändning. ●

Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster. ◆

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Fastighet	3	0,9
Totalt		0,9

Resultatet för helåret visar på positiva avvikelser utifrån från flera års insatser kring energieffektiviseringar samt gynnsamma upphandlingar inom samma område.

Planerat underhåll visar ett lägre utfall med anledning av en striktare kostnadsstyrning i och med antagen underhållsplan för år 2013. Poster som inte finns upptagna i underhållsplanen hänförs till reparationer och övrig tillsyn och skötsel, vilket innebär ett budgetöverskridande på dessa poster. Budgeten i sin helhet är i balans.

Vinterkostnaderna, som ingår i övrig tillsyn och skötsel, har under år 2013 överskridits något på grund av den utdragna vintern.

En påbörjad genomlysning av anläggningstillgångarna har inneburit nedskrivningar av anläggningar utifrån att det är utfört eller pågår större nyinvesteringar i flertalet av dessa fastigheter.

Investeringsredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Fastighet	42	85
Totalt		85

Flertalet projekt löper över flera kalenderår och när projekten förskjuts i tid uppkommer avvikelser från budget.

Totalprognosen för projekt Fribergaskolan, etapp 1–2, beräknas med ett överskridande om 2,5 procent beroende på oförutsedda avvikelser, som till exempel brister i befintlig konstruktion och avsaknad av uppdaterade relationsritningar över år.

Projekt Mörby sporthall visar ett överskridande om 2,4 procent med anledning av en ogynnsam upphandling av konstgräs. Projektets reserv har tidigare belastats med oförutsedda marksaneringskostnader. Projektet har mottagit gåva om 500 000 kronor riktat till konstgräsplanen.

- Orren 30, Brageskolan. Projektet upphandlades i ett gynnsamt konjunkurläge vilket innebär att budgeten underskrids.
- Orren 30, Brageskolan ny idrottshall. Planuppdrag pågår.
- Djursholm 2:206, Djursholms ridhus. Arbete pågår gällande utredning av ytterligare alternativ.
- Jungfrun 2, Kevingskolan. Programarbetet har färdigställts.
- Mörbyberget 1, Fribergaskolan etapp 3–6. Upphandlingsprotokoll för samverkansentreprenad är tecknat. Detaljprojektering och produktion har påbörjats.
- Diskusen 2, nytt gruppboende. Bygglov erhållet. Kompletterande utredning har genomförts.
- Plogen 11–13, Skrindan 1 och Tröskan 22. Programarbetet har färdigställts.
- Mörbyskolan – förstudie beräknas starta under inledningen av 2014.

Utmaningar för framtiden

Det åldrande fastighetsbeståndet kommer att kräva ytterligare insatser vad gäller reinvesteringsprojekt, planerat underhåll samt åtgärder i form av reparationer.

Myndighetskraven har successivt ökat under de senaste åren, såsom enkelt avhjälpna hinder, energideklarationer, krav från miljö och hälsa och nya hiss-direktiv. Fastighetsavdelningen räknar med fortsatt arbete med att åtgärda ställda krav.

En stor utmaning kommer att vara att i förväg utveckla kommunens ej detaljplanlagda markreserver för att kunna möta kommande lokalförsörjningsbehov.

Kommunen genomförde en stor satsning år 2006 på det så kallade Systematiska brandskyddsarbetet (SBA), under år 2014 behöver arbetet aktualiseras hos fastighetsavdelningens hyresgäster.

En fortsatt utmaning är att stärka rutiner och kontroller av kvalitet och utförande gentemot entreprenörer och leverantörer.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett positivt resultat om 2,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror huvudsakligen på högre intäkter samt lägre kostnader för lokalhyror och löner. Av nämndens fjorton inriktningsmål har samtliga uppfyllts.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	13,8	15,2	1,4
Verksamhetens kostnader	92,7	91,7	1,0
Nettokostnader	-78,9	-76,5	2,4

Viktiga händelser i verksamheten

- Mörbybadet ökade öppettiderna på vardagar från klockan 7:00.
- Konstgräsplaner på Eneybergs IP, Stockhagen och Danderydsvallen var i stort sett öppna för träning och matcher hela året.
- Under 2013 spelades 1 185 seriematcher i fotboll i kommunen. Antalet matcher placerade Danderyds kommun på 7:e plats i länet.
- Energieffektivisering av kylanläggning och utökad parkering på Eneybergs IP slutfördes.
- Konstgräsplan inklusive belysning anlades i anslutning till Mörbyhallen.
- Inomhusidrotterna fick i och med Mörbyhallens tillkomst betydligt bättre förutsättningar.

- Föreningarna har inom ramen för Idrottslyftet utökat sina mycket uppskattade aktiviteter i skolor med ”prova-på-verksamhet” för fritidshem.
- Ett 10-tal föreningar och Svenska kyrkan arrangerade en kulturbiennal med ett stort och varierat utbud.
- Nästan 3 500 personer besökte cirka 50 kulturarrangemang vid Danderydsgården.
- I samarbete med Danderydsgården genomförde fritidsgårdarna under våren talangjakten ”Battle of the Bands”. Finalen blev en stor succé.
- Djursholms fritidsgård etablerade sig som ”fritidsgård på nätet”.
- Föreläsningen ”Unga och internet” som är ett initiativ från Djursholms fritidsgård var mycket efterfrågad.
- Fritidsgårdarna lockade fler ungdomar trots låg bemanning.
- Danderyds bibliotek erhöll anslag från Statens kulturråd för inköp av barn- och ungdomslitteratur samt för läsfrämjande insatser.
- Danderyds bibliotek blev aktivt på Facebook där information och tips ges kontinuerligt.
- Biblioteken är fortsatt populära och antal besök och utlån låg på en hög nivå. Lån av e-böcker ökade med 20 procent.
- Besöksantalet vid träffpunkt Enebyberg ökade med 8 procent.

Måluppfyllelse verksamhet

Samtliga fjorton inriktningsmål var uppfyllda.

Inriktningsmål	
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnads-effektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser.	◆
Danderyds kommun har en långsiktig planering av underhållet och bibehåller på så sätt värdet på kommunens realkapital.	◆
Alla Danderyds invånare kan idrotta och motionera i kommunen. Idrottsplatser och hallar, motions- och skidspår, sjöar och isar, skogs- och grönområden erbjuder invånarna möjlighet till idrott, motion och friluftsliv för främjande av god hälsa.	◆
Danderyds kommun har bidragsregler som är utformade för att främja breddverksamhet för ungdomar så att de uppmuntras att under hela sin tonårstid delta i idrott och motion.	◆
Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser för ungdomar i åldern 12–17 år.	◆
Genom förebyggande insatser minskar ANT-användningen (alkohol, narkotika, tobak) bland kommunens ungdomar.	◆
Danderyds bibliotek är levande centra för kultur, information och kunskap för alla Danderyds invånare.	◆
Kultur- och musikskolor i Danderyd erbjuder eleverna en grundläggande utbildning av hög kvalitet i musik, dans, teater/drama, bild och form.	◆
Alla Danderyds invånare har möjlighet till ett aktivt deltagande i kulturlivet.	◆
I Danderyd utgör Träffpunkt Enebyberg en självklar mötesplats för alla Danderyds invånare. Träffpunkten bidrar till social samvaro och trygghet.	◆
Danderyd har en god utomhusmiljö.	◆
Danderyd har en god inomhusmiljö.	◆
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.	◆
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.	◆

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budget-avvikelse, %	Budget-avvikelse, mnkr
Nämnd och administration	12,1	0,5
Anläggningar	3,3	0,8
Föreningsstöd	4,3	0,6
Fritidsgårdar	7,1	0,5
Bibliotek	4,3	0,5
Kulturskola och kulturstöd	-2,9	-0,3
Träffpunkt Enebyberg	-2,3	-0,2
Totalt	3,0	2,4

Avvikelsen gentemot budget fördelade sig på samtliga verksamhetsområden. Till följd av vakanser blev personalkostnaderna lägre inom främst nämnd och administration samt bibliotek. Högre intäkter för vidarefakturerade kostnader och statsbidrag medförde en positiv avvikelse på anläggningssidan. Ej nyttjade medel för tilläggshyror i samband med renoveringar bidrog till positiva avvikelser inom föreningsstöd och fritidsgårdar. En kostnad för nedskrivning av konstens värde medförde en negativ avvikelse inom kulturstöd. På Träffpunkten blev personalkostnaderna högre då Ungdomscentrum återinförde lördagsöppet till klockan 24.

I förhållande till 2012 ökade bruttokostnaderna med 6,7 procent, huvudsakligen beroende på tillkommande kostnader för Mörbyhallen samt höjd ram för anläggningarnas byggunderhåll. Kostnaderna för personal ökade med 2,3 procent.

Investeringsredovisning

Verksamhetsområde	Budget-avvikelse, %	Budget-avvikelse, mnkr
Anläggningar	77,7	14,5
Föreningsstöd	48,7	0,2
Fritidsgårdar	100,0	0,2
Bibliotek	82,5	0,5
Träffpunkt Enebyberg	66,2	0,1
Totalt	77,5	15,5

Kultur- och fritidsnämndens investeringsanslag uppgick 2013 till 20,0 miljoner kronor. Av dessa medel nyttjades under året 4,5 miljoner kronor. Av resterande 15,5 miljoner kronor har 14,7 miljoner kronor begärts för ombudgetering till 2014 för slutförande av 12 projekt, varav de mest omfattande gäller servicebyggnad Danderydsvallen, belysning vid Danderyds gymnasium och skateyta.

Utmaningar för framtiden

Bland framtida utmaningar märks framför allt ett antal större byggprojekt där vi i dagsläget behöver få fram tydliga beslutsunderlag för att kunna beräkna och prioritera kostnader. Dessa är sammanfattningsvis:

- om- och tillbyggnad Djursholms ridhus
- nybyggnation sporthall i Enebyberg
- kulturhus i nya Mörby centrum
- tillbyggnad friskvårdslokal/renovering dusch- och omklädningsrum i Mörbybadet.

Nuvarande kultur- och fritidsplan ska revideras i samband med ny mandatperiod. Åtgärder har i stora drag genomförts enligt uppdrag, men frågan om införande av en neutral kultur- och fritidspeng har senarelagts i avvaktan på utveckling i andra kommuner. Andra utvecklingsområden och utredningsområden kan gälla till exempel fritidsaktiviteter för funktionshindrade, kultur inom äldreården, gestaltning av offentlig miljö, kartläggning och analys av Danderydsmodellen och fördjupad samverkan mellan förskolor, skolor, bibliotek och kultur.

Utvecklingen av Mörby centrum kommer att ge stora möjligheter att erbjuda kulturupplevelser för invånarna i samverkan med såväl företag som föreningsliv.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 11,0 miljoner kronor. Tolv inriktningsmål är uppnådda, varav fem mål överträffar förväntad nivå. För tre av inriktningsmålen pågår arbete för att kunna bedöma dem.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	76,1	74,9	-1,2
Verksamhetens kostnader	838,0	825,8	12,2
Nettokostnader	-761,9	-750,9	11,0

Viktiga händelser i verksamheten

- Danderyds förskolor och skolor får höga betyg i flera rankinglistor, såsom SKL:s jämförelser, Kommunens kvalitet i korthet och SCB:s medborgarundersökning.
- De allra flesta barn och elever i förskola och grundskola fick sitt förstahandsval under året. Platsutbudet inom förskolan är gott och antalet grundskoleplatser har förstärkts med paviljonglösningar i Stocksund och Enebyberg.
- Kvalitetsarbetet har i alla verksamheter effektiviserats och i vissa fall fördjupats. Inom ramen för Våga Visa-samarbetet genomfördes förutom kundenkäter och observationer även personalens självskattning i förskolan. Inom gymnasieskolan

och vuxenutbildning genomförs gemensamma enkätundersökningar i hela länet. Vuxenutbildningen har utöver detta även organiserat en gemensam kvalitetsuppföljning med observationer, verksamhetsbesök och särskild uppföljning av utövare med bristande kvalitet. Våga Visa-samarbetet har granskats av en extern konsult med positivt resultat.

- 2013 års kvalitetsutmärkelse gick till Ekeby-skolans och Svalnässkolans fritidshem. Vendestigens skola fick ett hedersomnämmande.
- Ett intensivt arbete för att rekrytera fler duktiga handledare till lärarstudenter har gett gott resultat. Nu finns cirka 120 handledare i förskola/skola.
- Skoldatateket har i samverkan med skolornas specialpedagoger utarbetat en plan för att bedöma elevers läsutveckling från förskoleklass till och med gymnasium. Många handledningsinsatser har givits till skolor och förskolor.
- Insatser för att höja förskolors och skolors förmåga att skapa hög tillgänglighet har inletts i samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten där Danderyd är pilotkommun i landet.

Måluppfyllelse verksamhet

Måluppfyllelsen är hög för nämndens verksamheter. Det finns många positiva resultat, som till exempel

hög valfrihet, hög kundnöjdhet och höga betyg i skolan. För tre av inriktningsmålen pågår arbete för att kunna bedöma dem.

Inriktningsmål

Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja barnomsorgsverksamhet där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning samt omsorgs- och driftsform.	●
Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja förskoleklass och grundskola där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning och driftsform.	◆
Ungdomar i Danderyds kommun har möjlighet att välja gymnasieskola i såväl Danderyd som i övriga Sverige och utomlands.	●
I Danderyd ges varje barn i förskolan, pedagogisk omsorg och fritidshem möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.	◆
I Danderyd ges varje elev i grundskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.	◆
Grundskolorna i Danderyd har studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.	●
I Danderyd ges varje elev i gymnasieskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.	◆
Gymnasieutbildningen i Danderyd uppvisar studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.	●
De vuxenstudierande uppnår goda resultat och är nöjda med verksamheten på skolan.	◆
I Danderyd ges varje elev i särskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.	◆
Gymnasieutbildningen i Danderyd ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande arbetsliv.	●
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser.	◆
Danderyd har en god utomhusmiljö.	—*
Danderyd har en god inomhusmiljö.	—*
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.	—*
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.	◆

*Strecken betyder att målen ej kunnat mätas.

Ekonomi

Avvikelserna förklaras till största delen av färre barn/elever än budgeterat inom förskola, grundskola, gymnasieskola och särskola samt fler elever som omfattas av särskilt stöd och modersmålsundervisning. I förskola var det i genomsnitt 83 färre barn inskrivna än budgeterat, fritidshem 90 färre, grundskola 25 färre och i gymnasieskolan 40 färre. Inom gymnasieskolan var programkostnaden något högre än budgeterat. Slutligen fanns ökade kostnader för paviljonger i grundskolan.

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Nämnd och administration	-15	-1,1
Barnomsorg	2	4,3
Grundskola	0	-0,1
Gymnasieskola	1	1,5
Vuxenutbildning	12	0,8
Särskola	31	4,7
Övrig verksamhet	21	0,9
Totalt	1	11,0

Investeringsredovisning

Barn- och utbildningsnämnden har inte haft några investeringar.

Utmaningar för framtiden

Angelägna områden i förskolor och skolor

Förskolorna och skolorna i Danderyds kommun visar överlag en pedagogisk verksamhet av mycket hög kvalitet. Resultaten i årsredovisningen är grunden för fortsatt utveckling i verksamheterna. Det är också grunden för förvaltningens granskande och utvecklande insatser. Gemensamt för alla verksamhetsformer gäller att ytterligare förädla och effektivisera det systematiska kvalitetsarbetet.

Följande förbättringsåtgärder har identifierats utifrån granskningsresultat under de senaste åren:

- Förbättra tillgängligheten för alla barn och elever.
- Förbättrade analyser i kvalitetsdokument och motsvarande.
- Övergångar mellan skolformer och årskurser. Under 2014 kommer övergångarna mellan förskola, förskoleklass/fritidshem och årskurs 1 studeras.

- Skillnader mellan pojkars och flickors resultat ska minska.

Särskilt för förskola och pedagogisk omsorg:

- Förbättra den pedagogiska dokumentationen om barnens utveckling och lärande.
- Stimulera och utmana barnens intresse för matematik, naturvetenskap och teknik.
- Öka kompetens och användandet av modern teknik för pedagogisk utveckling.
- Utveckla arbetet med flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan.

Särskilt för förskoleklass, grundskola och fritidshem:

- Stödja arbetet med gemensam målbild för fritidshem och förskoleklass, grundskola för bättre samverkan.
- Genomföra läsutvecklingsplanen.
- Betyg och bedömning. Insatser för att belysa problematik som uppstår när formativ bedömning möter läroplanens matris.
- Analys av skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg (årskurs 6 och årskurs 9).
- Förbättra kommunikation med föräldrar.
- Öka elevernas ansvar och inflytande på utbildningen (framför allt årskurs 7–9).

Särskilt för gymnasiet:

- Öka elevernas inflytande på undervisningsmetoder och innehåll.
- Förbättra resultatet i matematik på alla program.
- Analys av skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg.
- Förbättra informationen och analysen kring genomströmning av elever.
- Utvärdera konsekvenser av den länsgemensamma prislistan.

Personal- och ledarförsörjning

Bristen på pedagogisk högskoleutbildad personal är påtaglig i hela Stockholms län. Omsättningen av förskolepersonal ökar i kommunen, bland annat på grund av ökade pensionsavgångar. Behovet av examinerade förskollärare är mycket stort. Lokalt bör kommunen och de olika enheterna arbeta strategiskt med olika verktyg, såsom bra mottagande av lärarkandidater, ett större utbud av karriärtjänster och goda möjligheter till kompetens- och verksamhetsutveckling.

Flera kommuner inrättar nu lokala karriärtjänster inom förskolan för att öka attraktiviteten och utveckla verksamheten.

Lokalförsörjning

- Lokalförsörjningen inom förskolor och skolor har fungerat ganska väl och antalet paviljonger har kunnat avvecklas under ordnade former. Framtida lokalförsörjning för grundskoleelever kan på kort sikt (från och med höstterminen 2014) komma att lösas med paviljonglösningar i anslutning till Kyrkskolan. På kort sikt är det också angeläget att utöka antalet skolplatser i Stocksund.
- Långsiktigt måste olika permanenta lösningar prövas. Arbeta pågår med att lämna förslag till fler skolplatser i västra Danderyd i grundskolans förskoleklass till och med årskurs 6. Flera detaljplaneändringar är på gång för att öka tillgången till tomtmark för skolplaceringar. I samband med nedgrävning av kraftledningar bör ytterligare åtgärder vidtas för att tillskapa lättillgängliga ytor.
- En revidering av internhyressystemet blir alltmer angelägen i takt med renovering av Fribergsskolan samt nybyggnad av förskolor. Hyressystemet berör alla verksamheter, kommunala och fristående. Förändringar kommer att genomföras 2016 enligt ett tidigare förslag från ekonomikontoret.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar ett överskott uppgående till 30,3 miljoner kronor. Överskottet berör samtliga verksamhetsområden. Den största avvikelserna avser hemtjänsten då antalet utförda hemtjänsttimmar blev färre än budgeterat. En del av överskottet är hänförligt till vakanser inom socialkontoret under delar av året. Det har även varit lägre volymer inom flera av socialnämndens verksamheter.

Målen anses uppfyllda med undantag av målet om att äldreomsorgen ska hålla en hög kvalitet som ska bidra till en trygg och värdig ålderdom.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	64,2	71,5	7,3
Verksamhetens kostnader	599,4	576,4	23,0
Nettokostnader	-535,2	-504,9	30,3

Viktiga händelser i verksamheten

- En översyn pågår av särskilt boende gällande bemanning och ersättningsnivåer samt att utreda ett eventuellt införande av lagen om valfrihetssystem (LOV).
- Implementeringen av tidsregistreringssystemet inom hemtjänsten har fortsatt med fördjupad uppföljning och extra utbildningsinsatser för att uppnå bra funktionalitet.

- Förändringar i flyktingmottagandet har medfört högre nettokostnader för ensamkommande flyktingbarn. Det finns en osäkerhet kring konsekvenser av nytt avtal.
- Under året har personer med psykiska funktionsnedsättningar fått ökad tillgång till arbetscoachinsatser.
- Verksamheten korttidskontrakt har varit föremål för en översyn och nya riktlinjer har antagits av socialnämnden under året och därefter implementerats på socialkontoret.

Måluppfyllelse verksamhet

Socialnämndens mål är till största del uppfyllda.

Det inriktningsmål som inte är uppfyllt är "Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom och håller hög kvalitet, som vid jämförelse är av hög nationell klass. Kvaliteten säkerställs genom regelbundna kvalitetsuppföljningar". Definitionen av "hög klass" är att Danderyd ska vara en av de femton bästa kommunerna i landet. Målet mäts genom fem parametrar i en framtagna handlingsplan. För att kunna bedöma måluppfyllelsen utifrån ett nationellt perspektiv används nationella mått från "Öppna jämförelser", som är utarbetade av Socialstyrelsen och SKL. Öppna jämförelser för 2013 visar att Danderyds resultat är bättre eller likvärdiga jämfört med föregående år.

Andra undersökningar har under året visat att 86 % av Danderydsborna är nöjda med sin hemtjänst.

Övriga inriktningsmål bedöms vara uppfyllda. De mål som är specifika för socialnämnden mäts utifrån de resultatmål som finns knutna till inriktningsmålen.

Socialnämnden anser att verksamheten under 2013 i huvudsak varit kostnadseffektiv.

Inriktningsmål	
I Danderyd kan de äldre välja mellan olika utförare vad gäller hemtjänst och äldreboende. De egna behoven och de egna önskemålen är vägledande.	◆
Danderyds individ- och familjeomsorgsverksamhet ger familjer och individer stöd och vård av hög kvalitet och insatserna stärker den enskilde individens förmåga till egenansvar.	◆
Danderyds socialpsykiatri ger stöd utifrån ett rehabiliterande synsätt så att vardagen fungerar och isolering motverkas.	◆
Handikappomsorgen i Danderyd erbjuder omsorg av hög kvalitet som bidrar till goda levnadsförhållanden.	◆
Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom och håller hög kvalitet, som i jämförelse med andra ska vara av hög nationell klass. Kvaliteten säkerställs genom regelbundna kvalitetsuppföljningar.	■
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnads-effektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser.	◆
Danderyd har en god utomhusmiljö.	◆
Danderyd har en god inomhusmiljö.	◆
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.	◆
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.	◆

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budget- avvikelse, %	Budget- avvikelse, mnkr
Nämnd och socialkontor	10	2,6
Individ- och familjeomsorg	16	6,6
Äldreomsorg	4	13,9
Funktionsnedsättning	5	5,7
Socialpsykiatri	9	1,4
Totalt	6	30,3

Socialnämnden redovisar för 2013 ett överskott mot budget med 30,3 miljoner kronor. Överskottet berör samtliga verksamhetsområden, men inom varje delområde redovisas både överskott och underskott. Avvikelsen är hänförlig till lägre volymer än budgeterat inom flera områden, bland annat hemtjänsttimmar, boendeplatser inom funktionshinder och socialpsykiatri samt försörjningsstöd samt att ett antal tjänster varit vakanta under delar av året. Intäkterna har varit högre än förväntat för flyktingmottagandet, både vad gäller nyanlända och för ensamkommande asylsökande barn, vilket också bidragit till överskottet.

Socialnämndens nettokostnad har ökat med 1,3 procent jämfört med föregående år, vilket är en relativt låg ökning i förhållande till generella pris- och löneökningar.

Socialnämnd och socialförvaltning

Överskottet mot budget beror främst på vakanta tjänster på socialkontoret under året, men även på högre intäkter samt lägre kostnader för köpta tjänster än vad som budgeterats.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgens överskott mot budget beror främst på vakanta tjänster samt lägre kostnader för försörjningsstöd. Flyktingverksamheten visar en bättre balans mellan kostnader och intäkter än tidigare år, vilket varit positivt för det ekonomiska resultatet. Avvikelsen på barn- och ungdomssidan beror i huvudsak på lägre volymer än budgeterat inom familjehem, dagvård och öppenvårdsinsatser. Volymerna inom mottagandet av ensamkommande flyktingbarn har ökat kraftigt, vilket samtidigt har mötts upp med motsvarande ökning av statsbidragen. Kostnaderna för HVB-placeringar (HVB = hem för vård och boende) av barn och unga har ökat under året och i december uppvisas ett negativt utfall jämfört med budget.

Äldreomsorg

Hemtjänsten står för största delen av överskottet, beroende på färre antal utförda timmar än budgeterat. Även områdena nattpatrull och trygghetslarm visar ett överskott. En mindre del av överskottet hänförs till färre korttidsplatser. Dygnskostnaden inom äldreboende har varit lägre än budgeterat.

Funktionsnedsättning

Överskottet mot budget beror i huvudsak på lägre volymer än vad som budgeterats, både inom bostad för vuxna samt personlig assistans.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrins överskott är hänförligt till färre dygn inom boenden för personer med funktionsnedsättning samt att kostnaderna för daglig verksamhet varit lägre än budgeterat.

Investeringsredovisning

Verksamhetsområde	Budget- avvikelse, %	Budget- avvikelse, mnkr
Socialnämnden	16	0,03
Totalt	16	0,03

Årets investeringar uppgår till 173 000 kronor. Investeringarna består av ombyggnad av staketet på Klingsta äldreboende samt inköp av möbler till ett gruppboende.

Utmaningar för framtiden

- Flyktingbarnsmottagande har vuxit i omfattning och tar allt mer tid i anspråk av familjeavdelningens verksamhet. En viktig fråga under 2014 är hur avtalet med Migrationsverket/länsstyrelsen kommer att falla ut och vilka krav det kommer att ställa på verksamheten.
- Ny lagstiftning skapar ökade krav på handläggning av barn och unga.
- Ny kunskap och forskning visar att goda skolresultat är den enskilt viktigaste faktorn för barns utveckling. Familjeavdelningen behöver utveckla kompetens och metoder för att stärka barn och ungdomars möjlighet till en god skolgång. Familjeavdelningen behöver också hitta bättre metoder för att arbeta med ungdomar som lämnar gymnasieskolan utan fullständig gymnasiekompetens.
- Bostadsfrågorna är en stor utmaning för hela kommunen. Andelen personer som bor under osäkra boendeformer med tidsbegränsade inboende- och andrahandskontrakt ökar. Andelen akut bostadslösa ökar också. Bostadsfrågorna är mycket viktiga om kommunen ska kunna ta emot nyanlända och även för mottagande av ensamkommande asylsökande flyktingbarn.

- Ett utvecklingsarbete på alla avdelningar inom socialkontoret gällande arbete med våld i nära relationer ska utföras under 2014. Under 2013 har socialnämnden genomfört en förstudie kring våld i nära relationer. Den handlingsplan som godkändes av socialnämnden i december 2013 ska implementeras i verksamheten under 2014.
- En länsövergripande utredning om kommunalisering av hemsjukvården i länet pågick under 2012 och 2013. Varje kommun skulle ta ett beslut om man ville överta hemsjukvårdsansvaret i ordinärt boende och LSS-bostäder. Alla kommuner i länet fattade inte detta beslut, varpå det planerade övertagandet som skulle ske 2015 inte kommer att kunna genomföras. Utredning pågår och det är osäkert när och hur ansvaret för hemsjukvården kommer att förändras.
- På uppdrag av fullmäktige utreds möjligheten att införa kundval genom upphandling enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) för särskilda boendeformer inom äldreomsorgen. Det finns behov av att ersätta Odinslund och Mörbylunds äldreboende med ett nytt boende. För ytterligare ett äldreboende, Stor Kalmar, finns behov av en lokalmässig översyn.
- Det finns behov av att bygga ett nytt gruppboende för personer med funktionsnedsättning.
- Socialstyrelsens bindande föreskrifter om ansvar för personer med demenssjukdom och bemanning i särskilt boende som skulle ha införts 2014 återkallades under hösten 2013. Dessa föreskrifter kommer förmodligen att gälla från 2015 och då för både somatiskt och demensinriktade boenden. Det kan komma att innebära behov av höjda ersättningsnivåer.
- För att stärka kvaliteten i särskilda boendeformer och efterleva Socialstyrelsens nya bemanningskrav behöver socialkontoret utveckla och utöka den individuella uppföljningen av personer som bor i särskilt boende. Det pågår en översyn av vilka resurser och rutiner som krävs för detta arbete.
- Samhällets förväntningar på IT-utveckling kommer än mer att påverka socialnämndens verksamhet de närmaste åren. Det kommer att ställas allt högre krav på säker användning och säker identifikation i kommunikationerna.

Produktionsstyrelsen

Produktionsstyrelsen redovisar ett underskott uppgående till 14,7 miljoner kronor jämfört med fastställd budget. Verksamheterna inom äldreomsorgen samt förskolorna redovisar underskott. Verksamhetsområdet skola redovisar överskott. Måluppfyllelsen är god utom vad gäller kommunens mål att äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet som vid varje jämförelse är av hög nationell klass.

2013 (mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	770,5	777,0	6,5
Verksamhetens kostnader	776,2	797,4	-21,2
Nettokostnader	-5,7	-20,4	-14,7

Viktiga händelser i verksamheten

- Produktionsstyrelsen har under 2013 beslutat om och inlett ett visionsarbete i syfte att skapa en gemensam grund för det fortsatta utvecklingsarbetet inom produktionens verksamheter.
- Med anledning av det minskade barnantalet i kommunen har sju förskoleavdelningar lagts vilande från och med augusti 2013 med följden att personalminskningar har gjorts. Uppsägning av tillsvidareanställd personal har kunnat undvikas. Åtgärden har dock inte varit tillräcklig för att uppnå en budget i balans.

- Skogsgläntans förskola har färdigställts under våren 2013 och invigdes den 30 september. Förskolan är byggd med en miljö där barnens inflytande och lärande står i fokus.
- I den av Sveriges Kommuner och Landsting genomförda mätningen ”Öppna jämförelser”, vilken presenterades våren 2013, blev Danderyds kommuns grundskolor utnämnda till Sveriges bästa skolor 2012.
- I syfte att stärka måluppfyllelsen och utveckla karriärvägar för lärare har 19 lärare rekryterats som förstelärare inom produktionens skolor, vilka tillträdde sina nya uppdrag den 1 juli 2013.
- I och med höstterminen 2013 har samtliga elever i årskurs 7–9 och samtliga elever på Danderyds gymnasium utrustats med egna datorer.
- Lärare och fritidshemspersonal i förskoleklass till och med årskurs 6 har i samband med läsårsavslut våren 2013 utrustats med egna bärbara datorer. Utbildning av arbetsmetodikerna påbörjades i augusti och pågår under hela läsåret 2013/2014.
- Utbyggnaden av trådlöst nätverk på samtliga F–6-skolor är genomförd.
- Under åren 2013–2016 beräknas produktionens samtliga matematiklärare ha deltagit i den statliga satsningen Matematiklyftet. Under läsåret 2013/2014 deltar en tredjedel, det vill säga 55 lärare.

- Under 2013 har samverkan med företagarföreningen i Danderyd utvecklats. Detta bland annat genom deltagande vid företagsmessa och företagaresök i årskurs 9 för samtliga elever.
- I maj 2013 genomfördes en utställningsmessa kring fritidshemmens utvecklingsarbete där samtliga produktionens fritidshem deltog.
- Hemtjänst Danderyd har fortsatt arbeta enligt den av produktionsstyrelsen fastställda handlingsplanen för en ekonomi i balans. Positivt är att verkkningsgraden klart förbättrats, från 61,2 procent i oktober 2012 då mätningarna inleddes till 69,8 i oktober 2013 för att åter sjunka till 67,8 i den stora helgmånaden december.
- Produktionsstyrelsen har tillfälligt från och med juni 2013 övertagit ansvaret för driften av Lyckovägens gruppboende för fem personer med funktionsnedsättning.

Ekonomi

Driftredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Styrning och ledning	4,3	0,5
Förskolor	-4,4	-4,8
Ungdom och skola	0,6	2,9
Äldreomsorg och LSS	-9,0	-13,3
Totalt	-1,9	-14,7

Produktionsstyrelsens driftbudget redovisar ett underskott som uppgår till 14,7 miljoner kronor jämfört med fastställd budget. Kommunfullmäktige har godkänt ett överskridande av budget med 5,7 miljoner kronor för införandet av "1-1", en dator per elev och lärare. Produktionsstyrelsen har på detta sätt tillåtit att använda en del av ackumulerat eget kapital som resultatenheter byggt upp under många år.

Tio av femton förskolor redovisar underskott. Anledningen är att förskolorna inte till fullo har kunnat anpassa sin personalbemanning utifrån det minskade antalet inskrivna barn samt hyreskostnader för tomställda lokaler. Av de åtta resultatenheter inom grundskolan redovisar alla utom en överskott. En viktig förklaring är att skolorna har effektiva organisationer med bland annat fyllda klasser. Resultatenheten Danderyds gymnasium redovisar ett mindre underskott som förklaras av att intäkterna från färre inskrivna särgymnasieelever inte täcker kostnaderna.

Två av fem resultatenheter inom verksamhetsområdet äldreomsorg och LSS redovisar underskott. Den nya ersättningsmodellen avseende hemtjänst från och med 2012 har inneburit kraftigt minskade intäkter per kund, vilket är en viktig förklaring till hemtjänstens stora underskott. Demensboendet går med underskott då tilldelad ersättningsnivå per boende inte bedöms täcka kostnaderna för den minimibemanning av personal som krävs.

Investeringsredovisning

Verksamhetsområde	Budgetavvikelse, %	Budgetavvikelse, mnkr
Ungdom och skola	24	1,9
Äldreomsorg och LSS	69	0,4
Totalt	27	2,3

Totalt har 6,2 miljoner kronor av budgeterade 8,5 miljoner kronor använts till investeringar i inventarier och trådlösa nätverk, vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 2,3 miljoner kronor. Investeringen i trådlösa nätverk på samtliga F-åk 6-skolor kostade 2,7 miljoner kronor, vilket är 0,8 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Utmaningar för framtiden

Förskolekapacitet

Produktionsstyrelsens största utmaning vad gäller förskoleverksamheten inför 2014 är att dimensionera verksamheten efter den kraftigt minskade efterfrågan på platser och därigenom få en budget i balans. Ett antal avdelningar kommer att hållas vilande i avvaktan på ökad efterfrågan. Vad gäller kommundelen Djursholm krävs dock en permanent minskning av antalet platser. Den stora skillnaden i ersättning mellan barn 1–2 år och 3–5 år samt hel- och deltidsbarn innebär en ständig utmaning vad gäller planering av budget och personalbemanning.

Fortsatt verksamhetsutveckling med IT i grundskolan

Under 2014 måste riktlinjer upprättas för fortsatt finansiering av kommunens 1–1-satsning samt för den fortsatta utbyggnaden av 1–1 för elever på produktionens låg- och mellanstadieskolor.

Fortsatt satsning på förstelärare

Under 2014 tilldelas produktionsstyrelsens skolor ytterligare förstelärartjänster och kommer hösten 2014 totalt uppgå till 58 stycken. Utmaningen består i att forma innehåll i tjänsterna så att de bidrar till ökad måluppfyllelse och ökad attraktivitet i läraryrket. 2017 beräknas var sjätte lärare inneha en förstelärartjänst.

Fortsatt matematiksatsning samt ny läs- och skrivsatsning

Under 2014 fortsätter produktionsstyrelsens skolor att delta i den statliga matematiksatsningen. En motsvarande satsning på läsinlärning beräknas inledas under året.

Fritidshemmets utveckling

Den under 2013 inledda satsningen på det digitala stödet inklusive kompetensutveckling fortsätter under 2014. En särskild satsning kring ökad kunskap såväl för personal som skolledning kring fritidshemmets uppdrag och styrdokument bör inledas under 2014.

Danderyds gymnasium

Den länsgemensamma prislistan för gymnasieprogram samt förändrat programutbud med anledning av gymnasiereformen, GY11, innebär fortsatt minskade intäkter för Danderyds gymnasium. Med anledning av minskade ålderskullar har dessutom elevantalet på skolan minskat de senaste åren. Utmaningen för produktionens gymnasieskola består i att minska kostnader för IT samt gemensamma lokalytor parallellt med fortsatt marknadsföring och strävan att behålla den höga undervisningskvaliteten.

Hemtjänstens handlingsprogram för budget i balans

Hemtjänst Danderyds utmaning består i att ytterligare öka verkningsgraden (registrerad tid hos kund/arbetad tid av omvårdnadspersonalen). Produktionsstyrelsen har i december 2013 beslutat om en fortsatt handlingsplan för en hemtjänst i balans.

Sjukfrånvaron inom äldreomsorgen

Inom verksamheterna för äldre och personer med funktionsnedsättning är sjukfrånvaron betydligt högre än för övriga verksamheter inom Danderyds kommun. Då frånvarande personal måste ersättas med vikarier ger sjukfrånvaron dessutom höga kostnader för verksamheterna.

Måluppfyllelse verksamhet

Förskola och skola

Barn- och utbildningsnämndens inriktningsmål 2013

Barnomsorg; förskola, fritidshem

Varje barn i förskola och fritidshem ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö. ◆

Grundskola

Varje elev i grundskolan ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö. ◆

Grundskolorna i Danderyd har studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass. ◆

Gymnasiet

Varje elev i gymnasieskolan ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö. ◆

Gymnasieutbildningen i Danderyd ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande yrkesliv. ◆

Gymnasieutbildningen i Danderyd uppvisar studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass. ◆

I förskolan råder en trygg och stimulerande lärandemiljö och verksamheten ger en god grund för det livslånga lärandet. Grundskolans nationella provresultat är fortsatt stabilt höga. Inom matematikämnet har resultaten i Danderyd, till skillnad från övriga riket, höjts. Analysen vad gäller sänkningen av meritvärdet i åk 9 tyder på att byte av betygsskala påverkat resultatet. Gymnasieelevernas förutsättningar för fortsatta studier är mycket goda. Meritvärdet ligger fortsatt högt och andelen elever behöriga för högskolestudier har ökat och är fortfarande en av de högsta i landet.

Äldreomsorg och LSS

Socialnämndens inriktningsmål 2013

Äldre- LSS per- omsorg son-stöd

Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom och håller hög kvalitet, som i jämförelse med andra ska vara av hög nationell klass. Kvaliteten säkerställs genom regelbundna kvalitetsuppföljningar. ■

Handikappomsorgen i Danderyd erbjuder omsorg av hög kvalitet som bidrar till goda levnadsförhållanden. ◆

Analysen av Socialstyrelsens enkät "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen 2013" visar sammantaget på att produktionsstyrelsens verksamheter vad gäller äldreboende har något mer positiva svar än genomsnittet i riket. Detsamma gäller i relation till Danderyds kommuns samlade resultat. För Hemtjänst Danderyds del visar resultaten i stort på ett resultat i paritet med riket och i flertalet svar något bättre än kommunens samlade resultat.

Djursholms AB

Djursholms AB är helägt av Danderyds kommun.

Bolagets ändamål

Enligt bolagsordningen är ändamålet med Djursholms AB att främja kommunens exploateringsverksamhet för olika former av bebyggelse och anläggningar. Bolaget har också till ändamål att inom ramen för gällande lagstiftning och godtagen praxis förvärva, äga och förvalta eller försälja fastigheter bebyggda eller obebyggda för kommunal verksamhet, näringsverksamhet och fritidsändamål.

Ägardirektiv

Kommunfullmäktige har uttalat att bolagets syfte är att tillhandahålla mark för rekreationsändamål samt park, gator och annan allmän plats. Mark för allmänt ändamål ska upplåtas utan ekonomisk ersättning. Bolaget ska även verka för bevarande av ett levande jordbruk i kommunen. Vidare ska bolaget i mån av resurser tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet.

För att utveckla sitt engagemang inom ovan redovisade prioriterade verksamhetsområden ska bolaget successivt och i den takt som bedöms företagsekonomiskt lämplig försälja fastigheter och andra tillgångar som inte bedöms vara av intresse ur kommunal synpunkt.

Styrelse och revisorer

Bolaget har inte haft någon anställd personal under 2013. Styrelsen har under 2013 haft följande sammansättning:

Ledamöter

Olle Reichenberg (M),
ordförande
Gustaf Stjernberg (C),
vice ordförande
Anders Paulsen (M)
Jan Christer Eriksson (C)
Bengt Sylvan (FP)
Anders Danielsson (KD)
Karl Stenqvist (S)

Suppleanter

Boris von Uexküll (M)
Peter Lilliebjörn (M)
Carl-Wilhelm Liljencrantz (C)
Ernst Klein (FP)
Carolin Robson (MP)
Inger Olsson-Blomberg (M)
Pontus Dahström (C)

Vid årsstämma den 24 maj 2011 utsågs för tiden till och med 2015 års årsstämma Lars Wallén till revisor med Kenneth Stjernström som ersättare, båda anställda hos Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB.

Till lekmannarevisorer för tiden till och med 2015 års årsstämma har kommunfullmäktige utsett:

Peter Freme (FP)
Inger Ruin (S)
Claës Breitholtz (M)
Hans Kjellman (C)
Ingegerd Linton (KD)

David Grind är verkställande direktör för bolaget. Styrelsen har haft sju sammanträden under 2013. Årsstämma hölls den 20 september 2013.

Bolaget har under 2013 inte betalat ut några arvoden till styrelse, lekmannarevisorer och VD. Kommunen har enligt det av kommunfullmäktige antagna arvodesreglementet utbetalat sammanträdesarvoden till styrelsen om sammanlagt 27 732 kronor. VD-funktionen köps av Danderyds kommun.

Bolagets fastighetsinnehav

Djursholms AB:s fastighetsinnehav omfattar ett 100-tal fastigheter. Arealmässigt utgörs merparten av markinnehavet av rekreationsområden, jordbruksmark och parkmark. Flertalet fastigheter saknar såväl bokfört värde som taxeringsvärde med hänsyn till att fastigheterna varit i bolagets ägo under mycket lång tid och att marken i gällande detaljplaner är utlagd som park, gata eller annan allmän plats.

Av bolagets fastighetsinnehav den 31 december 2013 har 13 fastigheter ett bokfört värde om 58,2 miljoner kronor. Av fastigheterna är 11 stycken taxerade till ett sammanlagt värde om 55,0 miljoner kronor.

Köp och försäljningar av fastigheter

Under år 2013 har ingen försäljning skett.

Fastighetsförvaltning

Den del av bolagets fastighetsbestånd som är av kommersiell karaktär omfattar:

	Antal	Yta, kvm
Bostäder	9	845
Lokaler	18	12 661
Jordbruksarrende	1	
Övriga arrenden	8	

Årets hyresintäkter har minskat netto med 220 000 kronor på grund av nedsättning av arrendavgiften för Golfcenter med anledning av de pågående arbetena med Annebergs transformatorstation.

Under året har bolaget slutfört och aktiverat följande projekt:

- Kyrskolans annex, bergvärme	628 000 kronor
- Djursholms slott 3	1 101 000 kronor

Kyrskolans bergvärmeanläggning har tagits i bruk. Bolaget har tidigare hållit inne med ersättning om 500 000 kronor till den först kontrakterade entreprenören. Entreprenaden har nu slutförts med annan entreprenör.

Övriga insatser har bedömts vara i huvudsak av underhållskaraktär. I budget upptogs medel för underhåll om 4 100 000 kronor. Insatserna har under året utökats och utfallet uppgår till 4 962 000 kronor.

På slottet har kommundirektörens rum byggts om till följd av luktproblem. Golvet bröts upp och fyllningen ersattes med nytt material. I samband med detta installerades ny ventilationsanläggning i hela kansliavdelningen. Kostnaden är till största del investering.

Mediekostnaderna har jämfört med budget sjunkit med 370 000 kronor till 2 680 000 kronor. Detta är en effekt av bolagets satsningar på berg- och luftvärmepumpar. Oljekostnaderna under året uppgår till 376 000 kronor. Elkostnaderna uppgår till 1 800 000 kronor, vilket är 298 000 kronor mer än 2012.

Täby kommun har tidigare riktat krav på Danderyds kommun alternativt Djursholms AB för VA-arbeten i anslutning till Djursholms golfbana. Sedan kommunen klargjort att ansvar ej föreligger kvarstår kravet på bolaget. En reservering har gjorts med 1,2 miljoner kronor under upplupna kostnader. Förhandlingar i ärendet pågår alltjämt.

Kommunledningskontoret har svarat för bolagets service avseende redovisning och administration.

Kommunens tekniska kontor har fullgjort i princip samma arbetsuppgifter för bolagets fastigheter, som för de fastigheter som ägs direkt av kommunen. Detta innebär att tekniska kontoret svarat för ledning, upphandling och kontakter med upphandlade leverantörer och entreprenörer. Kontoret har även skött hyresfaktureringen.

Driftentreprenörer för fastighetsskötsel under 2013 har varit Caverion (tidigare YIT) och för drift och underhåll av mark har Eko Miljö (från 16 april) svarat.

Ekonomi

Bolagets intäkter uppgick under 2013 till 14,5 miljoner kronor och utgörs av hyres- och arrendeintäkter.

Resultatet efter finansiella poster, men före bokslutsdispositioner, är ett överskott om 60 589 kronor.

Inom investeringsprojekten Kyrskolan och Djursholms slott 3 har 1,7 miljoner kronor aktiverats. Pågående projekt motsvarande ett belopp om 0,9 miljoner kronor förs i ny räkning.

Årets resultat samt bolagets ekonomiska ställning framgår av nedanstående resultat- och balansräkning.

Flerårsöversikt

(mnkr)	2013	2012	2011	2010	2009
Omsättning	14,5	14,7	15,4	14,3	22,1
Resultat före dispositioner	0,06	-0,3	0,3	-1,2	5,3
Eget kapital	5,0	5,0	5,7	5,0	5,9
Balansomslutning	67,1	68,0	67,8	66,3	68,5

Framtiden

För Djursholms slott planeras en nybyggnad för sop- och återvinningshantering samt utrymme för dieselaggregat till reservel till slottets krisledningsfunktion. Projektet beräknas starta under våren 2014. Danderyds kommun står för kostnaden.

Bolaget har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att under 2014 förvärva Enebybergs gård och försälja förskolan Pärlan.

Bolaget avser att bygga ett nytt stall på Ekeby gård så att det uppfyller gällande krav från länsstyrelsen. Byggstart är planerad till juni 2014 och beräknas pågå till mars/april 2015.

Under 2013 ansökte bolaget om detaljplaneändring för fastigheterna Modir 5 och 10 i Djursholm (gamla Tingmans blommor). Syftet med detaljplaneändringar är att skapa byggrätter för tre till fyra villor som bolaget kan sälja under 2015.

Förslag till disposition av det fria egna kapitalet

Till bolagsstämmans disposition står

Balanserad vinst från föregående år	3 981 229
Årets resultat	60 589
	4 041 818

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att någon utdelning inte ska ske till aktieägaren och att fria egna kapitalet 4 041 818 kronor ska föras i ny räkning.

Djursholms AB 2014:

Olle Reichenberg, styrelsens ordförande

Gustaf Stjernberg

Anders Paulsen

Jan Christer Eriksson

Bengt Sylvan

Anders Danielsson

Karl Stenqvist

David Grind, verkställande direktör

Min revisionsberättelse har avgivits 2014-

Lars Wallén

Auktoriserad revisor

Nämndernas ledamöter

Kommunstyrelsen

Ordförande	Reichenberg Olle	M
1:e vice ordförande	Sahlström Siv	C
2:e vice ordförande	Sylvan Bengt	FP
Ledamöter	Paulsen Anders	M
	von Uexküll Boris	M
	Lilliebjörn Peter	M
	Friis Gunilla	M
	Olsson-Blomberg Inger	M
	Bergquist Maja	C
	Engström Marcus	C
	Uebel Jonas	FP
	Lannerö Eva	KD
	Melian Catharina	S

Överförmyndarnämnden

Ordförande	Waldenström Lennart	M
Vice ordförande	Liljencrantz Carl-Wilhelm	C
Ledamöter	Olinder Eva	M
	Kaiser Maria	C
	Kärnekull Ingrid	FP
	Lannerö Per-Ove	KD
	Adersteg Ann-Sofi	MP

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ordförande	Sahlström Siv	C
1:e vice ordförande	Nilsson Mats	M
2:e vice ordförande	Svennerstål Elvy	FP
Ledamöter	Smidhammar Leo	M
	Strååt Lena	M
	Eriksson Lovisa	C
	Uebel Ulf	FP
	Hellgren Curt	KD
	Lindström Gun-Britt	MP

Byggnadsnämnden

Ordförande	Eriksson Kristin	C
1:e vice ordförande	Hurtig Nielsen Ulla	M
2:e vice ordförande	Klein Ernst	FP
Ledamöter	Lilja Håkan	M
	Erneman Ingrid	M
	Ahrle Leif	M
	Eriksson Jan Christer	C
	Edling Eva	C
	Malm Eliasson Charlotta	FP
	Mårtenson Gustaf	KD
	Freylander Sigvald	MP

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande	Bergstrand Anders	M
1:e vice ordförande	Eriksson Lovisa	C
2:e vice ordförande	Hegardt Torun	FP
Ledamöter	Bergquist Christer	M
	Hjelmqvist Johan	M
	Nilsson Klas	M
	Peratt Börje	C
	Dahlberg Ingela	C
	Lundgren Rolf	FP
	Klingspor Christian	KD
	Hansen Rolf	MP

Tekniska nämnden

Ordförande	Erlandsson Carina	M
1:e vice ordförande	Elfving Jörgen	C
2:e vice ordförande	Lindgren Tommy	FP
Ledamöter	Regårdh Eva	M
	Brandt Pelle	M
	Cronvall Morén Lena	M
	Bergquist Maja	C
	Engström Marcus	C
	Dörlich Peter	FP
	Johansson Olov	S
	Ödlund Lars-Olof	KD

Fastighetsnämnden

Ordförande	Sjögren Torsten	M
1:e vice ordförande	Mandahl Maria	C
2:e vice ordförande	Olsson Fredrik	MP
Ledamöter	Ala Naziri Artimis	M
	Hiort Eva	M
	Hammar Anders	C
	Nordmark Maarit	FP
	Håkansson Per-Olof	FP
	Sjölie Iwona	KD

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande	Nimmerstam Patrik	C
1:e vice ordförande	Olsson-Blomberg Inger	M
2:e vice ordförande	Wallin Lars-Gunnar	FP
Ledamöter	Torlegård Nicklas	M
	Nibelius Robert	M
	Hultblad Brigitta	M
	Hammar Birgitta	C
	Stjernberg Gunilla	C
	Renstig Monika	FP
	Melian Catharina	S
	Forssman Lena	KD

Socialnämnden

Ordförande	Jernbeck Isabella	M
1:e vice ordförande	Ringstedt Lena	C
2:e vice ordförande	Beckman Hirschfeldt Ingar	S
Ledamöter	Corell Anna-Lena	M
	Telander Inge	M
	Bocander Hanna	M
	Lindman Marko Eva	C
	Swartling Robert	C
	Lindgren Birgitta	FP
	Haas Wiveca	FP
	Borelius-Zätterström Eva	KD

Produktionsstyrelsen

Ordförande	Reichenberg Olle	M
1:e vice ordförande	Stjernberg Gustaf	C
2:e vice ordförande	Cloarec Robert	S
Ledamöter	Norlander Anders	M
	Ferenius Camilla	M
	Fabian Inger	C
	Bergman Ewa	FP
	Stenflo Magnus	FP
	Strömbom Inger	KD

Redovisningsprinciper 2013

Kommunal redovisningslag

Årsredovisning har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen (SFS 1997:614) och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Avskrivningar

Kommunen stödjer sina bedömningar på SKL:s rekommenderade avskrivningstider.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet. Omsättningstillgångar har redovisats till det lägsta värdet av anskaffningsvärde och verkligt värde på balansdagen.

Klassificering

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen har klassificerats som kortfristiga. Fordringar och skulder som förfaller till betalning efter tolv månader från balansdagen har klassificerats som långfristiga.

Exploateringsfastigheter, som avses att avyttras inom en utsatt tidsram, och som i övrigt uppfyller rekommendationer för klassificering redovisas som omsättningstillgång.

Affärsverksamhet

När avgiftsuttaget överskrider självkostnaden redovisas detta som en skuld i kommunens balansräkning. Ett motsvarande underuttag jämnas ut inom en treårsperiod över balansräkningen, men överskrider tidsperioden redovisas en förlust enligt försiktighetsprincipen.

Jämförelsestörande poster

Exempel på jämförelsestörande poster är realisationsvinster, realisationsförluster samt större poster av engångskaraktär som inte tillhör den normala verksamheten.

Redovisning av lånekostnader

Kommunen tillämpar huvudmetoden, vilket innebär att lånekostnaden belastar resultatet den period den uppkommer.

Pensionsåtaganden

Kommunens pensionsskuld redovisas dels som en avsättning i balansräkningen och dels som en ansvars-

förbindelse. Äldre pensioner intjänade till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse. I balansräkningen redovisas samtliga pensionsåtaganden som intjänats från och med 1998.

Kommunen har sedan 1998 en extern medelsförvaltning som avser att täcka delar av pensionsutbetalningarna som redovisas som ansvarsförbindelse. Av detta följer att kommunen i enlighet med god redovisningssed belastar resultatet med såväl förändringen av intjänad pension samt utbetalda pensioner. Vid avstämning mot balanskravet räknas utbetalningarna bort genom att motsvarande belopp tas ut från den externa medelsförvaltningen.

Beräkningen av pensionskulden är gjord enligt riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS 07) och utgår från pensionsavtalet KAP-KL. Förvaltare av pensionsskuld inklusive prognoser för framtida pensionskostnader är KPA.

Aktualiseringsgraden är 56 procent per 31/12.

Försäljning och inköp av anläggningstillgång

Vid försäljning och köp av anläggningstillgångar gäller som huvudregel att händelsen hänförs till det räkenskapsår när avtal tecknas, under förutsättning att det föreligger giltiga politiska beslut.

Skatteintäkter

Slutskatteavräkningen har beräknats enligt Sveriges Kommuners och Landstings prognos i december 2013. Detta följer den rekommendation som Rådet för kommunal redovisning har utfärdat, rekommendation 4.2.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta även den verksamhet kommunen bedriver i form av andra juridiska personer. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av nämndernas och bolagens verksamhet och ekonomiska ställning. De koncerninterna transaktionerna elimineras för att ge en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.

Kommunen konsoliderar sitt helägda bolag Djursholms AB i den sammanställda redovisningen.

Definitioner till årsbokslut 2013

Anläggningstillgångar är tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i kommunens verksamheter. Kan vara ”materiella” i form av byggnader, fordon, maskiner och inventarier. De kan även vara ”immateriella” i form av vissa utvecklingsinsatser eller goodwill.

Kapitalkostnader är dels avskrivningar på anläggningstillgångar som är en periodiserad kostnad under anläggningens ekonomiska livslängd, dels ränta på den kapitalbindning som tillgången representerar.

Avsättningar är förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Exempel på avsättning är pensionsutfästelser för intjänad pension från 1998 och framåt.

Balanskravet är av lagstiftaren kopplat till resultaträkningen. Enligt kommunallagen ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna (KL 8 kap 4 §). Om det redovisade resultatet blir negativt för ett visst räkenskapsår ska det negativa resultatet regleras senast det andra året efter det att underskott uppstod.

Vid avstämning mot balanskravet ska realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar exkluderas, realisationsförluster ska dock ingå vid sådan avstämning.

Danderyds kommun har över tid tillämpat principer för avstämning av balanskravet där den del av extern medelsförvaltning som finansierar pensioner före 1998 exkluderas vid avstämning av balanskravet. Hanteringen har föregåtts av politiska beslut och bedömts vara i enlighet med god redovisningssed.

Balansräkning (BR) är en sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen, det vill säga redovisningsperiodens sista dag. Balansräkningen ger en bild av kommunens ekonomiska ställning på balansdagen.

Eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder och visar hur stor del av kommunens totala kapital som inte finansieras med skulder. Eget kapitals andel av totalt kapital (balansomslutningen) utgör det finansiella måttet soliditet som anger kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Ju högre tal, desto starkare balansräkning har kommunen.

Omsättningstillgångar är de tillgångar som kommer att omsättas inom de närmaste 365 dagarna från balansdagen. Ur omsättningstillgångar hämtas ett annat finansiellt mått som benämns likviditet. Likviditeten återger kommunens kortsiktiga betalningsförmåga och brukar indelas i balanslikviditet som är totala omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder. Kasalikviditet är ett mått där likvida medel divideras med kortfristiga skulder. Måtten ger en uppfattning om kommunens kortsiktiga betalningsförmåga.

Finansieringsanalysen visar kassaflödet från verksamheten inklusive förändringen av rörelsekapitalet, kassaflöde från investeringsverksamheten samt finansieringen. Summan av dessa poster ger förändringen av likvida medel.

Finansnetto är skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

Årets resultat visar förändringen av det egna kapitalet.

Nettoinvesteringar är kommunens samlade investeringsverksamhet under räkenskapsåret där utgifterna reducerats med exempelvis investeringsbidrag från staten.

Driftredovisning är nämndernas verksamheter som stäms av mot den av fullmäktige beslutade budgeten för verksamhetsåret. Nämndernas verksamhet presenteras i årsredovisningen dels sammantaget för hela nämndens verksamheter dels i bilaga där respektive delverksamhet framgår.

Danderyds kommun
Djursholms slott, Box 66
182 05 Djurholm
08-568 910 00 • www.danderyd.se

